

**แผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘**
ของพื้นที่ปฏิบัติการ ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจน
และลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG

แผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของพื้นที่ปฏิบัติการ
ภายใต้การดำเนินงานจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ ที่มาและแนวทางการดำเนินงาน	
๑.๑ ที่มา	๑
๑.๒ กรอบแนวคิดการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒
๑.๓ แนวทางการดำเนินงาน	๓
๑.๔ พื้นที่ปฏิบัติการ	๕
ส่วนที่ ๒ แผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	
๒.๑ พื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล จังหวัดสตูล	๘
๒.๒ พื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	๔๒
๒.๓ พื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง	๗๘
๒.๔ พื้นที่ปฏิบัติการประเพณีป่าชุมชน บ้านตาตรินทอง จังหวัดชัยภูมิ	๙๐
๒.๕ พื้นที่ปฏิบัติการประเพณีป่าชุมชน บ้านห้วยแม่ซ้าย จังหวัดเชียงราย	๑๐๒
๒.๖ พื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี	๑๑๓
ภาคผนวก	

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า รัฐบาลมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศไทยให้มีรายได้สูงเพื่อให้พ้นจากกับดักรายได้ปานกลางได้โดยเร็วภายใต้แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio – Circular – Green Economy : BCG Model) : โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยได้จัดทำยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๙ เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีการพัฒนาต่อยอดจากจุดแข็งของประเทศเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy : SEP) โดยส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่เศรษฐกิจ BCG และใช้ศักยภาพของประเทศไทยในเรื่องต่าง ๆ เช่น การเกษตร การสาธารณสุข และการท่องเที่ยว มาขับเคลื่อนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้มากขึ้น ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio – Circular – Green Economy : BCG Model) : โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป และให้คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ - เศรษฐกิจหมุนเวียน - เศรษฐกิจสีเขียว (Bio – Circular – Green Economy : BCG Model) ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐ พิจารณากำหนดและดำเนินแผนงาน/ โครงการต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบให้ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๙ เพื่อให้การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติในเรื่องนี้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็วและยั่งยืน

“โมเดลเศรษฐกิจ BCG” หรือ BCG Model เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม ที่จะพัฒนาเศรษฐกิจ ๓ มิติไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มของทรัพยากรชีวภาพ โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าหรือยาวนานที่สุด ทั้งนี้ เศรษฐกิจชีวภาพ และเศรษฐกิจหมุนเวียน จะอยู่ภายใต้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน โดยเปลี่ยนข้อได้เปรียบที่ประเทศไทยมีจากความหลากหลายทางชีวภาพ และวัฒนธรรมให้เป็นความสามารถในการแข่งขันด้วยนวัตกรรม เพื่อให้เกิดโมเดลเศรษฐกิจ BCG ที่เติบโตแข่งขันได้ในระดับโลก เกิดการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ ชุมชนเข้มแข็ง มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมียุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ๑) การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์
- ๒) การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่
- ๓) การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ๔) การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการพัฒนาเศรษฐกิจที่เน้นการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่เพื่อสร้างความเจริญเติบโตที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้การขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ และข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี จึงได้มีคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ๑๒๑/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG เพื่อกำหนดแผนงาน แนวทางการดำเนินงาน บูรณาการและขับเคลื่อนการดำเนินงาน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ได้กำหนดกรอบแนวคิดการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวทางการดำเนินงาน และพื้นที่ปฏิบัติการ เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานต่อไป

๒. กรอบแนวคิดการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรอบแนวคิดการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ผนวกแนวทางการดำเนินงานจากแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗๐ เข้ากับแผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดเป็นประเด็นขับเคลื่อน เป้าหมาย และตัวชี้วัดหลัก ดังนี้

๒.๑ ประเด็นขับเคลื่อน

- ๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อความสมดุลของระบบนิเวศและเป็นฐานการพัฒนา
- ๒) ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างและกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม
- ๓) ลดการใช้ทรัพยากร ลดขยะ และของเสีย
- ๔) มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำและวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัดหลัก

เป้าหมาย	ตัวชี้วัดหลัก
๑. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อความสมดุลของระบบนิเวศและเป็นฐานการพัฒนา	
๑.๑ มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย	- มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย
๑.๒ สัดส่วนพื้นที่สีเขียว และความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น	- สัดส่วนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น <ul style="list-style-type: none"> ● พื้นที่ป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓ ● พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๒ ● พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๓
๒. ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างและกระจายรายได้ได้อย่างเป็นธรรม	
๒.๑ ผลผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากรได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด	ผลผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากรได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัดหลัก
<p>๒.๒ พื้นที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานธรณีและถ้ำ พื้นที่แหล่งมรดกโลกและอื่น ๆ)</p> <p>๒.๓ มีการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม</p>	
๓. ลดการใช้ทรัพยากร ลดขยะและของเสีย	
<p>๓.๑ มีฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย</p> <p>๓.๒ ลดการใช้ทรัพยากรและมลพิษสิ่งแวดล้อม</p>	<p>- ลดการใช้ทรัพยากรลง ๑ ใน ๔</p> <p>- นำพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้ร้อยละ ๑๐๐</p>
๔. มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำและวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
<p>๔.๑ สร้างคนที่มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>๔.๒ สร้างสังคมคาร์บอนต่ำลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก</p>	<p>ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ร้อยละ ๑๕ จากกรณีปกติ</p>

๓. แนวทางการดำเนินงาน

- ๓.๑ การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล
- ๑) การจัดเก็บข้อมูลสถานะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่
 - ๒) การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่
 - ๓) การเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้องถิ่น
 - ๔) การจัดเก็บข้อมูลผู้เกี่ยวข้อง (ชื่อ/ ที่อยู่/ เลขบัตรประชาชน ๑๓ หลัก)
 - ๕) การรวบรวมข้อมูลคนจนเป้าหมาย และรายได้เฉลี่ย/ คน/ ปี
 - ๖) การพัฒนาฐานข้อมูล ทส. โดยการเชื่อมโยงข้อมูล/ ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- ๓.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๑) การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุน/ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
 - ๒) การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
 - ๓) การพัฒนากลไกส่งเสริมการปลูกป่าโดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน
 - ๔) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๓.๓ การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน
- ๑) การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น
 - ๒) การวิเคราะห์ศักยภาพและส่งเสริมผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร
 - ๓) การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร
 - ๔) การกำหนดแนวทางในการรับรองคุณภาพการผลิตและการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร

- ๕) การวิเคราะห์และส่งเสริมตลาดให้กับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร
- ๖) การพัฒนาพื้นที่ในความรับผิดชอบของ ทส. เป็นแหล่งท่องเที่ยว
- ๗) การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการการท่องเที่ยว
 - ๘) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว (เช่น โก้ด สีนค้ำ)
 - ๙) การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรของคนในพื้นที่
 - ๑๐) การส่งเสริมป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม
 - ๑๑) การพัฒนาศักยภาพป้าชายเลน เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์/ แหล่งอาหารของสัตว์น้ำ และสร้างเศรษฐกิจชุมชน
 - ๑๒) การส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน
 - ๑๓) การสร้างการรับรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน
 - ๑๔) การส่งเสริมให้เกิดการตลาดใช้ทรัพยากร/ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร
- ๓.๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ
 - ๑) การสนับสนุนและขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกิน
 - ๒) การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างเศรษฐกิจฐานราก
 - ๓) การขยายผลการจัดการน้ำชุมชนอย่างยั่งยืน
 - ๔) การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๓.๕ การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม
 - ๑) การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม
 - ๒) การส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 - ๓) การสนับสนุนให้เกิดต้นแบบการบริหารจัดการขยะพลาสติก และขยะชุมชนครบวงจร (แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียนใช้ประโยชน์)
 - ๔) การส่งเสริม/ สร้างกลไกให้เกิดการนำขยะ ของเสียกลับมาใช้ประโยชน์
 - ๕) การสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วม และเครือข่ายลดขยะ มลพิษ และโลกร้อน
 - ๖) การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ BCG
 - ๗) การพัฒนาศักยภาพชุมชน ท้องถิ่น เครือข่ายในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/ มลพิษสิ่งแวดล้อม
 - ๘) การส่งเสริมการใช้มาตรการทางกฎหมาย/ การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย
- ๓.๖ การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่
 - ๑) การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก
 - ๒) การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ชุมชนประชาชนในพื้นที่
 - ๓) การส่งเสริมบทบาทภาคป่าไม้และหญ้าทะเลในการกักเก็บคาร์บอน
 - ๔) การส่งเสริมมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่

๔. พื้นที่ปฏิบัติการ

การกำหนดพื้นที่ปฏิบัติการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ได้มีการกำหนดพื้นที่ปฏิบัติการเป็นพื้นที่ปฏิบัติการนำร่อง ในการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG จำนวน ๗ พื้นที่ ได้แก่ ๑) พื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล จังหวัดสตูล ๒) พื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ๓) พื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง ๔) พื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่ชุ่มน้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก จังหวัดบุรีรัมย์ ๕) พื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชนบ้านตาตรินทอง จังหวัดชัยภูมิ ๖) พื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย จังหวัดเชียงราย และ ๗) พื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี และมีคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ที่ ๓/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการ ประกอบด้วย

- ๑) คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล จังหวัดสตูล
- ๒) คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
- ๓) คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง
- ๔) คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่ชุ่มน้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก จังหวัดบุรีรัมย์
- ๕) คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชน
- ๖) คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี

โดยมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการ
- (๒) ติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการ
- (๓) รายงานความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

แผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของพื้นที่ปฏิบัติการ ภายใต้การดำเนินงานจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมฉบับนี้ ได้ดำเนินการตามประเด็นขับเคลื่อน เป้าหมายตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงาน ตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ กำหนด เพื่อให้หน่วยงานรับผิดชอบใช้เป็นกรอบการดำเนินงานในระดับพื้นที่ พัฒนาชุมชน ส่งเสริมรายได้ และสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และร่วมกันขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่เศรษฐกิจ BCG ในภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต่อไป

ประเด็นขับเคลื่อน

๑. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อความสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานการพัฒนา	๒. ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืนเพื่อสร้างและกระจายรายได้ อย่างเป็นธรรม	๓. ลดการใช้ทรัพยากร ลดขยะ และของเสีย	๔. มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ และวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย

๑.๑ มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ๑.๒ สืบสวนพื้นที่สีเขียว และความสมบูรณ์ ของทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น	๒.๑ ผลិតภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จากฐานทรัพยากรได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด ๒.๒ พื้นที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานธรณีและถ้ำ พื้นที่แหล่งมรดกโลก และอื่น ๆ) ๒.๓ มีการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากร อย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม	๓.๑ ฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ๓.๒ ลดการใช้ทรัพยากรและมลพิษสิ่งแวดล้อม	๔.๑ สร้างคนที่มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๔.๒ สร้างสังคมคาร์บอนต่ำ ลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก

ตัวชี้วัดหลัก

มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย สืบสวนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น พื้นที่ป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓ พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๒ พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๓	ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จากฐานทรัพยากร ได้รับการรับรอง และส่งเสริมตลาด	ลดการใช้ทรัพยากรลง ๑ ใน ๔ นำพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้ ร้อยละ ๑๐๐	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ร้อยละ ๑๕ จากกรณีปกติ

พื้นที่ปฏิบัติการ ๗ พื้นที่

อุทยานธรณีโลกสตูล
จ. สตูล | พื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว
จ. เชียงใหม่ | พื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง
จ. ระนอง | พื้นที่ชุ่มน้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่า อ่างเก็บน้ำห้วยจระเข้มาก จ. บุรีรัมย์ | ป่าชุมชนบ้านตาครินทอง
จ. ชัยภูมิ | ป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย
จ. เชียงราย | ชุมชนบ้านท่ามะขาม
จ. ราชบุรี |
|------------------------------|---|-------------------------------------|--|-------------------------------------|--|---------------------------------|

หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมทรัพยากรธรณี	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรมป่าไม้	กรมป่าไม้	กรมทรัพยากรน้ำ

การขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๒

แผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๒

แผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของพื้นที่ปฏิบัติการ ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตามที่ คณะกรรมการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ได้มีคำสั่ง ที่ ๓/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ติดตามประเมินผล รายงานความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG นั้น

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ในฐานะเลขานุการและกรรมการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ได้รวบรวมและจัดทำสรุปภาพรวมแผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของพื้นที่ปฏิบัติการ ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๖ พื้นที่ ประกอบด้วย

๑. แผนขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล จังหวัดสตูล
๒. แผนขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
๓. แผนขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง
๔. แผนขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ ของพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชนบ้านตาดรินทอง จังหวัดชัยภูมิ
๕. แผนขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ ของพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย จังหวัดเชียงราย
๖. แผนขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ ของพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี

พื้นที่ปฏิบัติการ อุทยานธรณีโลกสตูล

SATUN
Geopark Thailand

แผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล จังหวัดสตูล
ภายใต้การดำเนินงานจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โดยคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล จังหวัดสตูล

ที่มา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีนโยบายเร่งรัดขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีคำสั่ง ที่ ๑๒๑/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG เพื่อให้การขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ โดยให้ทุกหน่วยงาน ทบทวนแผนงาน ขอบข่ายพื้นที่การดำเนินการ และแนวทางบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการและมีผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรมในการผลักดันเศรษฐกิจ BCG ให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

พื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล เป็น ๑ ใน ๖ พื้นที่ปฏิบัติการในการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ที่คณะกรรมการฯ โดยการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล ซึ่งมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามภาคผนวก ๑ เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การติดตามประเมินผล และรายงานความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการฯ ในการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล

คณะทำงานฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล เริ่มดำเนินการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยคณะกรรมการฯ มีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการดำเนินงานและการจัดทำแผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

๑) คณะทำงานฯ ควรแยกภารกิจประจำกับโครงการ/การดำเนินงานสำคัญเพื่อการพัฒนาเพิ่มรายได้ของชุมชนโดยใช้โมเดลเศรษฐกิจ BCG และหน่วยงานควรจัดเก็บข้อมูลรายได้ชุมชน โดยเฉพาะชุมชนที่พึ่งพิงฐานทรัพยากรในพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวทางธรณี การท่องเที่ยวถ้ำ เป็นต้น

๒) คณะทำงานฯ ต้องประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ถูกปล่อยออกมาจากกิจกรรมของมนุษย์ (Carbon footprint) ของโครงการ ทั้งก่อนและหลังดำเนินการ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของโครงการได้ รวมทั้งควรพัฒนาโครงการ/กิจกรรมในการสร้างแหล่งกักเก็บคาร์บอนเพิ่มเติม

๓) พื้นที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา เป็นพื้นที่ขนาดใหญ่และมีศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประกอบกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีแนวทางจะเสนอต่อยูเนสโกเป็นเขตสงวนชีวมณฑลทะเลสตูล อาจจะประสานภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ เพื่อการพัฒนาเพิ่มรายได้และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รวมทั้งการพัฒนายกระดับอุทยานธรณี และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

๔) การประมง เป็นอีกแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาเพิ่มรายได้แก่ชุมชนที่เห็นผลได้ชัด โดยหน่วยงานในสังกัดกรมประมง หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในพื้นที่ สามารถช่วยส่งเสริมในการพัฒนาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมง คณะทำงานฯ ควรประสานหน่วยงานที่มีภารกิจในพื้นที่เพื่อหาแนวทางขับเคลื่อนให้เกิดการทำประมงอย่างยั่งยืน และลดความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากร

๕) การจัดเก็บข้อมูลปริมาณนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่ จะช่วยให้มีข้อมูลสำหรับเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานต่อการพัฒนาเพิ่มรายได้ของชุมชนได้

๖) การขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่ปฏิบัติการฯ โดยเฉพาะการจัดการปัญหาด้านสังคมและปัญหาสิ่งแวดล้อม ควรมีการประสานผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหน่วยงานในพื้นที่มาร่วมบูรณาการในฐานะเจ้าของโครงการในพื้นที่ เพื่อช่วยผลักดันการดำเนินงาน

๗) การขับเคลื่อนการดำเนินงานในปีงบประมาณถัดไป คณะทำงานฯ ควรเพิ่มเติมแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับการลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่ เช่น การส่งเสริมบทบาทป่าไม้และหญ้าทะเลในการกักเก็บคาร์บอน การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้กับเจ้าหน้าที่ชุมชน ประชาชนในพื้นที่ และการส่งเสริมมาตรการเกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรม

เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การติดตามประเมินผล และรายงานความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการฯ ในการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูลอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลตามที่มุ่งหวัง คณะทำงานฯ จึงได้จัดทำแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบูรณาการการดำเนินงาน และได้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนขับเคลื่อนประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ แล้วเสร็จ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน

๑. ที่ตั้งพื้นที่ปฏิบัติการ

๑.๑ ที่ตั้ง

อุทยานธรณีโลกสตูล ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดสตูล อยู่ระหว่างละติจูดที่ ๖ องศา ๒๘ ลิปดา ๓๔.๐๗ ฟลิปดา ถึง ๗ องศา ๗ ลิปดา ๓๗.๙๐ ฟลิปดาเหนือ กับลองจิจูด ที่ ๙๙ องศา ๙ ลิปดา ๓๘.๘๐ ฟลิปดา ถึง ๑๐๐ องศา ๑ ลิปดา ๓๙.๙๓ ฟลิปดาตะวันออก และมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
ทิศใต้	ติดต่อกับทะเลอันดามันในส่วนของเกาะลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอควนกาหลง อำเภอท่าแพ และอำเภอเมืองสตูลส่วนที่เป็นภาคพื้นดินของคาบสมุทรม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

อุทยานธรณีโลกสตูล มีพื้นที่รวมทั้งพื้นที่แผ่นดินและพื้นที่ทะเล ประมาณ ๒,๕๙๗.๒๑ ตารางกิโลเมตร (๑,๖๒๓,๒๕๓.๗๕ ไร่) แยกเป็นพื้นที่แผ่นดิน (บนบกและบนเกาะ) ๑,๐๙๙.๔๗ ตารางกิโลเมตร (๖๘๗,๑๖๖.๒๕ ไร่) พื้นที่ทะเล ๑,๔๙๗.๗๔ ตารางกิโลเมตร (๙๓๖,๐๘๗.๕๐ ไร่) พื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ ๔ อำเภอ และ ๑๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ (ตารางที่ ๑ - ๑ และ รูปที่ ๑)

๑) อำเภอทุ่งหว้า ได้แก่ เทศบาลตำบลทุ่งหว้า องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า องค์การบริหารส่วนตำบลนาทอน องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งบุหลัง และองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแกบ่อหิน

๒) อำเภอมะนัง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา และองค์การบริหารส่วนตำบลปาล์มพัฒนา

๓) อำเภอเมืองสตูล ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย

๔) อำเภอละงู ได้แก่ เทศบาลตำบลกำแพง องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพง องค์การบริหารส่วนตำบลละงู องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำมุด องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมสน และองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขาว

อุทยานธรณีโลกสตูลยังครอบคลุมพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ๓ แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด

สำนักงานอุทยานธรณีโลกสตูลตั้งอยู่ที่ ๒๐๖ หมู่ ๘ ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล ๙๑๑๒๐ ปัจจุบัน นายณรงค์ฤทธิ์ ทุ่งปรือ เป็นผู้อำนวยการอุทยานธรณีโลกสตูล

๑.๒ สภาพอากาศ

จังหวัดสตูล ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดจากอ่าวไทยและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดีย ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบร้อนชื้นมี ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อนและฤดูฝน โดยมีช่วงฤดูฝนยาวนาน ๘ เดือน (พฤษภาคม - ธันวาคม) และมีฤดูร้อนเพียง ๔ เดือน (มกราคม - เมษายน)

๑.๓ แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาที่โดดเด่น

๑) แหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา ในพื้นที่อำเภอเมืองสตูล

อ่าวมะแฉะ และเป็นหินทรายสีแดงของกลุ่มหินตะรุเตา ยุคแคมเบรียนตอนปลาย (๕๐๐ - ๔๗๐ ล้านปี) มีรอยแตกหักหลายแนวทำให้หินมีร่องรอย มีโครงสร้างชั้นเฉียงระดับ พบซากดึกดำบรรพ์ ไทรโลไบต์ และแบรคิโอพอด และเป็นหินตะกอนที่เกิดสะสมตัวในทะเลตื้นที่มีการไหลของกระแสน้ำ มีอุทยานแห่งชาติตะรุเตาเป็นผู้ดูแลพื้นที่

เกาะหินซ้อน เป็นเกาะหินแกรนิตขนาดเล็กรอกชายฝั่งทางใต้ของเกาะตง มีก้อนหินแกรนิตขนาดใหญ่วางซ้อนกัน เกิดจากการไหลของหินแกรนิตที่มีรอยแตกหลายแนว และผุพังจากกระแสคลื่นที่พัดพาเอาเศษหินบางส่วนออกไป และทิ้งค้างไว้เป็นก้อนหินแกรนิตขนาดใหญ่วางซ้อนเกยกัน มีอุทยานแห่งชาติตะรุเตาเป็นผู้ดูแลพื้นที่

เกาะหินงาม เป็นเกาะขนาดเล็กทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะอาดัง เป็นเกาะหินฮอร์นพลัสส์สีเทาดำที่มีรอยแตกทำให้เกิดการแตกหลุดด้วยอิทธิพลของคลื่นทะเล เศษหินดังกล่าวถูกพัดพาขึ้นไปเกิดการขัดสีจนมีความเรียบมน และไปตกสะสมตัวเป็นหาดกรวดมนยื่นออกไปทางปลายด้านเหนือของเกาะ มีอุทยานแห่งชาติตะรุเตาเป็นผู้ดูแลพื้นที่

๒) แหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา ในพื้นที่อำเภอทุ่งหว้า

ถ้ำเล-สเตโกดอน เป็นถ้ำหินปูนยุคออร์โดวิเซียนที่มีลำธารไหลลอดจากด้านตะวันออกไปยังถ้ำด้านตะวันตก แนวของถ้ำดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับแนวรอยแตกหลักของหินมีการพบซากดึกดำบรรพ์ยุคควอเตอร์นารีบนพื้นถ้ำใต้น้ำ โดยเฉพาะซากช้างสเตโกดอนซึ่งเป็นที่มาของชื่อถ้ำ ซึ่งถ้ำเล-สเตโกดอน มีองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้าเป็นผู้ดูแลพื้นที่

น้ำตกธารปลิว เป็นน้ำตกที่มีต้นกำเนิดน้ำมาจากน้ำที่กักอยู่ในระบบโพรงถ้ำในเทือกเขาหินปูน ยุคออร์โดวิเซียน โดยไหลออกมาจากช่องรูเปิดบริเวณเชิงเขาไหลผ่านลานหิน ตกเป็นม่านน้ำตกสูงราว ๕ เมตร มีการพอกของหินปูนทิวาแสดงลายริ้ว มีองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้าเป็นผู้ดูแลพื้นที่

เขาเขื่อนาน เป็นภูเขาหินปูนยุคเพอร์เมียนลูกโดดขนาดเล็ก เชิงเขาโดยรอบมีลักษณะเป็นถ้ำ มีหลืบลึกเข้าไป บ่งชี้ว่าในอดีตเคยเป็นพื้นที่ที่มีน้ำทะเลท่วมถึง และมีสภาพเป็นเกาะเล็กนอกชายฝั่งทะเลโบราณ พบซากดึกดำบรรพ์ในภูเขาหินปูน ได้แก่ หอยสองฝา แบริโอพอด ไบรโอซัว ปะการัง ฟองน้ำ หอยกาบเดี่ยว และปลับลิงทะเล มีองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้าเป็นผู้ดูแลพื้นที่

หาดราไว มีลักษณะเป็นหาดสันดอนอยู่ระหว่างทะเลอันดามันกับผืนป่าพรุชายเลน เกิดจากการตกสะสมตัวของตะกอนทรายจากอิทธิพลของกระแสน้ำเลียบชายฝั่งที่มีทิศทางเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาล ซึ่งเป็นตะกอนที่เกิดจากการแตกหลุดจากการผุพังของชายฝั่งหินและหัวแหลม โดยหาดราไวอยู่ภายใต้การดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลชอนคลาน

๓) แหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา ในพื้นที่อำเภอละงู

เกาะลิดีเล็ก เป็นเกาะหินปูนที่มีแนวชายฝั่งด้านตะวันออกเป็นหน้าผาหินปูนสูงชัน เป็นหินปูนแหล่งเดียวในเขตอุทยานธรณีโลกสตูลที่มีหลักฐานซากดึกดำบรรพ์ฟิวซิลินิด ที่ระบุได้ชัดเจนว่าเป็นหินปูนกลุ่มหินราชบุรี ยุคเพอร์เมียน มีอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตราเป็นผู้ดูแลพื้นที่

ปราสาทหินพันยอด เป็นภูมิลักษณ์ของภูมิประเทศคาสต์ของหินปูนยุคออร์โดวิเซียน ทางชายฝั่งตอนเหนือของเกาะตะรุเตา เกิดจากการละลายของหินปูนด้วยอิทธิพลของน้ำฝนที่มีฤทธิ์เป็นกรดที่มีรูปลักษณะเป็นพื้นผิวขรุขระคล้ายซี่ฟัน (Stone Teeth) และแท่งหิน (Stone Columns) มีอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตราเป็นผู้ดูแลพื้นที่

เขตข้ามกาลเวลาเขาโต๊ะหงาย อยู่บริเวณส่วนปลายของหัวแหลมด้านตะวันตกของอ่าวนุ่น ประกอบด้วยสองกลุ่มหินวางซ้อนทับกัน คือ หินทรายสีแดงของกลุ่มหินตะรุเตา ยุคแคมเบรียนวางตัวอยู่ด้านล่าง และปิดทับด้วยหินปูนสีเทาของกลุ่มหินทุ่งสงยุคออร์โดวิเซียน โดยบริเวณเขตข้ามกาลเวลาเขาโต๊ะหงายนี้ จะเห็นกลุ่มหินทั้งสองกลุ่มสัมผัสกันด้วยระนาบรอยเลื่อนปกติ มีอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตราเป็นผู้ดูแลพื้นที่

ถ้ำทะเล เป็นถ้ำหินปูน ที่มีลักษณะคล้ายท่อหรืออุโมงค์ขนาดใหญ่ ภายในถ้ำมีซากดึกดำบรรพ์สัตว์ทะเลโบราณหลากหลายชนิด อยู่ในยุคออร์โดวิเซียน มีอายุประมาณ ๔๙๐ - ๔๔๔ ล้านปี มีหินงอกหินย้อยระยะทางภายในถ้ำประมาณ ๑๔๐ เมตร เส้นทางเข้าถึงตัวถ้ำทะเลระยะทาง ๖๐๐ เมตร ถ้ำทะเลอยู่ภายใต้การดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำทะเล

๔) แหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา ในพื้นที่อำเภอมะนัง

ถ้ำภูผาเพชร เป็นถ้ำขนาดใหญ่ประกอบขึ้นด้วยห้องน้อยใหญ่ประมาณ ๒๐ ห้อง มีช่องทางเข้าออกเพียงช่องทางเดียวอยู่บนผาเขาที่อยู่สูงจากพื้นที่บริการประมาณ ๕๐ เมตร ภายในถ้ำมีพื้นถ้ำหลายระดับ ประกอบด้วย หินงอก หินย้อย เส้าหิน หินปูนฉาบ ม่านถ้ำทำนบหินปูน อ่างน้ำทำนบหินปูน ไข่มุกถ้ำ มีช่องระบายลมหนึ่งช่องอยู่อีกด้านหนึ่ง แสงจากภายนอกสอดเข้าไปในถ้ำทำให้เกิดพีชีเขียวบนพื้นก้อนหินโดดเด่นพบโบราณวัตถุของมนุษย์โบราณ ยุคก่อนประวัติศาสตร์ อยู่ภายใต้การดูแลของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด

ลานหินป่าพน อยู่ในพื้นที่บริเวณเขตโรงเรียนบ้านป่าพน เป็นหินปูนที่มีลักษณะเป็นชั้น มีการวางตัวหลายทิศทาง ชั้นหินทางด้านล่างหนาประมาณ ๓๐ - ๔๕ เซนติเมตร มีความบางขึ้นไปทางด้านบน มีความหนา ระหว่าง ๑๐ - ๑๕ เซนติเมตร ชั้นหินปูนแต่ละชั้นแสดงโครงสร้างของสโตรมาโตไลต์อย่างชัดเจน เป็นหินปูนยุคออร์โดวิเซียน ลานหินป่าพนอยู่ในการดูแลของโรงเรียนบ้านป่าพน

ถ้าเจ็ดคต เป็นถ้ำธารลอดที่มีลักษณะคล้ายอุโมงค์ยาวประมาณ ๖๐๐ เมตร ตัดผ่านเทือกเขาหินปูน ยุคออร์โดวิเซียน มีสายน้ำไหลเข้าปากถ้ำด้านตะวันออกและไปออกปากถ้ำด้านตะวันตกไหลต่อไปบรรจบกับแม่น้ำละงูที่ไหลจากเหนือลงใต้ ถ้ามีความกว้าง ๗๐ - ๘๐ เมตร และสูงประมาณ ๔๐ - ๕๐ เมตร บางบริเวณเพดานถ้ำยังมีช่องหลุมยุบช่วยระบายอากาศได้ดี มีองค์การบริหารส่วนตำบลปาล์มพัฒนาเป็นผู้ดูแลพื้นที่

ตารางพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล

อำเภอ/ อุทยานแห่งชาติ	พื้นที่แผ่นดิน (ตร.กม.)	ร้อยละ	พื้นที่ทะเล (ตร.กม.)	ร้อยละ	รวม (ตร.กม.)	ร้อยละ
อำเภอทุ่งหว้า	๒๕๘.๐๒๙	๒๓.๔๗	-	-	๒๕๘.๐๒๙	๙.๔๔
อำเภอมะนัง	๒๒๕.๐๙๑	๒๐.๔๗	-	-	๒๒๕.๐๙๑	๘.๖๘
อำเภอละงู	๓๒๓.๘๓๖	๒๙.๔๖	-	-	๓๒๓.๘๓๖	๑๒.๔๗
อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา	๒๔.๓๑๐	๒.๒๑	๒๗๕.๙๔๐	๑๘.๔๒๓	๓๐๐.๒๕๐	๑๑.๖๐
อุทยานแห่งชาติตะรุเตา (อำเภอเมืองสตูล)	๒๖๘.๒๐๐	๒๔.๓๙	๑,๒๒๔.๘๐๐	๘๑.๗๗๖	๑,๔๙๓.๐๐๐	๕๗.๕๐
รวม	๑,๐๙๙.๔๖๖	๑๐๐	๑,๔๙๗.๗๔๐	๑๐๐	๒,๕๙๗.๒๐๖	๑๐๐

ที่มา : แผนแม่บทการบริหารจัดการอุทยานธรณีโลกสตูล ระยะ ๕ ปี (๒๕๖๒ - ๒๕๖๖) กรมทรัพยากรธรณี, ๒๕๖๒

๒. ข้อมูลพื้นฐานชุมชนเป้าหมาย

๒.๑ ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณภาพชีวิต

๑) จำนวนประชากร

ข้อมูลจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย สืบค้นเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ พบว่า ชุมชนในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลมีประชากร รวมทั้งสิ้น ๘๘,๑๓๘ คน เป็นชาย ๔๓,๖๙๕ คน หญิง ๔๔,๔๓๖ คน และ LGBTQI ๗ คน โดยอำเภอละงูมีประชากรมากที่สุด คือ ๕๑,๑๓๗ คน นอกจากนั้นพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลมีชนกลุ่มน้อยที่เรียกว่า มานี และชาวเลหรือชาวไทยใหม่ สถิติประชากรในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางสถิติประชากรในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

อำเภอ	ตำบล	เพศ (คน)			รวม (คน)
		ชาย	หญิง	LGBTQI+ (คน)	
อำเภอละงู	ตำบลกำแพง	๕,๕๓๘	๕,๗๘๒	๑	๑๑,๓๒๑
	ตำบลละงู	๗,๙๙๕	๘,๒๔๙	๑	๑๖,๒๔๕
	ตำบลปากน้ำ	๓,๕๘๐	๓,๗๘๒	๐	๗,๓๖๒
	ตำบลน้ำผุด	๓,๒๒๐	๓,๒๕๒	๑	๖,๔๗๓
	ตำบลแหลมสน	๑,๔๘๘	๑,๕๔๘	๐	๓,๐๓๖
	ตำบลเขาขาว	๒,๕๑๒	๒,๔๙๖	๐	๕,๐๐๘
	เทศบาลตำบลกำแพง	๘๖๔	๘๒๘	๐	๑,๖๙๒
รวม		๒๕,๑๙๗	๒๕,๙๓๗	๓	๕๑,๑๓๗
อำเภอทุ่งหว้า	ตำบลทุ่งหว้า	๒,๗๕๐	๒,๗๓๔	๐	๕,๔๘๔
	ตำบลนาทอน	๒,๗๖๙	๒,๘๔๙	๐	๕,๖๑๘
	ตำบลขนคลาน	๑,๐๖๖	๑,๐๖๑	๐	๒,๑๒๗
	ตำบลทุ่งบุหรง	๘๕๒	๘๓๔	๐	๑,๖๘๖

อำเภอ	ตำบล	เพศ (คน)			รวม (คน)
		ชาย	หญิง	LGBTQI+ (คน)	
	ตำบลป่าแกบ่อหิน	๑,๘๙๖	๑,๙๒๙	๐	๓,๘๒๕
	เทศบาลตำบลทุ่งหว้า	๑,๐๔๑	๑,๐๗๗	๐	๒,๑๑๘
	รวม	๑๐,๓๗๔	๑๐,๔๘๔	๐	๒๐,๘๕๘
อำเภอมะนัง	ตำบลนิคมพัฒนา	๒,๙๐๕	๒,๙๒๕	๐	๕,๘๓๐
	ตำบลปาล์มพัฒนา	๓,๘๐๐	๓,๖๐๖	๔	๗,๔๑๐
	รวม	๖,๗๐๕	๖,๕๓๑	๔	๑๓,๒๔๐
อำเภอเมืองสตูล	ตำบลเกาะสาหร่าย	๑,๔๑๙	๑,๔๘๔	๐	๒,๙๐๓
	รวม	๑,๔๑๙	๑,๔๘๔	๐	๒,๙๐๓
	รวมทั้งสิ้น	๔๓,๖๙๕	๔๔,๔๓๖	๗	๘๘,๑๓๘

ที่มา : ข้อมูลจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย สืบค้นเมื่อ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ จาก <https://smartbmn.cdd.go.th/newReport?type=jpt>

๒) รายได้

ข้อมูลจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ พบว่าประชาชนในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ปี ๒๕๖๕ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒๘,๑๕๖ ครัวเรือน มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน ๑๙๓,๓๙๘.๐๖ บาทต่อปี มีรายได้เฉลี่ยต่อคน ๖๒,๔๘๑.๔๐ บาทต่อปี โดยพบว่าในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลที่มีรายได้เฉลี่ย/คน/ปี มากที่สุด คือ เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู รายได้เฉลี่ยบุคคล ๙๐,๙๒๕.๑๒ บาทต่อปี และรายได้เฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ตำบลขนคลาน อำเภอทุ่งหว้า มีรายได้เฉลี่ยบุคคล ๔๗,๕๗๘.๖๙ บาทต่อปี รายได้เฉลี่ยของประชากรในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๓) อาชีพของประชาชน

สภาพเศรษฐกิจในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลขึ้นอยู่กับภาคเกษตรเป็นหลัก รองลงมาเป็นการประมง การอุตสาหกรรม และการพาณิชย์ และการท่องเที่ยว โดยมีสถิติอาชีพของประชากรในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๑) เกษตรกรรม มียางพารา ข้าว และปาล์มน้ำมัน เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

(๑) ยางพารา ผลผลิตเฉลี่ย ๒๔๐ กิโลกรัมต่อไร่ อำเภอที่ปลูกยางพารามากที่สุด คือ อำเภอทุ่งหว้า รองลงมา คือ อำเภอละงู และอำเภอมะนัง

(๒) ข้าว อำเภอละงูมีการทำนามากที่สุด ส่วนใหญ่ผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือน ผลผลิตข้าวส่วนใหญ่มีคุณภาพต่ำและไม่เพียงพอสำหรับการบริโภคภายในพื้นที่

(๓) ปาล์มน้ำมัน มีการปลูกกระจายในทุกอำเภอ ปลูกมากที่สุดในอำเภอมะนัง รองลงมา ได้แก่ อำเภอละงู และปลูกน้อยที่สุดในอำเภอทุ่งหว้า น้ำมันปาล์มใช้ประโยชน์ในการอุตสาหกรรม ทำสบู่ เนยเทียม ใช้ทำน้ำมัน น้ำหล่อลื่น ไอศกรีม ดินสอสี และเทียน

(๔) สวนไม้ผล - ไม้ยืนต้น พืชที่สำคัญ ได้แก่ มะพร้าว ทุเรียน เงาะ มะม่วงหิมพานต์ ขนุน จำปาตะ มังคุด ลองกองและอื่น ๆ โดยมะพร้าวส่วนใหญ่ปลูกบริเวณชายทะเลและปลูกกระจายในทุกอำเภอ ไม้ผลปลูกมากในเขตอำเภอมะนัง เนื่องจากไม้ผลหลายชนิด เป็นพืชทำรายได้สูงให้เกษตรกร และตลาดมีความต้องการในปริมาณมาก เช่น ทุเรียน มังคุด ลองกอง และจำปาตะ เป็นต้น

๓.๒) การประมง แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การประมงน้ำจืด ซึ่งมีน้อยมาก ปลาที่น้ำจืดที่สำคัญ ได้แก่ ปลาดุก ปลาตะเพียน ปลาช่อน และปลานิล ปลาที่ผลิตได้ทั้งหมดจะบริโภคสด ส่วนที่เหลือนำไปแปรรูป และการประมงน้ำเค็ม ซึ่งเป็นการทำประมงส่วนใหญ่ของพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล เนื่องจากมีสภาพ ภูมิศาสตร์เอื้ออำนวย คือ มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๖๘ กิโลเมตร และมีพื้นที่ทำการประมง ประมาณ ๑,๔๙๗.๗๔ ตารางกิโลเมตร นอกจากนี้บริเวณชายฝั่งทะเลยังมีความเหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อาทิ การเลี้ยงปลาในกระชัง เป็นต้น

๓.๓) การอุตสาหกรรม พื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลมีการประกอบกิจการอุตสาหกรรมค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่เกี่ยวเนื่องกับการเกษตรและการประมงเป็นหลัก

๓.๔) การพาณิชย์ ชุมชนท้องถิ่นในอุทยานธรณีโลกสตูล เป็นตลาดการค้าขนาดเล็ก และธุรกิจขนาดย่อม ในระบบครัวเรือน ลักษณะเป็นร้านค้าปลีก มีเจ้าของคนเดียว ส่วนการค้าขนาดใหญ่มีน้อย โดยมีเพียงธุรกิจ แปรรูปสินค้าเกษตรขนาดย่อม และการค้าขายสินค้าสัตว์น้ำตามท่าเทียบเรือและแพปลาต่าง ๆ เท่านั้น

๓.๕) การท่องเที่ยวและบริการ พื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลมีการประกอบกิจการที่พิกให้บริการ นักท่องเที่ยวทั้งในรูปแบบรีสอร์ท และโฮมสเตย์ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว กิจการที่มีกิจกรรมให้มีความสำคัญ กับการเรียนรู้ เช่น วิสาหกิจชุมชนควนซังหม้อข้าวหม้อแกงลิง ปันหยาบาดัก นอกจากนี้ยังมีบรรดาธุรกิจนำเที่ยว มัคคุเทศก์ และผู้นำเที่ยว ที่จังหวัดสตูลให้มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเปรียบเสมือนหน้าต่างวัฒนธรรม ที่จะสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวผู้มาเยือนได้เป็นอย่างดี ซึ่งมีจำนวนมากขึ้นในทุก ๆ ปี

๔) การใช้ประโยชน์ที่ดิน

จังหวัดสตูล มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการป่าไม้และเพื่อการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ การใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแหล่งน้ำ ชุมชน และสิ่งปลูกสร้าง และพื้นที่เบ็ดเตล็ดตามลำดับ ซึ่งจังหวัดมีมาตรการ รองรับการบริหารจัดการชุมชนในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านอุปโภค สาธารณูปโภค การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ตารางประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในจังหวัดสตูลปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๖๗,๔๗๐	๔.๓๔
พื้นที่เกษตรกรรม	๗๒๒,๘๐๒	๔๖.๖๔
พื้นที่ป่าไม้	๗๐๓,๖๗๔	๔๕.๔๒
พื้นที่น้ำ	๔๑,๘๔๖	๒.๗๑
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๓,๕๖๙	๐.๘๙
รวมทั้งหมด	๑,๕๔๙,๓๖๑	๑๐๐.๐๐

๕) การเข้าถึงระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

๕.๑) การคมนาคมขนส่ง

พื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล มีการคมนาคมติดต่อและขนส่งสินค้าระหว่างอำเภอและจังหวัดต่าง ๆ แบ่งเป็น ๒ ทาง คือ ทางบก และทางน้ำ

(๑) ทางบก มีทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัด ซึ่งเป็นถนนลาดยาง ๒ สาย ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๔ สายฉลุง - ตรัง มีระยะทาง ๑๓๗ กิโลเมตร โดยเริ่มจากสามแยกถนนยนตราการกำธร ในเขตตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล ผ่านอำเภอท่าแพ อำเภอละงู อำเภอทุ่งหว้า และอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง ลาดยางตลอดสาย และทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๔๐๕๒ สายละงู - ปากบารา ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร ลาดยางตลอดสาย เป็นถนนที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว โดยเชื่อมระหว่างอำเภอละงู กับท่าเรือปากบารา ซึ่งเป็นท่าเทียบเรือประมงและขนถ่ายสินค้า รวมทั้งเป็นท่าเทียบเรือที่อยู่ใกล้เกาะตะรุเตามากที่สุด

(๒) ทางน้ำ การคมนาคมทางน้ำไม่เป็นที่นิยมของประชาชน เนื่องจากการคมนาคมทางบก สะดวกรวดเร็วกว่า อีกทั้งค่าบริการไม่สูงมาก ยกเว้นการเดินทางเรือจากท่าเรือปากบาราไปเกาะหลีเป๊ะ ส่วนการคมนาคมขนส่งสินค้าระหว่างพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลกับประเทศมาเลเซีย มีทั้งทางบกและทางน้ำ แต่นิยมการขนส่งทางน้ำมากกว่า โดยเฉพาะผ่านด่านศุลกากรสตูลทางท่าเรือตำมะลัง และด่านศุลกากรปากบาราทางท่าเรือปากบารา ตามลำดับ

๕.๒) การไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในอุทยานธรณีโลกสตูล มีสำนักงานให้บริการ จำนวน ๔ แห่ง มี PEA SHOP จำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

- (๑) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสตูล
- (๒) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาอำเภอละงู
- (๓) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาย่อยอำเภอทุ่งหว้า สังกัดการไฟฟ้าอำเภอละงู
- (๔) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาย่อยอำเภอมะนัง
- (๕) PEA SHOP สาขา Big C สาขาสตูล สังกัดการไฟฟ้าจังหวัดสตูล

ตารางแสดงข้อมูลจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ในพื้นที่ที่ยังมีไฟฟ้าใช้จำแนกตามอำเภอ

ที่	อำเภอ	ครัวเรือนทั้งหมด (ครัวเรือน)	มีไฟฟ้าใช้แล้ว (ครัวเรือน)			
			ปักเสา พาดสาย	โซลาร์ โฮม(SHS)	อื่นๆ	รวม
๑	เมืองสตูล	๓๙,๐๖๖	๓๙,๐๖๖	๐	๐	๓๙,๐๖๖
๒	ละงู	๒๓,๕๓๔	๒๓,๕๓๔	๑๓๔	๐	๒๓,๖๖๘
๓	ทุ่งหว้า	๗,๘๗๐	๗,๗๕๖	๑๐๙	๐	๗,๘๖๕
๔	มะนัง	๖,๓๑๕	๖,๒๔๒	๗๓	๐	๖,๓๑๕
รวม		๗๖,๗๘๕	๗๖,๕๙๘	๓๑๖	๐	๗๖,๙๑๔

ที่มา : แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

๕.๓) การประปา

พื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล มีที่ทำการประปา ๒ แห่ง คืออำเภอเมืองและอำเภอละงู มีสถานีผลิตน้ำประปา จำนวน ๒ แห่ง คือ อำเภอละงู และอำเภอทุ่งหว้า

ตารางแสดงกำลังการผลิตและปริมาณน้ำจ่าย

สถานที่ผลิตน้ำ	กำลังการผลิต (ลบ.ม/ช.ม.)	ปริมาณน้ำจ่าย (ล้าน/ ลบม.)	จำนวนผู้ใช้ แยกตามประเภท (ราย)					รวม
			ที่อยู่อาศัย	ส่วนราชการ	ธุรกิจขนาดเล็ก	รัฐวิสาหกิจ	ธุรกิจขนาดใหญ่	
สาขาละงู								
๑. ละงู	๖๐๐	๑๔๑,๐๓๕	๖,๐๘๓	๑๐๒	๐	๘	๒๑๗	๗,๕๘๑
๒. ทุ่งหว้า	๕๐	๑๖,๒๙๐	๙๑๔	๒๒	๐	๓	๒๐	๑,๐๖๙

ที่มา : แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

๕.๔) ระบบโลจิสติกส์ (Logistics)

เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางของจังหวัดสตูล แบ่งออกเป็น ๔ หมวด ได้แก่

รถโดยสารประจำทางหมวด ๑ : รถโดยสารภายในเขตเทศบาล

รถโดยสารประจำทางหมวด ๒ : รถโดยสารระหว่างกรุงเทพฯและจังหวัดสตูล

รถโดยสารประจำทางหมวด ๓ : รถโดยสารระหว่างจังหวัดสตูลและจังหวัดอื่น ๆ

รถโดยสารประจำทางหมวด ๔ : รถโดยสารภายในเขตอำเภอและระหว่างอำเภอ

๖) การดำเนินงานด้านอุทยานธรณี

อุทยานธรณีสตูลได้รับการประกาศเป็นอุทยานธรณีท้องถิ่น เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ ต่อมาได้รับการรับรองเป็นอุทยานธรณีประเทศไทย ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยาและจัดตั้งอุทยานธรณี (ระดับกรม) เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ และมีการพัฒนาระดับการดำเนินงานตามแนวทางอุทยานธรณีของยูเนสโกอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งได้รับการรับรองเป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๑ ปัจจุบันดำเนินการภายใต้แผนแม่บทอุทยานธรณีสตูล ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖)

วันที่ ๔ - ๑๑ กันยายน ๒๕๖๕ ประเทศไทย โดยอุทยานธรณีโลกสตูล เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเครือข่ายอุทยานธรณีโลกภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ ๗ ซึ่งเป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาของเครือข่ายอุทยานธรณีโลกภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (APGN Advisory Committee) และคณะกรรมการประสานงานของเครือข่ายอุทยานธรณีโลกภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (APGN Coordination Committee) ในคราวการประชุมเครือข่ายอุทยานธรณีโลกภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ ๖ (The 6th Asia Pacific Geoparks Network Symposium) วันที่ ๑ - ๖ กันยายน ๒๕๖๒ ณ Rinjani-Lombok UNESCO Global Geopark ประเทศอินโดนีเซีย

วันที่ ๒๕ - ๒๖ เมษายน ๒๕๖๕ อุทยานธรณีโลกสตูลเป็นเจ้าภาพจัดประชุมเครือข่ายอุทยานธรณีประเทศไทย (1st Thailand Geopark Network Symposium : TGN) ร่วมกับคณะกรรมการเครือข่ายอุทยานธรณีประเทศไทยภายใต้คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอุทยานธรณี ซึ่งเป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอุทยานธรณี ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔

อุทยานธรณีโลกสตูลผ่านการประเมินซ้ำตามหลักเกณฑ์ของยูเนสโก ได้รับสถานะ “Green card” ในที่ประชุมสภาอุทยานธรณีโลกของยูเนสโก ครั้งที่ ๗ ระหว่างวันที่ ๔ - ๕ กันยายน ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประชุมเครือข่ายอุทยานธรณีโลกภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ ๗ (The 7th Asia Pacific Geoparks Network Symposium) ณ จังหวัดสตูล ส่งผลให้อุทยานธรณีโลกสตูล สามารถคงสถานะการเป็นอุทยานธรณีโลกของยูเนสโกต่อไปได้อีก ๔ ปีจนกว่าจะถึงรอบการประเมินซ้ำครั้งที่ ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๙

การพัฒนาพื้นที่ตามแนวทางของอุทยานธรณีให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและความต้องการของชุมชน โดยมีเป้าหมายให้อุทยานธรณีเป็นฐานเศรษฐกิจของชุมชนผ่านการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งธรณีวิทยา ทั้งนี้ เพื่อสะท้อนผลทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมทรัพยากรธรณี โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงดำเนินการสำรวจความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมกับอุทยานธรณี และรายได้สุทธิของกิจการหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมกับอุทยานธรณีของผู้ประกอบการในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล จำนวน ๙ กลุ่มตัวอย่าง

๒.๒ ข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนและรอบพื้นที่ชุมชน

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล สัมพันธ์กับลักษณะหินตะกอนในมหายุคพาลีโอโซอิก (ช่วงประมาณ ๕๔๑ - ๒๕๐ ล้านปีก่อน) โครงสร้างการคดโค้ง (Folding) การเกิดรอยเลื่อน (Faulting) และการแทรกดันตัวของหินแกรนิตในยุคไทรแอสซิก ทั้งที่ปรากฏอยู่บนบกและในทะเลอันดามัน สามารถจำแนกลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ออกเป็น ๔ เขต ดังนี้

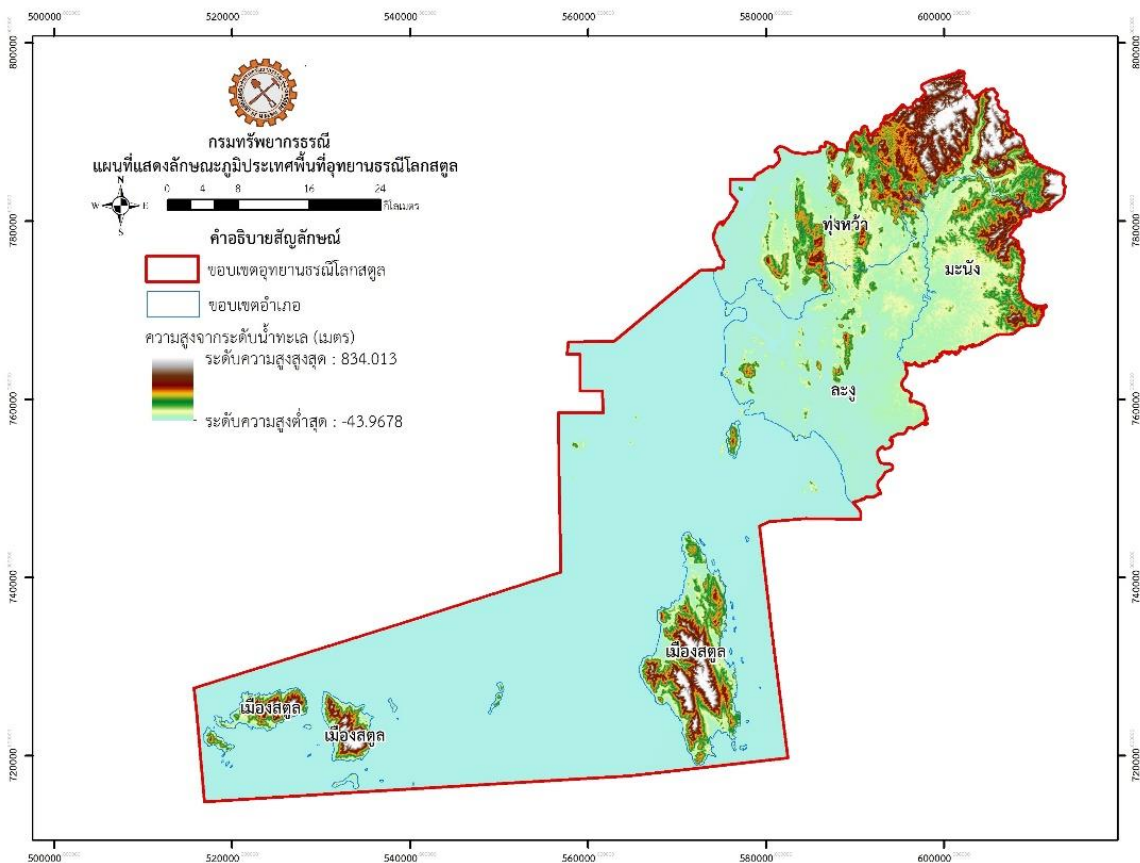
๑) เขตภูมิประเทศคาสต์ (Karst Topography) ทางตอนเหนือและตอนกลาง พบในเขตอำเภอทุ่งหว้า อำเภอมะนัง และตอนกลางของอำเภอละงู ลักษณะคาสต์หรือภูมิประเทศที่เกิดจากการสึกกร่อนผุพังของหินปูน ยุคออร์โดวิเซียน (๕๐๕ - ๔๓๘ ล้านปีก่อน) ได้แก่ ภูเขาหินปูนที่มีผาชัน หรือเขาโดด (Monadnock) หอคอยคาสต์ (Karst Tower) ถ้ำ ถ้ำธารน้ำ ถ้ำทะเล หลุมยุบ (Sink Hole) สุสานหินหรือป่าช้าหินปูน (Lapies) ธารน้ำผุด เป็นน้ำตกต่าง ๆ เช่น เขาแดง เขายาระ เขานาติง เขาทุ่งดินลุ่ม เขาขาว เขาวังกล้วย เขาสามยอด ถ้ำภูผาเพชร ถ้ำเล-สเตโกดอน (ถ้ำวังกล้วย) ถ้ำเจ็ดคต ถ้ำระฆังทอง ถ้ำเขานางดำ ถ้ำอุไรทอง ธารน้ำผุด น้ำตกวังสายทอง ธารน้ำผุด น้ำตกธารปลิว หลุมยุบบ้านทุ่งดินลุ่ม หลุมยุบบนเขาขาว หินปูนแดงสโตรมาโตไลต์บ้านป่าแก้วหิน เป็นต้น

๒) เขตที่ราบลูกคลื่นทางตอนเหนือและตะวันออก พบในเขตอำเภอทุ่งหว้า อำเภอมะนัง และตอนเหนือของอำเภอละงู ส่วนใหญ่เกิดจากการผุพังและการกัดกร่อนในหินเชิร์ต หินดินดาน หินทราย หินโคลนยุคไซลูเรียน-คาร์บอนิเฟอรัส รวมทั้งหินปูนและหินดินดาน ยุคออร์โดวิเซียน จนเป็นภูมิประเทศที่ราบลูกคลื่นซึ่งท้องถิ่นเรียกว่า “ควน” เช่น ควนดินสอ ควนไพร ควนบารายี ควนสังหยุด ควนไสน ควนธง เป็นต้น และใช้พื้นที่ทำสวนยางพาราและสวนปาล์มน้ำมัน

๓) เขตที่ราบชายฝั่งทะเลทางตะวันตกและทางใต้ พบในเขตอำเภอทุ่งหว้าและอำเภอละงู ส่วนที่ติดต่อกับทะเลอันดามัน พื้นที่ส่วนใหญ่ปกคลุมด้วยตะกอนสมัยปัจจุบัน (สมัย Holocene หรือน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ ปี) ประกอบด้วยตะกอนน้ำพาของแม่น้ำที่ไหลมาจากตอนในของพื้นที่ลงสู่ทะเล เช่น คลองละงู คลองพานยาว คลองห้วยบัว และตะกอนน้ำกร่อยและน้ำเค็มจากคลองน้ำเค็มชายฝั่งทะเล เช่น คลองละงู คลองปากบารา คลองบุโยย คลองเปรี๊ยะ คลองนาทอน คลองท่าอ้อย คลองเจ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มน้ำขึ้นถึง (Tidal Flat) หรือป่าชายเลน พื้นที่นา นาแก้ง สวนยาง สวนปาล์มน้ำมัน พื้นที่ชุมชน เช่น ชุมชนใหญ่ อำเภอละงู ชุมชนอำเภอทุ่งหว้า พื้นที่ท่าเรือ เช่น ท่าเรือปากบารา ท่าเรือบ้านบ่อเจ็ดลูก ท่าเรือบุโยย ท่าเรือมะหัง ท่าเรือทุ่งหว้า (สุโหงอุเป) ท่าเรือท่าอ้อย และพื้นที่หาดทราย เช่น หาดทรายปากบารา หาดราไว รวมทั้งพื้นที่เขาโดดหินปูนริมฝั่งหรือใกล้ฝั่งทะเล เช่น เขาอุไร เขาโต๊ะหยาง เขาทะน่าน เขาโต๊ะตุ เป็นต้น เขาบางลูกมีร่องรอยการกัดเซาะ

ด้านข้างภูเขา โดยน้ำทะเลที่เคยขึ้นสูงและคงที่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ปัจจุบันประมาณ ๓ - ๔ เมตร เมื่อ ๕,๐๐๐ - ๖,๐๐๐ ปีก่อน

๔) เขตหมู่เกาะเกตราและตะรุเตา เป็นเขตอุทยานแห่งชาติทางทะเล ๒ แห่ง ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตรา เป็นหมู่เกาะใกล้ชายฝั่งและอยู่ในเขตปกครองของอำเภอทุ่งหว้าและอำเภอละงู มีจำนวน ๒๐ เกาะ เช่น เกาะเกตรา เกาะบุโหลน เกาะตะบัน เกาะป่อย เกาะเขาใหญ่ เกาะลิดี เป็นต้น และอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะตะรุเตา อยู่ในเขตปกครองของอำเภอเมืองสตูล (แต่ใกล้กับอำเภอละงูมากกว่า) มีจำนวน ๕๐ เกาะ เช่น เกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะหลีเป๊ะ เกาะราวี เกาะหินงาม เกาะบิสสี เกาะแลน เกาะกลาง เกาะไข่ เกาะสิงห์ เป็นต้น โดยเกาะที่เป็นหินแกรนิตยุคโทรแอสซิกหรือหินทรายยุคแคมเบรียน จะเป็นแหล่งกำเนิดหาดทรายขาวสวยงาม เช่น เกาะอาดัง เกาะหลีเป๊ะ เกาะราวี เกาะตะรุเตาด้านตะวันตก (หินทราย) รวมทั้งน้ำพุร้อนใต้ทะเลใกล้ชายหาด เช่น บริเวณด้านเหนือของเกาะอาดัง ส่วนเกาะที่เป็นหินตะกอนของยุคออร์โดวิเซียน ไชลูเรียน ดีโวเนียน คาร์บอนิเฟอรัส และเพอร์เมียน ซึ่งเป็นหินปูน หินทราย หินเชิร์ต หินควอร์ตไซต์ และหินดินดาน มักจะเป็นแหล่งกำเนิดหาดทราย หาดทรายดำ หาดโคลน หาดก้อนหินหรือกรวดมน เกาะที่มีผาชัน สะพานหินธรรมชาติ ป่าชายเลน เช่น หาดทรายเกาะบุโหลน หาดทรายดำราไว หาดก้อนหิน เกาะหินงาม หาดทรายสะพานหินธรรมชาติเกาะไข่ ผาชันเกาะเขาใหญ่ ป่าชายเลนเกาะตะรุเตา (ด้านตะวันออก) เป็นต้น เขตนี้จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดสตูล โดยเฉพาะเกาะหลีเป๊ะ ที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนมาก และมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจคล้ายเกาะพีพี จังหวัดกระบี่ หรือเกาะช้าง จังหวัดตราด

รูปแสดงลักษณะภูมิประเทศของอุทยานธรณีโลกสตูล
ที่มา : กรมทรัพยากรธรณี (๒๕๖๗)

ลักษณะเด่นทางด้านธรณีวิทยา

พื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลโดดเด่นด้วยภูมิประเทศแบบคาสต์ (Karst) ที่มีลักษณะเป็นตะปุ่มตะป่ำ มีหน้าผาสูงชันสลับกับแอ่งหลุมยุบที่มีรูปร่างและขนาดต่าง ๆ กัน เกิดจากหินที่รองรับอยู่ในพื้นที่เป็นหินที่มีสมบัติละลายน้ำได้ เช่น หินปูน หินโดโลไมต์ ยิปซัม และเกลือหิน เมื่อถูกกัดกร่อนชะล้างโดยน้ำฝนและน้ำท่าเป็นระยะเวลานาน ทำให้เกิดลักษณะขรุขระบนพื้นผิว และพัฒนาเป็นหลุมบ่อ ถ้ำ โพรง รวมถึงเกิดระบบทางน้ำใต้ดินที่ทำให้เกิดลำน้ำห้วยขาดบนพื้นผิว ซึ่งไหลมุดตามช่องโพรงหายลงไปยังใต้ดิน พบหลักฐานทางด้านธรณีวิทยาในจังหวัดสตูล เช่น ชั้นหินในมหายุคพาลีโอโซอิก (Paleozoic Era) ที่ถือว่าเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย ตั้งแต่ยุคแคมเบรียน (Cambrian Period) นั่นคือ “กลุ่มหินตระกูล Tarutao Group” เป็นต้นมา รวมถึงการค้นพบซากดึกดำบรรพ์โบราณ (Fossil) ต่าง ๆ เช่น ซากดึกดำบรรพ์ของแมงดาทะเลโบราณ (Trilobite) และหอยโบราณ หินสาหร่ายทะเลสีแดง (Stromatolite) ซากปลาหมีทะเลโบราณ ซากแกรปโตไลต์ ซากเทนาทาคิวไลต์ ซากไครนอยด์ และซากปะการังโบราณ นับเป็นหลักฐานทางธรณีวิทยาที่สามารถบ่งชี้ได้ว่าจังหวัดสตูลมีวิวัฒนาการมาตั้งแต่อดีตหรือกว่า ๕๐๐ ล้านปีก่อน โดยเฉพาะสโตรมาโตไลต์ ที่มีลักษณะเป็นหินโผล่คล้ายจอมปลวกขนาดใหญ่เป็นชั้นบางเรียงซ้อนกัน พบโครงสร้างรอยระแหงโคลนทางด้านบนชั้นหินในลักษณะเดียวกับหมวดหินป่าแก่ที่พบในพื้นที่แบบฉบับบริเวณเขาน้อย ชั้นหินประกอบด้วยหินปูนสโตรมาโตไลต์สีแดง ซึ่งสีแดงเกิดจากก้อนเหล็กออกไซด์ และก้อนเหล็ก - แมงกานีสอยู่ในหิน มีอายุในช่วงยุคออร์โดวิเซียนตอนปลาย มักเกิดในระดับความลึก ๑๐๐ - ๕๐๐ เมตร นอกจากนี้การค้นพบซากดึกดำบรรพ์ซากกระดูก และแผ่นฟอสซิลของช้างโบราณสกุล สเตโกดอน แผ่นฟอสซิลของช้างโบราณเอลิฟาส กรามแรดโบราณ เขากวาง บริเวณถ้ำเล-สเตโกดอน (ถ้ำวังกล้วย) บ่งบอกอายุประมาณ ๑.๘-๐.๐๑ ล้านปีก่อน เป็นต้น การค้นพบหลักฐานสำคัญเหล่านี้ถือได้ว่าจังหวัดสตูลเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญและมีความโดดเด่นทั้งทางด้านธรณีวิทยา ด้านซากดึกดำบรรพ์ และด้านแหล่งเรียนรู้ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์เป็นอย่างยิ่ง

ทรัพยากรธรรมชาติ

๑) ภูเขา

(๑) เขาเปรีย เขาแดง เป็นทิวเขาสำคัญของอำเภอทุ่งหว้า ตั้งอยู่ในเขตตำบลนาทอน และตำบลทุ่งหว้า วางตัวขนานไปกับทางหลวงแผ่นดินสาย ๔๐๑๖

(๒) เขายาระ เขานาติง เขาทุ่งดินลุ่มและเขาลุงเตราะ เป็นทิวเขาสำคัญที่ครอบคลุมพื้นที่ตอนเหนือของตำบลทุ่งหว้า และตำบลป่าแก่บ่อหิน โดยเป็นต้นกำเนิดน้ำตกธารปลิว

(๓) เขาขาว เป็นทิวเขาที่สำคัญ ตั้งอยู่ในเขตตำบลกำแพงกับตำบลเขาขาว อำเภอละงู มีความสูง ๒๖๒ เมตร

(๔) เขาทะนนาน ตั้งอยู่ในเขตตำบลทุ่งบุหลัง อำเภอทุ่งหว้า เป็นภูเขาที่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว มีน้ำล้อมรอบด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ ส่วนด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก เป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูป ภายในเขามีถ้ำสวยงาม

(๕) เขาโต๊ะดู ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของที่ว่าการอำเภอละงู ห่างออกไปประมาณ ๒ กิโลเมตร โดยเทศบาลกำแพง ได้ใช้รูปภูเขาเป็นสัญลักษณ์ของเทศบาล

๒) แหล่งน้ำผิวดิน

แหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล เป็นแหล่งน้ำที่สำคัญสำหรับเกษตรกรรมและอุปโภคบริโภค มีต้นกำเนิดจากเขาด้านทิศตะวันออก ไหลลงสู่ชายฝั่งด้านทิศตะวันตก แหล่งน้ำธรรมชาติส่วนใหญ่เป็นลำน้ำสายสั้น ที่ไหลลงสู่ทะเลอันดามัน โดยมีแหล่งน้ำสำคัญ ดังนี้

(๑) คลองละงู มีต้นกำเนิดมาจากทิวเขาในจังหวัดตรังเชื่อมกับจังหวัดสตูล ไหลผ่านด้านตะวันตกของตำบลปาล์มพัฒนา และตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง และผ่านตำบลน้ำผุด ตำบลเขาขาว ตำบลกำแพง และตำบลปากน้ำ อำเภอละงู คลองละงูแยกเป็น ๒ สาย ที่บริเวณบ้านปากแพรก ซึ่งอยู่ระหว่างตำบลละงู ตำบลกำแพง และตำบลปากน้ำ โดยสายที่ ๑ ไหลออกสู่ทะเลที่บ้านปากบารา ตำบลปากน้ำ และสายที่ ๒ ไหลผ่านบ้านปีใหญ่ แล้วแยกเป็นสองสายที่บ้านตุแตหระ สายหนึ่งไหลไปบรรจบกับคลองบ่อเจ็ดลูก แล้วไหลออกทะเลที่บ้านบ่อเจ็ดลูก ตำบลปากน้ำ ส่วนอีกสายหนึ่งไหลออกทะเลที่บ้านบุโบย ตำบลแหลมสน ความยาวของคลองละงู ประมาณ ๖๐ กิโลเมตร

(๒) คลองลำโลน แบ่งออกเป็น ๒ สาย สายเหนือต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาในเขตจังหวัดตรัง และจังหวัดพัทลุง ไหลผ่านทางตอนเหนือของอำเภอมะนัง อีกสายหนึ่งมีต้นน้ำมาจากทิวเขาหลวง ไหลผ่านตำบลทุ่งนัย ตำบลควนกาหลง บรรจบกับสายเหนือที่ตำบลเขาขาว

๓) แหล่งน้ำใต้ดิน

ข้อมูลจากแผนที่ศักยภาพน้ำบาดาล พบว่า อุทยานธรณีโลกสตูลมีน้ำใต้ดินอยู่ ๓ ลักษณะตามแหล่งที่พบ ได้แก่ น้ำใต้ดินที่พบในรูพรุนของหิน น้ำใต้ดินที่พบบริเวณรอยต่อของหินแข็ง และน้ำใต้ดินที่พบในบริเวณทั่วไป ดังนี้

(๑) น้ำใต้ดินที่พบในรูพรุนของหิน (Groundwater in porous rock) พบบริเวณพื้นราบที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำบริเวณด้านติดทะเลของอำเภอทุ่งหว้าและอำเภอละงู โดยทั่วไปมีความลึกไม่เกิน ๕๐ เมตร ปริมาณน้ำ ๕ - ๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง คุณภาพน้ำทั่วไปดี ยกเว้นบางพื้นที่ที่มีเหล็กปนสูง

(๒) น้ำใต้ดินที่อยู่ตามรอยต่อของหิน (Groundwater in joined massive rock) พบเฉพาะชั้นน้ำใต้ดินคาร์บอเนต (Carbonate aquifers) ซึ่งอยู่ระหว่างรอยต่อของหินกลุ่มทุ่งสงและกลุ่มหินแก่กระเจาน เป็นส่วนใหญ่ ชั้นน้ำใต้ดินมีความลึกไม่แน่นอน ปริมาณน้ำเฉลี่ย ๕ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง บางครั้งอาจสูงถึง ๑๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี แต่มีบางพื้นที่ที่มีเหล็กปนอยู่

(๓) บริเวณทั่วไปที่อาจมีหรือไม่มีน้ำใต้ดิน (Regions generally with and without groundwater) ประกอบด้วย

(๓.๑) ชั้นน้ำใต้ดินหินแปร (Metamorphic aquifers : d-Emm) ส่วนใหญ่เป็นหินชนวนฟิลไลต์ ควอร์ตไซต์ และซีสต์ ปริมาณน้ำตั้งแต่ไม่มีจนถึงมากกว่า ๒๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง พบในเขตอำเภอมะนัง ด้านตะวันตกของอำเภอละงู และพื้นที่ส่วนใหญ่ของเกาะตะรุเตา

(๓.๒) ชั้นน้ำใต้ดินหินแกรนิต (Granitic aquifers) เป็นหินแกรนิต แกรโนไดโอไรต์ หรือไดโอไรต์ น้ำจะอยู่บริเวณรอยต่อและบริเวณหินที่สลายตัวแล้ว ปริมาณน้ำระหว่าง ๕ - ๗ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง พบบริเวณเทือกเขาทางตะวันออกเฉียงเหนือและหมู่เกาะเกตุรา

๔) หมู่เกาะ

พื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลมีชายฝั่งทะเลติดต่อกับทะเลอันดามัน และประกอบด้วย เกาะน้อยใหญ่ ประมาณ ๑๐๕ เกาะ โดยหมู่เกาะขนาดใหญ่ ได้แก่

(๑) หมู่เกาะตะรุเตา เป็นเกาะใหญ่ของอำเภอเมืองสตูล อยู่ห่างจากฝั่งประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ห่างจากฝั่งอำเภอละงู ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ประกอบด้วยเกาะต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๒๓ เกาะ เช่น เกาะเหล็ก เกาะตะรุเตา เกาะกอและ เกาะแลน เกาะแดง เกาะกลาง เกาะดอเกาะ เกาะกามัน เกาะสิงห์ เกาะपालิตง เกาะตะงาห์ (เกาะกลาง) เกาะไข่ (เกาะตะรุัน) เกาะปัน เกาะลาละ เกาะดินเจน เกาะโต๊ะเส้น เกาะมุยจุก เกาะชินนา เกาะปูเลายง เกาะปันตัน เกาะอาชา เกาะลิงงา เกาะบัน เป็นต้น

(๒) หมู่เกาะอาดัง - ราวี เป็นหมู่เกาะใหญ่อันดับ ๒ รองจากหมู่เกาะตะรุเตา อยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๗๐ กิโลเมตร เป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ประกอบด้วยเกาะต่าง ๆ

ไม่น้อยกว่า ๒๗ เกาะ มีเกาะที่สำคัญ ได้แก่ เกาะอาดัง เกาะหลีเป๊ะ และเกาะราวี บนเกาะมีไม้มีค่าขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก เกาะหินงามและเกาะไข่มุกหาดทรายและทิวทัศน์ที่สวยงามมาก นอกจากนั้นมีเกาะอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น เกาะลันจา เกาะบูบู เกาะบิสสี เกาะบูตัง เกาะสาวัง เกาะตง เกาะตาลัง เกาะบงกั๊ว เกาะอุเสน เกาะฮันตู เกาะลอกอย เกาะซาไก เกาะพิน เกาะกะด้า เกาะชอมวง เกาะบุราต เกาะปานากา เกาะปะลั๊ว เกาะกาจา เกาะยาง เกาะจะบัง เกาะละมะ และเกาะบุโล เป็นต้น

(๓) หมู่เกาะเกตรา ประกอบด้วย เกาะป้อย เกาะตะบัน ในเขตตำบลทุ่งบุหลัง อำเภอทุ่งหว้า และอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตรา

(๔) หมู่เกาะบุโหลน ตั้งอยู่ในเขตตำบลปากน้ำ อำเภอละงู ประกอบด้วย เกาะไม่น้อยกว่า ๘ เกาะ ได้แก่ เกาะบุโหลนเล เกาะบุโหลนดอน เกาะบุโหลนไม้ไผ่ เกาะตงกู เกาะลามา เกาะอาญา เกาะรังนก เกาะลูกหินหมู่เกาะบุโหลนเป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตรา

(๕) หมู่เกาะเขาใหญ่ ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลปากน้ำและตำบลละงู ประกอบด้วยเกาะไม่น้อยกว่า ๑๑ เกาะ ได้แก่ เกาะเขาใหญ่ เกาะบุหลัน เกาะสินีน เกาะลินตี เกาะจูปะ เกาะลาละ เกาะลิตีใหญ่ เกาะลิตีเล็ก เกาะเขาตะโละแบนแต เกาะหน้าบ้าน หมู่เกาะเขาใหญ่เป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตรา

๕) ป่าไม้

พื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล มีป่าไม้ ๒ ประเภท คือ ป่าบกหรือป่าไม้ทั่วไป และป่าชายเลน ประกอบด้วย ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๗ ป่า (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔) มีเนื้อที่ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง รวมทั้งสิ้น ๑๐๒,๕๗๙.๗๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๓ ของพื้นที่ทั้งหมด จำแนกเป็นป่าบก ๕ ป่า และป่าชายเลน ๒ ป่า รวมทั้งมีอุทยานแห่งชาติทางทะเล ๒ แห่ง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่ง ดังนี้

(๑) ป่าควนบารายี ป่าควนโรงพัก และป่าควนสังหยุด ตั้งอยู่ในเขตตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า มีเนื้อที่เดิม ๙,๖๘๗.๕ ไร่ ป่าสงวนแห่งชาติใช้ประโยชน์ ๔๔.๙๔ ไร่ มอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) ไปแล้ว ๑,๖๖๓ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ป่า ๗,๙๗๙.๕๖ ไร่

(๒) ป่าควนทังและป่าเขาขาว ตั้งอยู่ในเขตตำบลกำแพงและตำบลเขาขาว อำเภอละงู และตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า เดิมมีเนื้อที่ ๒๓,๖๑๙ ไร่ ป่าสงวนแห่งชาติใช้ประโยชน์ ๑๙๕.๔๒ ไร่ มอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) ๑,๓๖๒.๗๓ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ป่า ๒๒,๐๖๐.๘๕ ไร่

(๓) ป่าพยอมงาม ตั้งอยู่ในเขตตำบลละงู อำเภอละงู เดิมมีเนื้อที่ ๔,๑๘๗.๕ ไร่ มอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) ๔,๐๘๑.๒๕ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ป่า ๑๐๖.๒๕ ไร่

(๔) ป่าตระ ป่าห้วยหลอด ป่าเขาชุมทรัพย์ ตั้งอยู่ในเขตตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า เดิมมีเนื้อที่ ๙๓,๗๕๐ ไร่ ทับซ้อนกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด ๘๒,๐๘๑.๒๕ ไร่ มอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) ๘,๙๗๕.๐๐ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ป่า ๒,๖๙๓.๗๕ ไร่

(๕) ป่าห้วยบ่วง ป่าเขาแดง และป่าเขาโต๊ะคู ตั้งอยู่ในเขตตำบลกำแพง อำเภอละงู เนื้อที่ทั้งหมด ๑,๘๗๕ ไร่

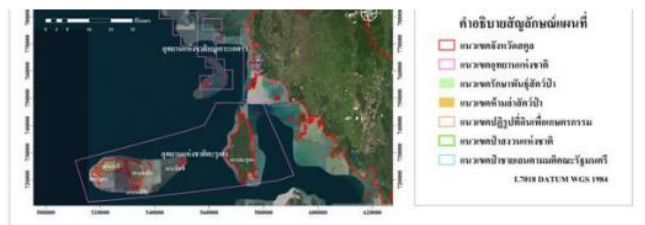
(๖) ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๑ ตั้งอยู่ในเขตตำบลขนคลาน อำเภอทุ่งหว้า ตำบลแหลมสน ตำบลกำแพง และตำบลปากน้ำ อำเภอละงู เดิมมีเนื้อที่ ๘๙,๒๘๑ ไร่ ป่าสงวนแห่งชาติใช้ประโยชน์ ๔๔,๘๙๕.๖๒ ไร่ ทับซ้อนกับอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตรา ๒,๔๗๑ ไร่ คงเหลือเนื้อที่ป่า ๔๑,๙๑๔.๓๘ ไร่

(๗) ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๒ ตั้งอยู่ในเขตตำบลละงู อำเภอละงู และตำบลเปราะ ตำบลท่าแพ ตำบลสาคร ตำบลท่าเรือ ของอำเภอท่าแพ มีเนื้อที่ป่าทั้งสิ้น ๒๕,๙๕๐ ไร่

(๘) อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองสตูล มีเนื้อที่ทั้งหมด ๙๓๑,๒๕๐ ไร่ (รวมพื้นที่เกาะและพื้นที่ทะเล) มีพื้นที่บกหรือป่าไม้ ๑๖๗,๖๒๕ ไร่

(๙) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา ตั้งอยู่ในเขตอำเภอละงู และอำเภอทุ่งหว้า มีเนื้อที่ ๓๐๘,๙๘๗ ไร่ เป็นพื้นที่ทะเล ๑๗๒,๔๖๒.๕ ไร่ พื้นที่บกหรือป่า ๑๕,๑๙๓.๗๕ ไร่ (พื้นที่เฉพาะในจังหวัดสตูล)

(๑๐) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด ตั้งอยู่ในอำเภอทุ่งหว้า อำเภอละงู อำเภอมะนัง และอำเภอควนกาหลง มีเนื้อที่ป่า ๘๘,๒๕๐ ไร่ (บางส่วนทับซ้อนกับพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ)

รูปแผนที่แสดงแนวเขตป่าไม้ในพื้นที่จังหวัดสตูล

ที่มา : แผนปฏิบัติการเพื่อการดำเนินงานของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดสตูล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๖) ดิน

ดินในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล แบ่งออกตามความเหมาะสมของการใช้ดิน ๓ กลุ่มใหญ่ ดังนี้

(๑) กลุ่มดินที่เหมาะสมแก่การทำนา คือ ดินตะกอนน้ำกร่อย ซึ่งเป็นดินใหม่ที่เกิดจากอิทธิพลของน้ำกร่อย มีฤทธิ์เป็นกรดจัด เนื้อดินละเอียด ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง พบในเขตอำเภอเมือง อำเภอละงู และอำเภอทุ่งหว้า

(๒) กลุ่มดินที่มีความเหมาะสมแก่การปลูกพืชไร่ อาทิ มะพร้าว และยางพารา เป็นต้น ได้แก่

(๒.๑) ดินเก่าที่เกิดจากการพัดพาเนื้อดินร่วนถึงดินทรายมาทับถมกัน การระบายน้ำดีถึงดีมาก ความเป็นด่างต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พบเป็นบริเวณต่อเนื่องในเขตอำเภอมะนัง และเป็นหย่อมขนาดเล็กในอำเภอทุ่งหว้า

(๒.๒) ดินที่เกิดจากการสลายตัวอยู่กับที่ของดินที่มีความเป็นกรด ลักษณะพื้นที่สูงต่ำจนถึงสูงชัน เนื้อดินเหนียวและร่วน การระบายน้ำดี ความเป็นต่างต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พบเป็นหย่อม ๆ ทางตอนเหนือของเกาะตะรุเตา พื้นที่อำเภอมะนัง และบริเวณรอยต่อของอำเภอทุ่งหว้ากับอำเภอมะนัง

(๓) กลุ่มดินที่ไม่เหมาะแก่การเกษตร มี ๔ ชุด ได้แก่

(๓.๑) ดินที่เกิดขึ้นใหม่หรือค่อนข้างใหม่ชายทะเล มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบเรียบหรือสูง ๆ ต่ำ ๆ เป็นลูกคลื่น เนื้อดินปนทราย มีการระบายน้ำดีมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พบเป็นพื้นที่บริเวณเล็ก ๆ ในอำเภอละงู

(๓.๒) ดินตะกอนน้ำเค็ม หรือดินเค็มที่เกิดจากอิทธิพลของน้ำทะเลพัดมาทับถม มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มเนื้อดินเหนียว การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง น้ำทะเลท่วมถึงเป็นครั้งคราว พบเป็นแนวยาวตลอดชายฝั่งทะเลตั้งแต่อำเภอทุ่งหว้าไปจนถึงอำเภอละงู

(๓.๓) ดินภูเขาหินปูน พบเป็นบริเวณเล็ก ๆ ในเขตอำเภอทุ่งหว้า และอำเภอละงู

(๓.๔) ดินภูเขา เกิดตามที่สูงชัน ส่วนใหญ่ชั้นดินตื้น พบเป็นบริเวณกว้างในเขตอำเภอมะนัง เกาะตะรุเตาและบริเวณหมู่เกาะอาดัง

๗) แหล่งแร่

จังหวัดสตูล เป็นจังหวัดที่มีแหล่งทรัพยากรแร่ที่สำคัญ ๕ ชนิด คือ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง หินปูนที่จำแนกชนิดไม่ได้เนื่องจากไม่มีข้อมูลผลวิเคราะห์ทางเคมี หินทรายเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง พลวง และแบไรต์

๗.๑) กลุ่มแร่เพื่อการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

(๑) หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง

หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง เป็นหินปูนที่มีปริมาณของแคลเซียมคาร์บอเนต (CaCO_3) น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐.๐ หรือมีปริมาณของแคลเซียมออกไซด์ (CaO) น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐.๔๒ คุณสมบัติที่จำเป็นที่ต้องทดสอบหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ได้แก่ การดูดซึมน้ำ ความคงทนต่อการบดย่อยให้เป็นก้อน ด้วยแรงบดกระแทก ความคงทนต่อการย่อยบดภายใต้แรงกดดันที่ไม่คงที่ ความคงทนต่อการขัดถูและแรงบดกระแทกให้เหล็ยมหาย และความมันของผิวภายใต้แรงขัดถู เป็นต้น จากข้อมูลกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พบว่า ในอุทยานธรณีโลกสตูล มีการประกาศเป็นพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรม จำนวน ๒ แหล่ง อยู่ในเขต อำเภอละงู และอำเภอทุ่งหว้า

๗.๒) กลุ่มแร่เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

(๑) แร่พลวง

แหล่งแร่พลวงในจังหวัดสตูล มีจำนวน ๑ แหล่ง ครอบคลุมเนื้อที่ ๐.๔๐ ตารางกิโลเมตร อยู่ในเขตตำบลน้ำผุด ตำบลกำแพง และตำบลเขาขาว อำเภอละงู เป็นแร่พลวงซัลไฟด์ คือแร่สตีบไนต์ (Stibnite, Sb_2S_3) หรือเรียกว่าแร่พลวงเงิน ลักษณะการเกิดเป็นสายแร่หรือกระเปาะในหินปูนเนื้อดิน และหินดินดาน ยุคออร์โดวิเซียน วางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ (NE-SW) และทิศเหนือใต้ (N-S) มุมเอียง ๕๐-๗๐ องศา ไปทางทิศตะวันตก มีความหนาตั้งแต่ ๓๐ เซนติเมตร ถึง ๖ เมตร (กระเปาะแร่) ความยาวของโซนแร่ ๑๕๐ เมตร ผลวิเคราะห์เคมีมีปริมาณพลวง (Sb) ร้อยละ ๔๓-๕๔ โดยน้ำหนักจากการประเมิน แหล่งแร่พลวงนี้พบว่ามีปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ ๒๐,๒๕๐ เมตริกตัน ปัจจุบันไม่มีประทานบัตรผลิตแร่พลวงในจังหวัดสตูล

(๒) แร่แบไรต์

แหล่งแร่แบไรต์ในพื้นที่จังหวัดสตูล พบจำนวน ๑ แหล่ง ในบริเวณบ้านราวปลา ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า ครอบคลุมเนื้อที่ ๑.๖๔ ตารางกิโลเมตร โดยสายแร่แบไรต์แทรกเข้าไปในหินท้องที่ซึ่งเป็นหินปูน ลักษณะการเกิดเป็นแบบสายแร่ร้อน (hydrothermal solution) แทรกขึ้นมาตามรอยเลื่อนและรอยแตกของหินปูนยุคออร์โดวิเซียน แร่แบไรต์เกิดแบบสายแร่ (Vein) ในหินปูน สายแร่มีความกว้าง ๒ - ๕ เมตร ความยาวประมาณ ๑๕๐-๒๐๐ เมตร วางตัวแนวตะวันออกเฉียงเหนือ - ตะวันตกเฉียงใต้ (Tulyatid, ๑๙๙๕) นอกจากนี้ยังพบแร่พลัดตามเชิงเขาจำนวนมาก ปัจจุบันแหล่งแร่แบไรต์บ้านราวปลาได้หยุดทำเหมืองแล้ว จากการประเมินแหล่งแร่แบไรต์นี้พบว่าปริมาณทรัพยากรแร่สำรองมีศักยภาพเป็นไปได้ ๒๓,๖๒๕ เมตริกตัน

๗.๓) การจำแนกเขตทรัพยากรแร่

พื้นที่แหล่งแร่ของจังหวัดสตูลมีเนื้อที่รวม ๔๓๔.๑๔ ตารางกิโลเมตร คิดเป็น ร้อยละ ๑๕.๔๖ ของเนื้อที่ทั้งหมดของจังหวัด เมื่อนำมาพิจารณาพร้อมกับพื้นที่ที่อยู่ภายใต้ข้อจำกัดทางกฎหมาย พบว่า พื้นที่แหล่งแร่ที่อยู่ในเขตสงวนทรัพยากรแร่มีเนื้อที่ ๓๙๔.๘๖ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๖ ของเนื้อที่ทั้งหมดของจังหวัด พื้นที่แหล่งแร่ที่อยู่ในเขตอนุรักษ์ทรัพยากรแร่มีเนื้อที่ ๒๔.๖๒ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๘ ของเนื้อที่ทั้งหมดของจังหวัด พื้นที่แหล่งแร่ที่อยู่ในเขตพัฒนาทรัพยากรแร่มีเนื้อที่ ๑๔.๖๖ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๒ ของเนื้อที่ทั้งหมดของจังหวัด

ความหลากหลายทางชีวภาพ

๑) พืชพรรณธรรมชาติ

(๑) ป่าเขาหินปูน จัดอยู่ในประเภทป่าเบญจพรรณชื้น มีไม้ขึ้นตามซอกหินหรือตามพื้นที่ที่ปกคลุมด้วยดินเป็นหย่อม ๆ สังคมพืชต่างจากป่าพื้นล่างหรือภูเขาหินชนิดอื่น บางพื้นที่หรือบางเกาะมีการผลัดใบช่วงฤดูแล้ง ประกอบด้วย สวาด้า หมากพลูตักแตน ช่อยหนาม สุหรียนหรือตำเปใต้ กระจ่างแดง กระจ่างกลัก ทั้งนี้ มีพรรณไม้เฉพาะถิ่น (Endemic species) ของเขาหินปูนในเขตอุทยานธรณีโลกสตูล คือ รองเท้านารีขาวสตูล (*Paphiopedilum niveum* Rchb.f. Stein)

(๒) ป่าดงดิบชื้น พบมากในเขตภูเขาและหุบเขาทางตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตอำเภอทุ่งหว้า และอำเภอมะนัง พรรณไม้บางชนิดมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางมากกว่า ๑ เมตร และสูงถึง ๖๐ - ๗๐ เมตร โดยเฉพาะในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเทือกเขาบรรทัด เช่น ป่าบริเวณน้ำตกวังใต้หนาน พรรณไม้ที่สำคัญ เช่น ทองบั้ง ยาง โพลดตรง กฤษณา พะยอม สวาด้า หว่า จำปา ตะเคียนหิน กระจ่างแดง หลาวชะโอน จิกน้ำ ตะเคียนสยา พันชานาง ไทร ตะเคียนทราย ตีนเป็ด ตะเคียนทอง ตะเคียนราก กระจ่างแดง หลุมพอ เบரியง ไคร้หาญ รักเขา บกหยวก เหี่ยวจง ส่วนป่าดิบชื้นตามหมู่เกาะเกดรา มีไม้ดำตะโก ยางยูง รักป่า พุดป่า มะเดื่อทอง ขนุนนง เลือดควาย ชุมแสง ปออีแก้ง ยางไม้พื้นล่าง ได้แก่ มะปริง ปอใบเล็ก หันช้างยางปาย ยางยูง แซะหวาย เต่าร้าง

(๓) ป่าชายหาด พบบริเวณชายหาดใกล้ฝั่งทะเลอันดามัน ในเขตอำเภอละงูและอำเภอทุ่งหว้า พรรณไม้ที่สำคัญ ได้แก่ สะเม็ดแดง สนทะเล หูกวาง หยีทะเล หมันทะเล โพทะเล โกงกาง โดยมีพืชชั้นล่างเป็นประเภทหญ้า ผักเปี้ย และผักบุงทะเล

(๔) ป่าชายเลน พบบริเวณที่ลุ่มราบที่น้ำทะเลขึ้นถึง ฝั่งทะเลอันดามัน ในอำเภอละงูและอำเภอทุ่งหว้า พรรณไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้โกงกางใบเล็ก โกงกางใบใหญ่ ตะบูนขาว ตะบูนดำ แสม ลำพู จาก โปรง โพทะเล

๒) พืชสวนผลไม้

ผลไม้ในท้องถิ่นที่ปลูกเพื่อขายหรือบริโภคในครัวเรือน ได้แก่ เงาะ ทุเรียน มังคุด ส้มโอ สับปะรด มะม่วง มะพร้าว หมาก ผลไม้ที่โดดเด่นและแตกต่างจากที่อื่น ๆ คือ จำปาตะ และทุเรียนพื้นเมือง

๓) สัตว์ป่า

จำแนกเป็นสัตว์บกในธรรมชาติ สัตว์น้ำและสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก สัตว์ทะเล และสัตว์บกตามเกาะในทะเล รายละเอียดมีดังนี้

(๑) สัตว์บกในธรรมชาติ พบมากในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเทือกเขาบรรทัด ได้แก่ เสือ หมูป่า กระเจงเม่น ไก่ป่า ลิง ค่าง ชะนี เก้ง (ฟาน) เลียงผา หมิว หมิวควาย ชะมด เสือกระรอก กวาง สมเสร็จ (อาจสูญพันธุ์แล้ว) หมูดิน หมูหริ่ง (หมูตีนหมา) งู (มากชนิด) นกกะฮัง นกเงือก

(๒) สัตว์น้ำและสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก พบตามลำคลอง ห้วย หนอง บึง ได้แก่ ปลาช่อน ปลาดุก ปลากด ปลาตะเพียน กุ้ง ปลาดุกนา (หางปลาดุก) ปลาไหล ตะพาน้ำ เต่า

(๓) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในทะเล พบพะยูน โลมาหัวขวดธรรมดา

(๔) สัตว์บกตามเกาะในทะเล พบนางอายหรือลิงลม ค่างแว่นถิ่นใต้ กระเจงควาย หมูป่า อีเห็น พญากระรอก ค้างคาวชนิดต่าง ๆ นกต่าง ๆ นกยางทะเล นกออก เหยี่ยวแดง เหยี่ยวรุ้ง นกขาปีไหน นกเงือก กรามข้าง นกแก๊ก นกกาฮัง นกกระเต็น นกขมิ้นน้อย นกเขียวคราม นกแอ่นกินรัง นกแอ่นทางสีเหลือง นกนางแอ่นแปซิฟิก นกกระสาใหญ่ นกโจรสลัด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมมีงูเหลือม ตะกวด เขี้ยว สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก มีกบภูเขาหรือเขียดแล้ว กบหนอง แมลง เช่น ผีเสื้อมรกตธรรมดา ผีเสื้อลายขีดน้ำเงินลายขอ ผีเสื้อสะพายขาว ปีกโค้ง สัตว์น้ำบนเกาะมีตะพาน้ำ ปูน้ำตก กุ้งก้ามกราม

๒.๓ ข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๑) ข้อมูลเชิงปริมาณสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม

ขยะมูลฝอย ปริมาณขยะประมาณ ๑ ตัน/วัน เก็บขนได้ จำนวน ๖๐ ลบ.ม./วัน และกำจัดได้หมด โดยการนำไปฝังกลบบริเวณที่ดินที่ซื้อเพื่อการกำจัดขยะ เนื้อที่ ๔ ไร่ ๒ งาน ๖๘ ตารางวา ห่างจากเขตเทศบาล ตำบลทุ่งหัวเป็นระยะทาง ๔ กม.

๒) ข้อมูลเชิงปริมาณของการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

ข้อมูลของจุดตรวจวัดคุณภาพอากาศในพื้นที่บริเวณตำบลพิมาน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๕ (ที่มา : <http://air4thai.pcd.go.th/webV3/#/StationDetail> สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๗) พบว่า สตูลเป็นหนึ่งในจังหวัดที่มีคุณภาพอากาศดีที่มากของประเทศไทย คือ มีค่าเฉลี่ยทั้งปีของก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) คาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ก๊าซโอโซน (O₃) ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM₁₀) และฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ไม่เกินค่ามาตรฐาน หรือไม่เกิน ๓๗.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (มคก./ลบ.ม.)

๒.๔ ข้อมูลพื้นฐานคนจนเป้าหมายในชุมชนพื้นที่ปฏิบัติการตามระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP)

จากข้อมูล TPMAP ณ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ ในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล มีข้อมูลพื้นฐานคนจนเป้าหมาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๑,๕๖๕ คน จากประชากรสำรวจ ๑๐๔,๘๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๓ มิติความยากจนตามดัชนีความยากจนหลายมิติ (Multidimensional Poverty Index : MPI) โดยคนจนมีปัญหาได้มากกว่า ๑ ด้าน ดังนี้

- ด้านสุขภาพ ๕ คน
- ด้านมาตรฐานความเป็นอยู่ ๒,๒๔๔ คน
- ด้านการศึกษา ๑๕๙ คน
- ด้านเศรษฐกิจ ๘๕๐ คน
- ด้านการคุ้มครองทางสังคมและการมีส่วนร่วม ๘,๘๖๐ คน

ตารางข้อมูลพื้นฐานคนจนเป้าหมายในชุมชนพื้นที่อุทยานธรรม์โลกสตูล ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ตำบล	ประชากร สำรวจ (คน)	คนจน เป้าหมาย (คน)	ร้อยละ	ดัชนีความยากจนหลายมิติ (Multidimensional Poverty Index : MPI) โดยคนจน ๑ มีปัญหาได้มากกว่า ๑ ด้าน (คน)				
				สุขภาพ	มาตรฐานความ เป็นอยู่	การศึกษา	เศรษฐกิจ	การคุ้มครอง ทางสังคมและ การมีส่วนร่วม
อำเภอละงู								
ตำบลกำแพง	๑๑,๓๗๘	๒,๐๕๙	๑๘.๑๐	๐	๒๘	๑๔	๓๒	๒,๐๒๐
ตำบลละงู	๑๖,๓๔๗	๓,๒๕๑	๑๙.๘๙	๒	๔๖	๔	๗๑	๓,๑๕๗
ตำบลปากน้ำ	๗,๓๕๙	๖๙๕	๙.๔๔	๐	๑๓๙	๔	๑๙๒	๔๑๐
ตำบลน้ำผุด	๖,๕๙๓	๑,๒๐๓	๑๘.๒๕	๐	๕๙	๕	๕๔	๑,๑๑๔
ตำบลแหลมสน	๓,๑๒๔	๗๗๒	๒๔.๗๑	๐	๓	๓	๑๐๘	๗๐๔
ตำบลเขาขาว	๕,๐๒๗	๙๙๓	๑๙.๗๕	๐	๑	๐	๖๔	๙๗๐
เทศบาลตำบลกำแพง	๑๐,๐๓๕	๓	๐.๐๓	๐	๐	๐	๐	๐
รวม	๕๙,๘๖๓	๘,๙๗๖	๑๔.๙๙	๒	๒๗๖	๓๐	๕๒๑	๘,๓๗๕
อำเภอทุ่งหว้า								
ตำบลทุ่งหว้า	๕,๒๐๐	๘๒	๑.๕๘	๐	๗๒	๑	๑๐	๑
ตำบลนาทอน	๕,๖๗๒	๓๔	๐.๖๐	๐	๑	๐	๓๓	๐
ตำบลขอนคลาน	๒,๐๕๗	๑๒	๐.๕๘	๐	๐	๐	๑๒	๐
ตำบลทุ่งบุหลัง	๑,๗๑๕	๒๕๙	๑๕.๑๐	๐	๒๕๗	๐	๘	๐
ตำบลป่าแกบ่อหิน	๓,๘๖๘	๕๒	๑.๓๔	๐	๕	๐	๔๗	๐
เทศบาลตำบลทุ่งหว้า	๑๐,๐๓๕	๓	๐.๐๓	๐	๐	๐	๐	๐
รวม	๒๘,๕๔๗	๔๔๒	๑.๕๕	๐	๓๓๕	๑	๑๑๐	๑
อำเภอมะนัง								
ตำบลนิคมพัฒนา	๕,๙๑๖	๔๖๗	๗.๘๙	๐	๓	๑	๓	๔๖๕
ตำบลปาล์มพัฒนา	๗,๕๖๔	๙๕	๑.๒๖	๐	๔๗	๒	๔๗	๐
รวม	๑๓,๔๘๐	๕๖๒	๔.๑๗	๐	๕๐	๓	๕๐	๔๖๕
อำเภอเมืองสตูล								
ตำบลเกาะสาหร่าย	๒,๙๖๗	๑,๕๘๕	๕๓.๔๒	๓	๑,๕๘๓	๑๒๕	๑๖๙	๑๙
รวม	๒,๙๖๗	๑,๕๘๕	๕๓.๔๒	๓	๑,๕๘๓	๑๒๕	๑๖๙	๑๙
รวมทั้งสิ้น	๑๐๔,๘๕๗	๑๑,๕๖๕	๑๑.๐๓	๕	๒,๒๔๔	๑๕๙	๘๕๐	๘,๘๖๐

ที่มา : ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า TPMAP สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค-สวทช.) สืบค้นเมื่อ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๗ จาก <http://www.tpmapp.in.th>

จากข้อมูลพื้นฐานคนจนเป้าหมายในชุมชนพื้นที่อุทยานธรรม์โลกสตูล ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ พบว่า ในพื้นที่อำเภอเมืองสตูล ตำบลเกาะสาหร่าย คนจนเป้าหมายสูงสุดร้อยละ ๕๓.๔๒ และอำเภอละงู ตำบลกำแพง ตำบลละงู ตำบลน้ำผุด ตำบลแหลมสน และตำบลเขาขาว คนจนเป้าหมาย ร้อยละ ๑๘.๑๐ - ๒๔.๗๑ และอำเภอทุ่งหว้า ตำบลทุ่งบุหลัง คนจนเป้าหมายร้อยละ ๑๕.๑๐ ตามลำดับ ดังนั้น แผนขับเคลื่อนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรรม์โลกสตูล จึงมุ่งเน้น การดำเนินงาน และกิจกรรมในพื้นที่ตำบลดังกล่าวก่อนเป็นอันดับแรกเพื่อจะทำให้คนจนเป้าหมายในพื้นที่ดังกล่าวลดลง

๓. แผนที่แสดงขอบเขตชุมชนเป้าหมาย

อุทยานธรณีโลกสตูล (Lat 7.0908153, Long 99.7686616,

https://maps.app.goo.gl/YnN4jMY13hA6hagS9?g_st=com.google.maps.preview.copy)

ส่วนที่ ๒ สารสำคัญของแผน

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้มีกรอบทิศทางในการประยุกต์ใช้องค์ความรู้โมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ บนพื้นฐานการดำเนินงานตามภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๒ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับโมเดลเศรษฐกิจใหม่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน การนำต้นทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพไปพัฒนาชุมชนในการสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑.๓ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายและภาคส่วนต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน โดยใช้องค์ความรู้ในท้องถิ่นร่วมกับนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดฐานทรัพยากรที่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ลดปัญหาขยะมูลฝอยและของเสียต่าง ๆ มีการใช้ทรัพยากรน้อยลง เกิดของเสียน้อยที่สุด

๑.๔ เพื่อศึกษาข้อมูลทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรป่าชายเลนในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล

๑.๕ เพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชนในการตั้งรับปรับตัว สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. เป้าหมาย

๒.๑ การพัฒนาในระดับพื้นที่ตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดลเศรษฐกิจใหม่ของชุมชนและประชาชน รวมทั้งการสร้างงานและสร้างรายได้ อย่างยั่งยืนจากการใช้ประโยชน์ต้นทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ

๒.๓ เครือข่ายภาคประชาชนในการเพิ่มพื้นที่ป่าและพื้นที่สีเขียว อันนำไปสู่การเป็นฐานทรัพยากรเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

๒.๔ โอกาสทางเศรษฐกิจแก่ประชาชน และการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Reduce Reuse Recycle) โดยใช้องค์ความรู้ในท้องถิ่นร่วมกับนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่

๒.๕ สร้างการรับรู้การบริหารจัดการพื้นที่และวางแผนหรือมาตรการในการลดความเสี่ยงธรณีพิบัติภัยของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงธรณีพิบัติภัย

๒.๖ แนวทางการบริหารจัดการเชิงพื้นที่เพื่อการบริหารจัดการความเป็นกลางทางคาร์บอน

๒.๗ ป่าชายเลนสำหรับชุมชนบ้านวังตง มีฐานข้อมูลด้านทรัพยากรป่าชายเลนความหลากหลายทางชีวภาพ และสภาพแวดล้อมในพื้นที่

๒.๘ ชุมชนเป้าหมายมีการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพภูมินิเวศ วิถีชีวิต และวัฒนธรรม มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลน และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูลส่งผลให้ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ได้รับประโยชน์

๓.๑ ประชาชนในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล รวมทั้งสิ้น ๘๗,๑๕๑ คน

(๑) อำเภอละงู : ตำบลกำแพง ตำบลละงู ตำบลปากน้ำ ตำบลน้ำผุด ตำบลแหลมสน และตำบลเขาขาว รวมทั้งสิ้น ๕๒,๙๖๔ คน

(๒) อำเภอทุ่งหว้า : ตำบลทุ่งหว้า ตำบลนาทอน ตำบลขอนคลาน ตำบลทุ่งบุหลัง ตำบลป่าแก่บ่อหิน รวมทั้งสิ้น ๑๗,๐๗๘ คน

(๓) อำเภอมะนัง : ตำบลนิคมพัฒนา และตำบลปาล์มพัฒนา รวมทั้งสิ้น ๑๓,๗๐๖ คน

(๔) อำเภอเมืองสตูล : ตำบลเกาะสาหร่าย รวมทั้งสิ้น ๓,๔๐๓ คน

๓.๒ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุทยานธรณีโลกสตูล ไม่น้อยกว่า ๓๐ กิจกรรม

๔. ความสอดคล้องของโครงการ/กิจกรรมกับประเด็นการขับเคลื่อน และเป้าหมายภายใต้การขับเคลื่อน การขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นขับเคลื่อน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดหลัก
๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อความสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานการพัฒนา	๑.๑) มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ๑.๒) สัดส่วนพื้นที่สีเขียว และความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย สัดส่วนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น <ul style="list-style-type: none"> พื้นที่ป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓ พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๒ พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๓
๒) ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน เพื่อสร้างและกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม	๒.๑) ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากร ได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด ๒.๒) พื้นที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานธรณีและถ้ำ พื้นที่แหล่งมรดกโลก และอื่น ๆ) ๒.๓) มีการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากร อย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม	ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากรได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด
๓) ลดการใช้ทรัพยากร ลดขยะ และของเสีย	๓.๑) มีฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ๓.๒) ลดการใช้ทรัพยากรและมลพิษสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> ลดการใช้ทรัพยากรลง ๑ ใน ๔ นำพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้ ร้อยละ ๑๐๐
๔) มุ่งส่งเสริมคาร์บอนต่ำและวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๔.๑) สร้างคนที่มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๔.๒) สร้างสังคมคาร์บอนต่ำ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ร้อยละ ๑๕ จากกรณีปกติ

๕. แนวทางการดำเนินการ

แนวทางที่ ๑ การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล

กรอบการดำเนินการ ประกอบด้วย การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ การเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้องถิ่น การจัดเก็บข้อมูลผู้เกี่ยวข้อง (ชื่อ/ที่อยู่/เลขบัตรประชาชน ๑๓ หลัก การรวบรวมข้อมูลคนจนเป้าหมายและรายได้เฉลี่ย/คน/ปี และการพัฒนาฐานข้อมูล ทส. โดยการเชื่อมโยงข้อมูล/ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กิจกรรมที่ดำเนินการในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีดังนี้

กิจกรรม

- ๑.๑ การสำรวจเพิ่มมูลค่าทางวิชาการด้านข้อมูลธรณีวิทยาและซากดึกดำบรรพ์ในแหล่งธรณีวิทยาที่สำคัญในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล แหล่งเขาโต๊ะหงาย (ทธ.)
- ๑.๒ จัดเก็บข้อมูลสถิติด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งธรณีวิทยาแหล่งมรดกธรณี และอุทยานธรณี ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (ทธ.)
- ๑.๓ การจัดเก็บข้อมูลสถานะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ (ทช.)
- ๑.๔ การเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้องถิ่น (ทช.)

แนวทางที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

กรอบการดำเนินการ ประกอบด้วย การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุน/เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนากลไกส่งเสริมการปลูกป่าโดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งนี้ กิจกรรมที่ดำเนินการในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีดังนี้

กิจกรรม

- ๒.๑ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ (ทช.)
- ๒.๒ การพัฒนากลไกส่งเสริมการปลูกป่าโดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน (ทช.)
- ๒.๓ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ (ทช.)

แนวทางที่ ๓ การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

กรอบการดำเนินการ ประกอบด้วย การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น การวิเคราะห์ศักยภาพและส่งเสริมผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร การกำหนดแนวทางในการรับรองคุณภาพการผลิตและการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร การวิเคราะห์และส่งเสริมตลาดให้กับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร การพัฒนาพื้นที่ในความรับผิดชอบของ ทส. เป็นแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพ การให้บริการการท่องเที่ยว การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว (เช่น โก้ด สีนค้ำ) การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรของคนในพื้นที่ การส่งเสริมป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืน

และมีส่วนร่วม และการพัฒนาศักยภาพป่าชายเลนเพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์/แหล่งอาหารของสัตว์น้ำ และสร้างเศรษฐกิจชุมชน ทั้งนี้ กิจกรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีดังนี้

กิจกรรม

- ๓.๑ จัดเก็บและรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น (ทช./ทช.)
- ๓.๒ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพ (ทช.)
- ๓.๓ การส่งเสริมป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม (ทช.)
- ๓.๔ การพัฒนาศักยภาพป่าชายเลน เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์/แหล่งอาหารของสัตว์น้ำ และสร้างเศรษฐกิจชุมชน (ทช.)

แนวทางที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากร ธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ

กรอบการดำเนินการ ประกอบด้วย การสนับสนุนและขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกิน การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างเศรษฐกิจฐานราก การขยายผลการจัดการน้ำชุมชนอย่างยั่งยืน และส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งนี้ กิจกรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีดังนี้

กิจกรรม

- ๔.๑ การสนับสนุนและขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกิน (ทช.)

แนวทางที่ ๕ การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม

กรอบการดำเนินการ ประกอบด้วย การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนให้เกิดขึ้นแบบการบริหารจัดการขยะพลาสติก และขยะชุมชนครบวงจร (แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียนใช้ประโยชน์) การส่งเสริม/สร้างกลไกให้เกิดการนำขยะ/ของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ การสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วม และเครือข่าย ลดขยะ มลพิษ และโลกร้อน การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ BCG การพัฒนาศักยภาพชุมชน/ท้องถิ่น/เครือข่ายในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/มลพิษสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมการใช้มาตรการทางกฎหมาย/การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ กิจกรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีดังนี้

กิจกรรม

- ๕.๑ การสนับสนุนให้เกิดขึ้นแบบการบริหารจัดการขยะพลาสติก และขยะชุมชนครบวงจร (แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียนใช้ประโยชน์) (อส.)
- ๕.๒ การสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วม และเครือข่าย ลดขยะ มลพิษ และโลกร้อน (ทช./ทช.)
- ๕.๓ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ BCG (ทช.)

แนวทางที่ ๖ การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่

กรอบการดำเนินการ ประกอบด้วย การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชน ประชาชนในพื้นที่ การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก (คำนวณปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกทั้งก่อนและหลังดำเนินการโครงการ/กิจกรรม) การส่งเสริมบทบาทภาคป่าไม้และหญ้าทะเลในการกักเก็บคาร์บอน การส่งเสริมมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่ และการจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก ทั้งนี้ กิจกรรมที่ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีดังนี้

กิจกรรม

๖.๑ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ชุมชน ประชาชนในพื้นที่ (ทช./ทช.)

๖.๒ การส่งเสริมบทบาทภาคป่าไม้ในการกักเก็บคาร์บอน (ทช.)

ตารางแนวทางการดำเนินการ / กิจกรรม

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม
๑) การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนารฐานข้อมูล	☒ การจัดเก็บข้อมูลสถานะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ☐ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ☒ สำรวจเพิ่มมูลค่าทางวิชาการด้านข้อมูลธรณีวิทยาและชาติศึกษาดำบรรพ์ในแหล่งธรณีวิทยาที่สำคัญในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ☒ จัดเก็บข้อมูลสถิติด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งธรณีวิทยา แหล่งมรดกธรณี และอุทยานธรณี ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ☐ การเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้องถิ่น ☐ การจัดเก็บข้อมูลผู้เกี่ยวข้อง (ชื่อ/ที่อยู่/เลขบัตรประชาชน ๑๓ หลัก) ☒ การรวบรวมข้อมูลคนจนเป้าหมายและรายได้เฉลี่ย/คน/ปี ☐ การพัฒนารฐานข้อมูล ทส. โดยการเชื่อมโยงข้อมูล/ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
๒) เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	☐ การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุน/เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ☒ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ☒ การพัฒนากลไกส่งเสริมการปลูกป่าโดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน ☒ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ ☐ การสร้างการรับรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาพื้นที่ตามแนวทาง BCG ให้กับชุมชนเครือข่ายอุทยานธรณีโลกสตูล
๓) การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	☒ การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น ☐ การวิเคราะห์ศักยภาพและส่งเสริมผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การกำหนดแนวทางในการรับรองคุณภาพการผลิตและการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การวิเคราะห์และส่งเสริมตลาดให้กับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การพัฒนาพื้นที่ในความรับผิดชอบของ ทส. เป็นแหล่งท่องเที่ยว ☒ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพ ☐ การให้บริการการท่องเที่ยว ☐ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว (เช่น ไกด์ สินค้า) ☐ การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรของคนในพื้นที่ ☒ การส่งเสริมป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม
	☒ การพัฒนาศักยภาพป้าชายเลน เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์/แหล่งอาหารของสัตว์น้ำ และสร้างเศรษฐกิจชุมชน ☐ การส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน ☐ การสร้างการรับรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน ☐ การส่งเสริมให้เกิดการลดการใช้ทรัพยากร/การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร
๔) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ	☒ การสนับสนุนและขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกิน ☐ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างเศรษฐกิจฐานราก ☐ การขยายผลการจัดการน้ำชุมชนอย่างยั่งยืน ☒ การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ
๕) การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม	☐ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม ☐ การส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ☒ การสนับสนุนให้เกิดต้นแบบการบริหารจัดการขยะพลาสติก และขยะชุมชนครบวงจร (แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียนใช้ประโยชน์) ☐ การส่งเสริม/สร้างกลไกให้เกิดการนำขยะ/ของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ ☒ การสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วม และเครือข่าย ลดขยะ มลพิษ และโลกร้อน ☒ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ BCG ☐ การพัฒนาศักยภาพชุมชน/ท้องถิ่น/เครือข่ายในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/มลพิษสิ่งแวดล้อม/ธรณีพิบัติภัย ☐ การส่งเสริมการใช้มาตรการทางกฎหมาย/การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย
๖) การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่	☒ การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก (คำนวณปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกทั้งก่อนและหลังดำเนินการโครงการ/กิจกรรม) ☐ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชน ประชาชนในพื้นที่ ☒ การส่งเสริมบทบาทภาคป่าไม้และหญ้าทะเลในการกักเก็บคาร์บอน ☒ การส่งเสริมมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่

๖. งบประมาณ ใช้งบประมาณของแต่ละหน่วยงาน

๗. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

๘. ประโยชน์ที่ได้รับ

๘.๑ พื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ได้รับการฟื้นฟู รักษา และยังคงไว้ซึ่งความอุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางชีวภาพ

๘.๒ ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายมีการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากป่าชายเลนและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างชาญฉลาด คุ่มค่า และยั่งยืนยาวนาน

๘.๓ ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย มีคุณภาพที่ดี มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและพึ่งตนเองได้

๘.๔ ชุมชนมีศักยภาพในการตั้งรับ สามารถปรับตัวเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี

๘.๕ การประยุกต์ใช้องค์ความรู้โมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) บนพื้นฐานการดำเนินงานตามภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล

๘.๖ ประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจและมีการนำองค์ความรู้โมเดลเศรษฐกิจใหม่ไปประยุกต์/ต่อยอด ในการนำต้นทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพไปพัฒนาชุมชนในการสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

๘.๗ เครือข่ายและภาคส่วนต่าง ๆ ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ โดยใช้องค์ความรู้ในท้องถิ่นร่วมกับนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ส่วนที่ ๓ การติดตามและประเมินผล

๓.๑ ระหว่างดำเนินการ :

๑) การติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน ภายใต้ภารกิจหลักของหน่วยปฏิบัติและแผนงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๒) หน่วยงานผู้รับผิดชอบกิจกรรม จัดทำรายงานผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือน และ ๙ เดือน ตามแบบฟอร์มที่กำหนด

๓.๒ สิ้นสุดระยะเวลาแผน :

๑) หน่วยงานผู้รับผิดชอบกิจกรรม จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานรอบ ๑๒ เดือน ตามแบบฟอร์มที่กำหนด

๒) ทบทวนผลการดำเนินงานและจัดทำแผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล จ.สตูล

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล

ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔					
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘	
แนวทางที่ ๑ การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล (บังคับ)																	
๑. การสำรวจเพิ่มมูลค่าทางวิชาการด้านข้อมูลธรณีวิทยาและซากดึกดำบรรพ์ในแหล่งธรณีวิทยาที่สำคัญในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล แหล่งเขาโต๊ะหยงาย	มีข้อมูลสถานะทางธรณีวิทยาในพื้นที่เป้าหมาย	๑ แห่ง		←													ทธ. (สทช.๔)
๒. จัดเก็บข้อมูลสถิติด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งธรณีวิทยาแหล่งมรดกธรณี และอุทยานธรณี ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	มีฐานข้อมูลรายได้ประชากรและวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย	๑ แห่ง	←														ทธ. (กธว.)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล

ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน												งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔						
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘				
๓. การจัดเก็บข้อมูลสถานะ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่	มีฐานข้อมูล สถานะ ทรัพยากร	๑ ป่าชายเลน สำหรับ				←											๑๐,๐๐๐	สทช.๗ ทสจ.สตูล
๔. การเก็บข้อมูล ความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนท้องถิ่น	ธรรมชาติ ในพื้นที่ เป้าหมาย	ชุมชน				←											๑๐,๐๐๐	
แนวทางที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม																		
๑. การนำเทคโนโลยีและ นวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ	จำนวนกิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากร	๑ ป่าชาย เลน สำหรับ ชุมชน				←											๑๕,๐๐๐	สทช.๗ ทสจ.สตูล
๒. การพัฒนาคลังส่งเสริมการ ปลูกป่าโดยการมีส่วนร่วมของ ภาคเอกชนและประชาชน	จำนวน อย่างน้อย ๓ กิจกรรม	๕ ไร่				←											๒๐,๐๐๐	

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล

ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน												งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ				
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔								
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘						
๓. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ		๑ ป่าชายเลน สำหรับ ชุมชน				←												๑๐,๐๐๐		
แนวทางการที่ ๓ การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน																				
๑. การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น	- จำนวนผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากรที่ได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด - ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจที่ดำเนินการตามแนวทาง BCG Model	๑ กิจกรรม ๕ กลุ่ม	←																-	ทธ. (กรว/สทข.๔)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล

ภายใต้การดำเนินงานจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน												งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔					
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘			
๒. การจัดเก็บและรวบรวม ข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการ จากฐานทรัพยากร ของชุมชนท้องถิ่น	ส่งเสริมความรู้ การมีส่วนร่วม และพัฒนาก ท่องเที่ยว ของชุมชน เป้าหมาย	๑ ชุมชน				←									→	๕,๐๐๐	สทช.๗, ศูนย์ฯ ๒๖ (ทุ่งหว่า สตูล)
๓. การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมเข้ามา เพิ่มประสิทธิภาพ	ส่งเสริมความรู้ การมีส่วนร่วม และพัฒนาก ท่องเที่ยว	๑ ชุมชน				←									→	๕,๐๐๐	
๔. การส่งเสริมป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และการใช้ประโยชน์ จากป่าอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม	ของชุมชน เป้าหมาย	๑ ชุมชน				←									→	๕,๐๐๐	

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล

ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน												งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔					
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘			
๕. การพัฒนาศักยภาพป่าชายเลน เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์/ แหล่งอาหารของสัตว์น้ำ และสร้างเศรษฐกิจชุมชน		๑ ชุมชน				←									→	๕,๐๐๐	
แนวทางที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากร ธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ																	
๑. การสนับสนุนและขับเคลื่อน การจัดที่ดินทำกิน	ฐานข้อมูล การครอบครอง ที่ดินในพื้นที่ ป่าชายเลน และการบริการ เพื่อการอนุญาต ใช้ประโยชน์ ในพื้นที่ ป่าชายเลน	๑,๕๐๐ ไร่					←								→	๑๓๐,๐๐๐	สทช.๗, ศูนย์ฯ ๒๖ (ทุ่งหว้า สตูล)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล

ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน												งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔						
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘				
แนวทางที่ ๕ การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม																		
๑. การสนับสนุนให้เกิดขึ้นแบบ การบริหารจัดการขยะพลาสติก และขยะชุมชนครบวงจร (แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียน ใช้ประโยชน์) • กิจกรรมการบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืน ในอุทยานแห่งชาติ - อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกดตรา - อุทยานแห่งชาติตะรุเตา	สัดส่วนการใช้ ทรัพยากร และมลพิษ สิ่งแวดล้อม ลดลง	๑ แห่ง ๑ แห่ง	←														- -	สอช./อส.
๒. การสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วม และเครือข่าย ลดขยะ มลพิษ และโลกร้อน และการสร้างการรับรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับ BCG	การสร้าง การรับรู้ เกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ Carbon credit	๒ โรงเรียน					←										-	ทธ. (สทช.๔)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล

ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน												งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔					
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘			
	Carbon footprint และ BCG model																
๓. การสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วม และเครือข่าย ลดขยะ มลพิษ และโลกร้อน	สนับสนุน ให้เกิดต้นแบบ การบริการ จัดการขยะ	๑ ครั้ง				←									→	๕,๐๐๐	สทช.๗, ศูนย์ฯ ๒๖ (ทุ่งหว้า สตูล)
๔. การสร้างการรับรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับ BCG	พลาสติกและ ขยะชุมชน ครบวงจร					←									→	๕,๐๐๐	
แนวทางที่ ๖ การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่																	
๑. การสร้างการรับรู้ และความเข้าใจประเด็น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชน ประชาชนในพื้นที่		๒ โรงเรียน				←									→		ทธ. (สทช.๔)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล

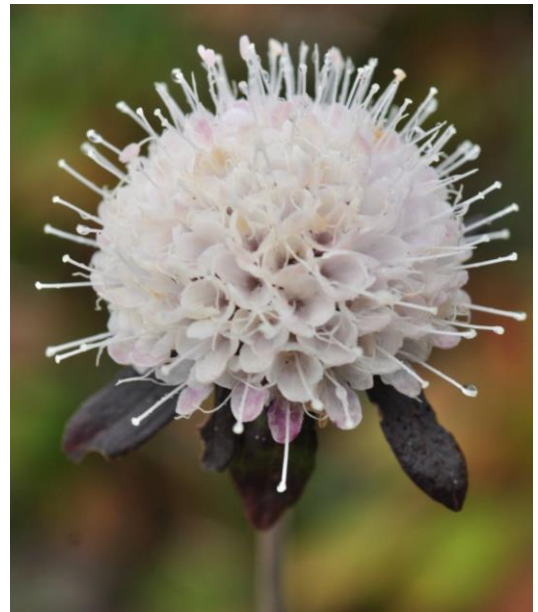
ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ			
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔						
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘		
๒. การสร้างการรับรู้ และความเข้าใจในประเด็น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชน ประชาชนในพื้นที่	ฐานข้อมูล ปริมาณ การปล่อย และดูดกลับ ก๊าซเรือนกระจก ทั้งก่อนและหลัง ดำเนินการ โครงการ	๑ ป่าชุมชน				←											๕,๐๐๐	สทช.๗ ศูนย์ฯ ๒๖ (ทุ่งหว้า สตูล)
๓. การส่งเสริมบทบาท ภาคป่าไม้ ในการกักเก็บคาร์บอน	ปริมาณ การปล่อยก๊าซ เรือนกระจก ลดลงจาก การดำเนิน กิจกรรม ในพื้นที่ เป้าหมาย					←											๕,๐๐๐	
งบประมาณทั้งสิ้น															๒๓๕,๐๐๐			

พื้นที่ปฏิบัติการ พื้นที่สงวนชีวมณฑล ดอยเชียงดาว

Doi Chiang Dao
Biosphere Reserve

แผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
ภายใต้การดำเนินงานจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา

การใช้คุณค่าทางชีวภาพและวัฒนธรรมในพื้นที่ รวมถึงคุณค่าของการเป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑล เป็นพื้นที่สำคัญ เป็นเครื่องหมาย มาตรฐานสะท้อนบทเรียนจากการประยุกต์ใช้องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะสามารถสนับสนุนแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ของประเทศไทย ในการสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ฟื้นฟูและการใช้ประโยชน์ การเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่ พัฒนาให้ชุมชนมีความรู้ ทักษะที่จำเป็น ต่อการบริหารจัดการใช้ประโยชน์และอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงได้นำร่องการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว

การขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ครอบคลุมตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานถึงการบูรณาการ ระหว่างหน่วยงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ มุ่งเน้นการสร้างพื้นฐานความเข้าใจ การวางข้อตกลงร่วมกัน ในการดูแลสิ่งแวดล้อม แนวทางการส่งเสริมสินค้าและบริการที่มีอยู่และมีศักยภาพ โดยเฉพาะการท่องเที่ยว เชิงนิเวศในพื้นที่ที่เป็นจุดเด่นของพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว โดยในระยะยาวคาดหวังให้การบริหารจัดการ พื้นที่สงวนชีวมณฑลขับเคลื่อนโดยท้องถิ่นเอง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และวัฒนธรรม การนำคุณค่าและความเพิ่มพูนไปใช้อย่างชาญฉลาด การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น มีประสิทธิภาพในเชิงของการใช้ทรัพยากร สร้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริม การพึ่งพาตัวเอง เป็นบทเรียนของการบูรณาการและการประยุกต์ใช้โมเดลเศรษฐกิจ BCG ต่อไป

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน

๑. ที่ตั้งพื้นที่ปฏิบัติการ

พื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

๒. ข้อมูลพื้นฐานชุมชนเป้าหมาย

๒.๑ ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณภาพชีวิต

๑) จำนวนประชากร

ท้องที่	ชาย	หญิง	รวม
อ.เชียงดาว			
ต.เชียงดาว (หมู่ที่ ๑, ๒, ๔, ๕, ๖, ๘, ๑๐, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๕)	๔,๘๖๖	๕,๒๘๗	๑๐,๑๕๓
ต.แม่มะ (หมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๖, ๘, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓)	๓,๒๘๔	๓,๔๕๕	๖,๗๓๙
ต.เมืองคอง (หมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖)	๑,๙๓๘	๑,๙๗๘	๓,๙๑๖
ต.เมืองงาย (หมู่ที่ ๑, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๑)	๒,๕๑๖	๒,๗๐๕	๕,๒๒๑
ต.ทุ่งข้าวพวง (หมู่ที่ ๖)	๕๖๑	๖๐๖	๑,๑๖๗
ต.ปิงโค้ง (หมู่ที่ ๕)	๓๕๗	๓๖๗	๗๒๔
อ.เวียงแหง			
ต.เมืองแหง (หมู่ที่ ๕, ๖, ๑๑)	๑,๖๕๒	๑,๕๓๕	๓,๑๘๗
รวม	๑๕,๑๗๔	๑๕,๙๓๓	๓๑,๑๐๗

(สถิติการบริการด้านการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง)

๒) รายได้

รายได้เฉลี่ยภาพรวมจังหวัดเชียงใหม่ ๒๒,๘๖๓.๔๘ บาท/ครัวเรือน/เดือน (จากฐานข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี พ.ศ. ๒๕๖๕) ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยภาพรวมจังหวัดเชียงใหม่ ๒๑,๔๑๕ บาท/ครัวเรือน/เดือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน จังหวัดเชียงใหม่)

๓) อาชีพของประชาชน

การเกษตรเป็นอาชีพพื้นฐานของประชาชนในพื้นที่ พืชผลที่มีการปลูกมากที่สุด ได้แก่ ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มะม่วง ลำไย อโวคาโด กระเทียม และกาแฟ และอาชีพนอกภาคการเกษตรที่สำคัญ คือ การบริการการท่องเที่ยว และงานพื้นฐานภาคพาณิชย์และบริการ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความสำคัญกับเศรษฐกิจและมีศักยภาพอย่างหนึ่ง คือ ชุมชนบ้านถ้ำ ซึ่งได้นำสมุนไพรมาเพาะและเพิ่มมูลค่าสู่การผลิตและจำหน่ายเชิงพาณิชย์มานานกว่า ๑๐ ปี โดยปัจจุบันเป็นการเพาะปลูกเชิงพาณิชย์ จึงไม่ได้รับกวนระบบนิเวศตามธรรมชาติ ทั้งนี้ ความหลากหลายของสมุนไพรและคุณสมบัติทางเภสัชกรรมของผลิตภัณฑ์จำเป็นต้องมีการศึกษาเพิ่มเติม

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

พื้นที่ส่วนใหญ่ในพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาวเป็นพื้นที่ป่าไม้ โดยร้อยละ ๕๘.๗๐ เป็นพื้นที่อนุรักษ์ คือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว และร้อยละ ๓๓.๙๔ เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งบางส่วนมีการอยู่อาศัย ทำกินภายใต้กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง โดยเนื้อที่บริหารตามมาตรา ๑๒๑ ของพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๖ หมู่บ้าน/หย่อมบ้าน เนื้อที่รวม ๑๕,๘๘๙.๑๙ ไร่ ส่วนพื้นที่ชุมชนที่มีเอกสารสิทธิ์แบ่งเป็นสองกลุ่มใหญ่ ได้แก่ บริเวณทิศตะวันออกของตำบลเชียงดาว ตำบลเมืองงาย และตำบลเมืองนะ ทิศใต้ของตำบลทุ่งข้าวพวง และตำบลเมืองคอง

๕) ประเด็นความต้องการของประชาชนด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากการดำเนินการรับฟังความต้องการในการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ปรากฏประเด็นความต้องการของประชาชนจำนวน ๖ ประเด็น โดยสรุป ดังนี้

(๑) กฎหมายลำดับรองของพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังไม่ออกจึงขาดความชัดเจนว่าจะอะไรทำได้หรืออะไรทำไม่ได้

(๒) ขาดสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา เส้นทางเข้าชุมชนยังลำบาก (บ้านสันป่าเกี๊ยะ)

(๓) แนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวหรือโฮมสเตย์ของชุมชนไม่ชัดเจน

(๔) ยังขาดระบบการกำจัดขยะและของเสีย

(๕) นักท่องเที่ยวเข้ามาจำนวนมากแต่การรองรับมีไม่เพียงพอ

(๖) เกิดความแออัดในชุมชน

๒.๒ ข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนและรอบพื้นที่ชุมชน

ชุมชน/หย่อมบ้าน ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่สงวนชีวมณฑล จำนวน ๓๗ ชุมชน ประกอบด้วย ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชาวไทยใหญ่ ม้ง มูเซอ ลีซอ ปากะญอ และวัฒนธรรมล้านนา โครงการป่าชุมชนจำนวน ๒๐ โครงการ (<https://www.forest.go.th/coorspec/พิกัดป่าชุมชน/>) พื้นที่สวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จำนวน ๑ สวนป่า ได้แก่ สวนป่าเชียงดาว

ทรัพยากรน้ำ ลำน้ำสายหลักในพื้นที่ ได้แก่

๑) แม่น้ำปิง มีต้นกำเนิดจากดอยถั่วบริเวณชายแดนไทย - เมียนมาร์ ในท้องที่ตำบลเมืองนะ ไหลผ่านตำบลเมืองงาย ตำบลเชียงดาว ตำบลปิงโค้ง และตำบลแม่นะ เข้าสู่อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่ รวมความยาวที่ไหลผ่านอำเภอเชียงดาว ประมาณ ๘๗ กิโลเมตร

๒) แม่น้ำแตง มีต้นกำเนิดบริเวณดอยถั่วป่อง และดอยหลักแตง ชายแดนไทย - เมียนมาร์ ในท้องที่อำเภอเวียงเหนือ ไหลผ่านตำบลเมืองคอง ไปสู่อำเภอมะแตง รวมความยาวที่ไหลผ่านอำเภอเชียงดาว ประมาณ ๓๕ กิโลเมตร

ก) ห้วยแม่กะ มีต้นกำเนิดในตำบลเชียงดาว แล้วไหลลงสู่แม่น้ำปิง มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ คือ หมู่ที่ ๔,๖,๗ และ ๘ ตำบลเชียงดาว และหมู่ที่ ๑ ตำบลแม่ณะ

ข) ห้วยแม่งาย มีต้นกำเนิดในท้องที่ตำบลเมืองงาย แล้วไหลลงสู่แม่น้ำปิง มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ คือ หมู่ที่ ๕ และ ๗ ตำบลเมืองงาย

ค) ห้วยแม่แมะ มีต้นกำเนิดในท้องที่ตำบลแม่ณะ แล้วไหลสู่แม่น้ำปิง มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ คือ หมู่ที่ ๑,๒ และ ๓ ตำบลแม่ณะ

ง) ห้วยน้ำซุ่ม มีต้นกำเนิดในตำบลแม่ณะ แล้วไหลสู่แม่น้ำปิง มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ คือ หมู่ที่ ๓ และ ๔ ตำบลแม่ณะ

จากข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์สามารถระบุแหล่งน้ำสาธารณะในพื้นที่จำนวน ๒๐ แห่ง เช่น สระเก็บน้ำ ห้วยหัวทุ่ง อ่างเก็บน้ำห้วยทราย อ่างเก็บน้ำดอยนาง อ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งละคร สระโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม สระเก็บน้ำแม่มาก อ่างเก็บน้ำห้วยผีหลอก และสระบ้านป่าบาง เป็นต้น

ความหลากหลายของระบบนิเวศมีมากถึง ๗ ประเภทหลัก ได้แก่

๑) สังคมพืชภูเขาถึงอัลไพน์ (Subalpine vegetation) ที่ระดับสูง ๑,๙๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเลขึ้นไป ประกอบด้วย สังคมพืชแบบถึงอัลไพน์ที่มีแห่งเดียวในประเทศไทย ทำให้พื้นที่นี้เป็นที่อาศัยของพันธุ์ไม้ถิ่นเดียวเฉพาะที่เชียงดาว และพืชหายากในประเทศไทยจำนวนมาก

๒) ป่าดิบเขา (Hill evergreen forest) พบที่ระดับความสูงประมาณ ๑,๑๐๐-๑,๙๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล มีความชื้นสูง มักมีเมฆหมอกปกคลุมตลอดปี ตามกิ่งก้านต้นไม้จะมีมอส เฟิร์น และพืชอิงอาศัยปกคลุม พืชชั้นล่างมักเป็นพวกไม้อวบน้ำ

๓) ป่าสนเขา (Lower montane coniferous forest) ขึ้นตามสันเขาตั้งแต่ระดับความสูงประมาณ ๑,๑๐๐ - ๑,๓๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล เป็นป่าที่มีกลุ่มไม้เนื้ออ่อนจำพวก Conifer หรือไม้สนเขา

๔) ป่าเต็งรัง (Dry dipterocarp forest) พบทั้งในที่ราบและที่เขาที่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเลลงมา ในพื้นที่ซึ่งมีชั้นดินต้นค่อนข้างแห้งแล้งเป็นดินทรายหรือลูกรัง พื้นล่างโปร่งมีหญ้าเพ็กและอื่น ๆ ขึ้นปกคลุมอย่างหลากหลาย เป็นพื้นที่สำคัญต่อการทำกิจกรรมและหากินของสัตว์ป่าผู้ล่า

๕) ป่าเบญจพรรณ (Mixed deciduous forest) พบที่ระดับความสูง ๕๐๐ - ๑,๑๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล เป็นแหล่งไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ เช่น ไม้สัก ไม้ไผ่ต่าง ๆ

๖) ป่าดิบแล้ง (Dry evergreen forest) ที่ระดับความสูง ๓๐๐-๖๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล พบทั่วไปตามพื้นที่เป็นหุบและที่เนินเขา มีไม้เด่นที่มีค่าทางเศรษฐกิจและสมุนไพรหลากหลายชนิด

๗) พื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetlands) พบตามเชิงเขาและที่ราบลุ่มในระดับความสูงประมาณ ๔๐๐ - ๕๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล ทั้งในส่วนที่เกิดตามธรรมชาติ เช่น ลำน้ำ ลำคลอง พรุ บึงน้ำผุด น้ำพุร้อน ลำธารใต้ดินหนองบึง และที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ทุ่งนา และอ่างเก็บน้ำ เป็นพื้นที่สำคัญต่อความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้อยู่อาศัยในพื้นที่

พื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาวเป็นถิ่นอาศัยของพรรณไม้มากกว่า ๒,๐๐๐ ชนิด หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของพรรณไม้ในประเทศไทย และมีพรรณไม้ที่เชื่อมโยงให้เห็นว่าภูมิภาคนี้ทอดยาวลงมาจากตะวันออกของเทือกเขาหิมาลัยที่ราบสูง Quinhai-Tibet และจีนตอนใต้ จัดเป็นพื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์พืช (Important Plant Area :IPA) มีความสำคัญทางพฤกษศาสตร์ของไทยและของโลกด้วยเป็นแหล่งอาศัยของพืชใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) ๔ ชนิด ได้แก่ รองเท้านารีผาหอย (*Paphiopedilum bellatulum*) เอื้องโมกเชียงดาว (*Papilionanthe biswasiana*) เอื้องศรีเชียงดาว (*Sirindhornia pulchella* H.A.Pedersen & Indhamusika) และฟ้ามู่ย (*Vanda coerulea* Griff. ex Lindl.)

พืชถิ่นเดียว (Endemic plant) ๓๐ ชนิด เช่น ค้อเชียงดาว (*Trachycarpus oreophilus*) เทียนเชียงดาว (*Impatiens chiangdaoensis*) ชมพูเชียงดาว (*Pedicularis siamensis*) กุหลาบขาวเชียงดาว (*Rhododendron ludwigianum*) ก่วมเชียงดาว (*Acer chiangdaoense*) ตีนเป็ดเชียงดาว (*Alstonia rupestris*) หรีดเชียงดาว (*Gentiana leptoclada* ssp. *Australis*) ขาวป้าน (*Scabiosa siamensis*) เทียนนกแก้ว (*Impatiens psittacine*) เอื้องศรีเชียงดาว (*Sirindhornia pulchella*) ฟองหินเหลือง (*Sedum susanae*) สิงโตเชียงดาว (*Bulbophyllum albibracteum*) เป็นต้น พืชมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vu) อย่างน้อย ๒๓ ชนิด และมีพืชชนิดใหม่ที่ค้นพบในพื้นที่ เช่น ช้องเจ้าฟ้า (*Buxus sirindhorniana*)

ความหลากหลายของชนิดเห็ดในป่าเต็งรังในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว พบจำนวน ๗๔ ชนิด ๑๘ สกุล ๑๔ วงศ์ (ไม่สามารถจำแนกตัวอย่างได้ ๓๘ ตัวอย่าง) โดยวงศ์ของเห็ดที่พบมากที่สุด ๕ อันดับ ได้แก่ วงศ์ Marasmiaceae รองลงมา ได้แก่ วงศ์ Astraeaceae วงศ์ Clavariaceae วงศ์ Cantharallaceae และวงศ์ Russulaceae ตามลำดับ

พื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาวเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ป่า (ไม่รวมแมลงและปลา) จำนวน ๖๗๒ ชนิด จาก ๓๕๘ สกุล ใน ๙๑ วงศ์ ประกอบด้วย สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน ๔๘ ชนิด (จาก ๒๕ สกุล ๗ วงศ์) สัตว์เลื้อยคลาน ๙๑ ชนิด (จาก ๕๗ สกุล ๑๕ วงศ์) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ๑๕๐ ชนิด (จาก ๘๔ สกุล ๒๗ วงศ์ ๑๐ อันดับ) และสัตว์ปีกพวกนก ๓๘๓ ชนิด (จาก ๑๙๒ สกุล ๔๒ วงศ์ ๑๔ อันดับ)

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในพื้นที่ดอยเชียงดาว พบสัตว์ป่าสงวน จำนวน ๒ ชนิด คือ กวางผา (*Naemorhedus caudatus* หรือ Chinese Goral) และเลียงผา (*Capricorins sumatraensis* หรือ Southern Serow) และสัตว์ป่าคุ้มครอง จำนวน ๔๙๐ ชนิด อาทิ เสือโคร่ง (*Panthera tigris* หรือ Tiger) เสือลายเมฆ (*Neofeltes nebulosa* หรือ Clouded Leopard) เสือดาวหรือเสือด้า (*Panthera pardus* หรือ Leopard หรือ Panther) แมวลายหินอ่อน (*Pardofeltes marmorata* หรือ Marbled Cat) เม่นหางพวง (*Atherurus macrourus* หรือ Asian Brush-tailed Porcupine) ลิ่นจีน (*Manis pentadactyla* หรือ Chinese Pangolin) ค้างคาวดอย (*Sphaerias Blanfordi* หรือ Blandord's Fruit Bat) ค้างคาวหน้ายาวใหญ่ (*MacroGLOSSUS sobrinus* หรือ Hill Long-tongued Fruit Bat) ชะมดแปลงลายจุด (*Prionodon pardicolor* หรือ Spotted Linseng)

พื้นที่ดอยเชียงดาวเป็นแหล่งอาศัยของแมลงที่หายากและเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองของไทยจำนวนหนึ่ง อาทิ ตัวงักดาว (*Cheirotonus parryi* Gray) ตัวงักห้าเขา (*Eupatorus gracillicornis* Arrow หรือ Yellow Five-horned Beetle) ตัวงักยีราฟ (*Prosopocoilus giraffa* Olivier หรือ The Giraffe Stag-Beetle) ผีเสื้อกลางคืนหางยาว (*Actias* spp.) ผีเสื้ออุงทอง (*Troides* spp. หรือ กลุ่ม Birdwing) ผีเสื้อกลางคืนค้ำคาว (*Lyssa zampa* Butler หรือ The Giant Uranid Moth) ผีเสื้อหางดาบตาลไหม้ (*Meandrusa sciron* Leech หรือกลุ่ม Swardtail) ผลการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพของแมลงในป่าเต็งรังพบผีเสื้อกลางคืนประมาณ ๗๐ ชนิด จากวงศ์ที่สำรวจพบมากที่สุด ๕ อันดับแรก ได้แก่ Nymphalidae (๙๗) Lycaenidae (๕๕) Hesperidae (๑๙) Pieridae (๑๕) และ Papilionidae (๕) ตามลำดับ และพบผีเสื้อกลางคืน จำนวน ๑๕๑ ชนิด ๑๘ สกุล ๑๑ วงศ์ วงศ์ที่สำรวจพบมากที่สุด ๕ อันดับแรก ได้แก่ Noctuidae (๖๘) Geometridae (๖๗) Pyralidae (๔๒) Arctiidae (๒๘) และ Lymantriidae (๒๔) ตามลำดับ

นอกจากนี้ ยังพบปลาน้ำจืดทั้งสิ้น ๕๖ ชนิด (จาก ๑๖ วงศ์ ๕ อันดับ) ทรัพยากรปลาในลำน้ำที่พบ แม้จะไม่ใช่กลุ่มปลาที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ แต่เป็นทรัพยากรที่ชาวบ้านใช้ในการยังชีพและมีเหลือบางส่วนเพื่อขายเพียงเล็กน้อยเท่านั้น บางชนิดมีความจำเพาะกับแหล่งน้ำ เช่น ปลาบู่น้ำ/กระเซี่ยงใหม่ ที่พบเฉพาะลำน้ำที่ไหลลงแม่น้ำปิงเท่านั้น

จากจำนวนสัตว์ป่าที่เป็นสัตว์บกที่พบในพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว พบว่า เป็นชนิดพันธุ์ที่อยู่ในสถานภาพเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ของ IUCN ดังนี้ สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์ (Endangered – En) จำนวน ๓ ชนิด คือ เต่าปูลู (Big-headed Turtle – *Platysternon megacephalum* Gray) เต่าเหลือง (Elongated Tortoise – *Indotestudo elongata*, Blyth) เต่าเตี้ย/เต่าเขาสูง/เต่าขี้ผึ้ง (Impressed Tortoise – *Manouria impressa*, Gunther) สัตว์ที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable: Vu) จำนวน ๘ ชนิด ได้แก่ ตะพาบน้ำ/ปลาผา (Common Asiatic Softshell – *Amyda cartilaginea*, Boddaert) เต่าหับ/เต่าจับ (Malayan Box Turtle – *Cuora amboinensis*, Daudin) เต่าใบไม้/เต่าแดง/เต่าน้ำ (Asian Leaf Turtle – *Cyclemys dentata*, Gray) เต่าห้วยคอยาย (Indochinese Leaf Turtle – *Cyclemys shanensis shanensis*) เต่าห้วย (Giant Asian Pond Turtle – *Heasemys grandis*, Gray) เต่านา (Malayan Snail-eating Turtle – *Malayemys subtrijuga*, Schlegel and Muller) ไก่ฟ้าหางลายขวาง (Hume's Pheasant – *Syrnaticus humiae*, Hume) และนกกินแมลงเด็กแนน (Deignan's Babbler – *Stachyris rodolpheii* Deignan) สัตว์ที่กำลังจะถูกคุกคาม (Near threatened: NT) จำนวน ๑๗ ชนิด สัตว์ที่ถูกคุกคามน้อยแต่ขึ้นกับการอนุรักษ์และระดับที่ใกล้ถูกคุกคาม (Least concern: LC) จำนวน ๑๐๔ ชนิด และที่ยังไม่สามารถระบุระดับการถูกคุกคามได้ (Data deficient: DD) จำนวน ๙ ชนิด

๒.๓ ข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๑) ข้อมูลเชิงปริมาณสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม

สถานที่กำจัดขยะชุมชนในพื้นที่ จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

สถานที่กำจัดขยะ	ขนาดพื้นที่ (ไร่)	ปริมาณขยะมูลฝอย เข้าสู่สถานที่ (ตัน/วัน)	ปริมาณขยะมูลฝอย ที่ถูกกำจัด (ตัน/วัน)	ปริมาณขยะมูลฝอย ตกค้าง (ตัน)
๑. บ่อขยะเทศบาลตำบล เมืองงาย	๒๐	๒.๕๐	๒.๕๐	๔๕๐
๒. บ่อขยะเทศบาลตำบล ทุ่งข้าวพวง หมู่ ๔	๐.๕	n/a	n/a	n/a
๓. บ่อขยะเทศบาลตำบล ทุ่งข้าวพวง หมู่ ๖	๑	๒.๐	๒.๐	๐
รวม ๓ แห่ง	๒๑.๕	๔.๕๐	๔.๕๐	๔๕๐

ทั้งนี้ สถานที่กำจัดขยะทั้ง ๓ แห่ง ยังจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทางวิชาการเพื่อให้การบริหารจัดการขยะเป็นไปตามกระบวนการที่ถูกต้อง

วิธีการกำจัดขยะของชุมชนที่อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว จากการสอบถามพูดคุยกับผู้แทนชุมชน ๓ หมู่บ้าน พบว่ามีแนวทางในการคัดแยกขยะระดับครัวเรือนต่างกัน โดยสรุปดังนี้

- บ้านสันป่าเกี๊ยะ ทางเทศบาลแม่่นะได้สนับสนุนเตาเผาขยะที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการจัดลูกบ้านทำงานคัดแยกขยะก่อนเผาและบันทึกข้อมูลปริมาณขยะไว้สม่ำเสมอ

- บ้านนาเลาอาศัยการจ้างขนขยะลงมายังพื้นที่ข้างล่าง

- บ้านเลาหวู ทาง อบจ.เวียงแหง จะเข้ามารับขยะเป็นประจำในหมู่บ้าน ซึ่งบ้านเลาหวูเองให้ความสนใจการจัดให้มีเตาเผาขยะชุมชน นอกจากนี้ ปัญหาขยะอีกส่วนหนึ่ง คือ ขยะตามเส้นทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ซึ่งจะต้องมีการส่งเสริมกิจกรรมการจัดเก็บขยะอย่างสม่ำเสมอ

ในส่วนของการจัดการคุณภาพน้ำผิวดิน ข้อมูลจากรายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ (พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๖) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ (กุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๖๗) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ (เมษายน - พฤษภาคม ๒๕๖๗) และครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ (กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๗) พื้นที่ตรวจวัดของสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑ (เชียงใหม่) กรมควบคุมมลพิษ ลุ่มน้ำปิง (ตอนบน) โดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภค บริโภค โดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำเป็นพิเศษก่อน สามารถใช้เพื่อการอนุรักษ์สัตว์น้ำ การประมง การว่ายน้ำและกีฬาทางน้ำได้ เฉพาะการตรวจวัดที่สถานที่ใกล้เคียง ได้แก่ สถานี PI14 สะพานซ้อแล บ้านซ้อแล ตำบลซ้อแล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ คุณภาพน้ำผิวดินช่วงฤดูแล้ง-ต้นฤดูฝนอยู่ในช่วงประเภทที่ ๓ (พอใช้) - ประเภทที่ ๔ (เสื่อมโทรม)

ส่วนในช่วงฤดูฝนอยู่ในประเภทที่ ๒ (ดี) ปัญหาคุณภาพน้ำผิวดินที่สำคัญ ได้แก่ ค่าแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) และค่าปริมาณแอมโมเนีย (NH_3) สูงเกินกว่ามาตรฐานกำหนดในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งหากเทียบกับรายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินพื้นที่ลุ่มน้ำปิง (ตอนบน) ลุ่มน้ำโขงเหนือ และลุ่มน้ำสาละวิน ช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๑ (เชียงใหม่) ลุ่มน้ำปิง (ตอนบน) คุณภาพน้ำผิวดินอยู่ในช่วงพอใช้ - เสื่อมโทรม และคาดการณ์สถานการณ์คุณภาพน้ำผิวดินในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ว่าจะมีแนวโน้มอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงในทางลบของคุณภาพน้ำผิวดินในลุ่มน้ำปิง (ตอนบน) ทั้งนี้ ไม่มีข้อมูลระบุถึงผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์น้ำผิวดินในพื้นที่สงวนชีวมณฑล ดอยเชียงดาวแต่อย่างใด

ข้อมูลการประเมินน้ำบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ในพื้นที่อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ประเมินปริมาณน้ำกักเก็บที่ ๓,๕๔๙ ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำที่เพิ่มเติมในแต่ละปี ๒๓๓ ลูกบาศก์เมตร/ปี ปริมาณน้ำบาดาลที่พัฒนาได้ ๑๗๕ ลูกบาศก์เมตร/ปี ปริมาณน้ำบาดาลที่สามารถนำมาใช้ได้อยู่ที่ ๗๔ ลูกบาศก์เมตร/ปี การใช้น้ำบาดาลในพื้นที่เป็นการใช้น้ำบาดาลระดับตื้น ปริมาณการใช้น้ำบาดาล ๒๖.๔๘ ลูกบาศก์เมตร/ปี พื้นที่อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ประเมินปริมาณน้ำกักเก็บที่ ๑,๖๘๒ ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำที่เพิ่มเติมในแต่ละปี ๘๘ ลูกบาศก์เมตร/ปี ปริมาณน้ำบาดาลที่พัฒนาได้ ๖๖ ลูกบาศก์เมตร/ปี ปริมาณน้ำบาดาลที่สามารถนำมาใช้ได้อยู่ที่ ๑๙ ลูกบาศก์เมตร/ปี การใช้น้ำบาดาลในพื้นที่เป็นการใช้น้ำบาดาลระดับตื้น ปริมาณการใช้น้ำบาดาล ๐.๓๖ ลูกบาศก์เมตร/ปี

๒) ข้อมูลเชิงปริมาณของการปล่อยและกักเก็บก๊าซเรือนกระจก

จากข้อมูลฐานโครงการพัฒนาแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกระดับจังหวัด โดยองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดเชียงใหม่ มีปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ ๖.๓๑ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (MtCO_2eq) หรือ คิดเป็นการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๓.๑๔ $\text{tCO}_2\text{eq}/\text{คน}$ คิดจากประชากรทั้งหมด

ข้อมูลการแปรสภาพายดาวเที่ยวจากการศึกษาการปล่อยและกักเก็บก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ที่ดิน และการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ปี ๒๕๖๒ ชี้ให้เห็นว่าในพื้นที่ส่วนใหญ่ของพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว มีปริมาณการปล่อยและกักเก็บก๊าซเรือนกระจกสุทธิในช่วง - ๐.๑๗ ถึง ๐ tCO_2 /จุดภาพ (๑ จุดภาพ = ๓๐ x ๓๐ ม.) (โครงการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากการใช้ประโยชน์ที่ดินเชิงพื้นที่ระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) และสำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

จากพื้นที่ป่าปกคลุมและปริมาณการดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยสำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว ประเมินปริมาณการดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ๑๒,๔๔๐,๓๗๘ ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และปริมาณการปล่อยก๊าซออกซิเจน ๙,๐๔๗,๖๒๙ ตัน

๒.๔ ข้อมูลพื้นฐานคนจนเป้าหมายในชุมชนพื้นที่ปฏิบัติการตามระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP)

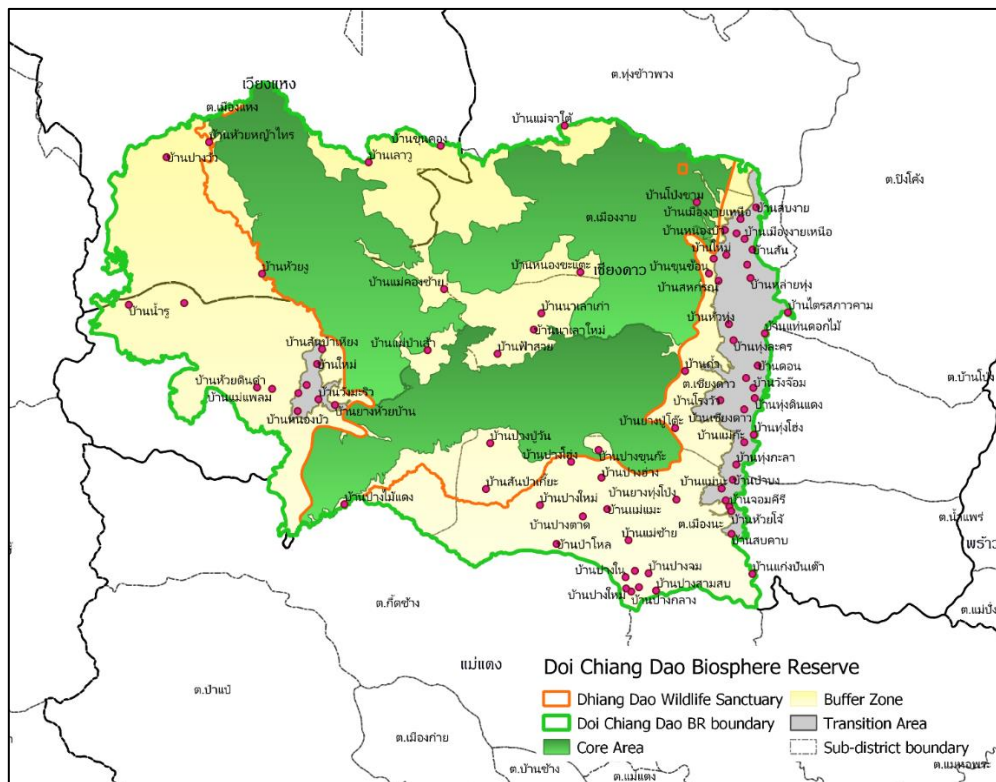
๑) คนจนเป้าหมายในพื้นที่ ๕ คน โดยคนจนเป้าหมายในภาพรวมระดับตำบล ๔๖๙ คน จากประชากรสำรวจ ๑๔,๗๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓๑

๒) ประเภทมิติความยากจนตามดัชนีความยากจนหลายมิติ (Multidimensional Poverty Index: MPI) โดยคนจน ๑ คน มีปัญหาได้มากกว่า ๑ ด้าน

- ด้านสุขภาพ ๐ คน
- ด้านความเป็นอยู่ ๒ คน
- ด้านการศึกษา ๐ คน
- ด้านเศรษฐกิจ ๕ คน
- ด้านการเข้าถึงบริการรัฐ ๐ คน

๓. แผนที่แสดงขอบเขตชุมชนเป้าหมาย

(Lat 19.403000 N, Long 98.923616 E, <https://goo.gl/maps/2jDxyYqGeoKDDnnU8>)

ส่วนที่ ๒ สารสำคัญของแผน

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนพื้นฐานของการอนุรักษ์ โดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจ BCG
- ๑.๒ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกพื้นที่อนุรักษ์ โดยใช้ประโยชน์จากสถานะพื้นที่สงวนชีวมณฑลและแนวคิดเศรษฐกิจ BCG
- ๑.๓ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและภาพลักษณ์ของสินค้าและบริการจากพื้นที่สงวนชีวมณฑลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน

๒. เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

- ๑) ชุดข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์พื้นฐานสำหรับการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชีวภาพ
- ๒) แหล่งนิเวศบริการ คือ พื้นที่ที่มีสภาพเป็นป่า (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และป่าสงวนแห่งชาติ) ได้รับการป้องกัน จำนวน ๔๒๔,๔๕๐ ไร่
- ๓) มีแนวทางการใช้ตราสินค้าของพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว เพื่อเสริมมูลค่าของผลิตภัณฑ์ และการบริการที่ผลิตในท้องถิ่น
- ๔) สินค้า/การบริการตัวอย่างที่นำร่องการใช้ branding พื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว อย่างน้อย ๑ ผลิตภัณฑ์
- ๕) หมู่บ้านในพื้นที่ให้การสนับสนุนและมีข้อตกลงเพื่อลดขยะจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน ๒ หมู่บ้าน
- ๖) การจัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพื้นที่สงวนชีวมณฑล โมเดลเศรษฐกิจ BCG และกักเก็บคาร์บอนภาคป่าไม้ อย่างน้อย ๓ ครั้ง

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

- ๑) ชุมชนในท้องถิ่นและเยาวชนในพื้นที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การใช้ประโยชน์จากคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในพื้นที่สงวนชีวมณฑล
- ๒) มีข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การศึกษาธรรมชาติ และสินค้าจากฐานทุนทางชีวภาพอื่น ๆ ในพื้นที่ตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG
- ๓) คุณค่าของสถานะพื้นที่สงวนชีวมณฑลถูกนำมาใช้เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่อนุรักษ์
- ๔) การให้บริการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ถูกปรับให้ลดการเกิดขยะ ของเสีย มลพิษ และเป็นการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๕) กลุ่มคนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และพัฒนาเศรษฐกิจตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่สงวนชีวมณฑล บนฐานของคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม และนิเวศบริการของพื้นที่

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ได้รับประโยชน์

- ชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว
- ผู้ประกอบการในพื้นที่ อำเภอเชียงดาว และอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
- นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ

๔. ความสอดคล้องของโครงการ/กิจกรรมกับประเด็นการขับเคลื่อน และเป้าหมายภายใต้การขับเคลื่อน การขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นขับเคลื่อน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดหลัก
๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อความสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานการพัฒนา	☒ มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ☐ สัดส่วนพื้นที่สีเขียว และความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> ● มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ● สัดส่วนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓ - พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๒ - พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๓
๒) ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน เพื่อสร้างและกระจายรายได้ อย่างเป็นธรรม	☒ ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากรได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด ☒ พื้นที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานธรณี และถ้ำ พื้นที่แหล่งมรดกโลก และอื่น ๆ) ☒ มีการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม	ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากรได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด
๓) ลดการใช้ทรัพยากร ลดขยะ และของเสีย	☐ มีฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ☒ ลดการใช้ทรัพยากรและมลพิษสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> ● ลดการใช้ทรัพยากรลง ๑ ใน ๔ ● นำพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้ ร้อยละ ๑๐๐
๔) มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำและวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	☒ สร้างคนที่มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ☐ สร้างสังคมคาร์บอนต่ำ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ร้อยละ ๑๕ จากกรณีปกติ

๕. แนวทางการดำเนินการ

แนวทางที่ ๑ การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล

การปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันจากข้อมูลที่ได้ดำเนินการรวบรวมในการจัดทำเอกสารนำเสนอพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว การขอความอนุเคราะห์ข้อมูลทั้งด้านความหลากหลายทางชีวภาพ งานวิจัยด้านสังคม ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ภาพถ่ายระยะไกลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการพื้นที่ในอนาคต

กิจกรรม

- ๑.๑ การจัดเก็บข้อมูลสถานภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่
 - การติดตั้งเครื่องมือตรวจวัดน้ำและอากาศในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว
- ๑.๒ การรวบรวมข้อมูลคนจนเป้าหมายและรายได้เฉลี่ย/คน/ปี
- ๑.๓ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่
 - รวบรวมข้อมูลคุณภาพแหล่งน้ำผิวดิน คุณภาพอากาศ ที่ตรวจวัดโดยสถานีใกล้เคียง
- ๑.๔ การเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้องถิ่น
 - การกระจายตัวของสังคมพืชสำคัญ และพืชต่างถิ่นรุกราน
 - การกระจายของกวางผาและสัตว์ป่าอื่น ๆ
 - การรวบรวมข้อมูลงานวิจัยด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

แนวทางที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี

และนวัตกรรม

พื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาวประกอบด้วยพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว ปัจจุบันการจัดการพื้นที่อนุรักษ์มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติซึ่งสามารถประมวลผลเพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการอนุรักษ์ ร่วมกับกิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

กิจกรรม

- ๒.๑ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
 - การใช้เทคโนโลยีที่พัฒนาโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการจัดการพื้นที่ประกอบด้วยระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ ระบบติดตามการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ และระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลไฟป่า

แนวทางที่ ๓ การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

มุ่งเน้นที่สินค้าและบริการที่มีพื้นฐานการดำเนินงานอยู่ในพื้นที่อยู่เดิม โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการเข้าใช้เส้นทางศึกษาธรรมชาติ ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการใช้ประโยชน์จากภูมิทัศน์และระบบนิเวศของดอยหลวงเชียงดาว

กิจกรรม

๓.๑ การกำหนดแนวทางในการรับรองคุณภาพการผลิตและการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร

- การให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร สินค้าจากฐานทุนทางชีวภาพ และการท่องเที่ยวกับผู้ประกอบการในพื้นที่สงวนชีวมณฑล

๓.๒ การวิเคราะห์และส่งเสริมตลาดให้กับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร

- การร่วมนำสินค้าท้องถิ่นไปร่วมจัดนิทรรศการในโอกาสต่าง ๆ ของหน่วยงาน ทส.

๓.๓ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว (เช่น ไกด์ สินค้า)

- ความร่วมมือกับผู้ประกอบการและภาคเอกชนในพื้นที่ในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวในพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว ครอบคลุมการท่องเที่ยวป่าชุมชน เส้นทางศึกษาธรรมชาติ ศูนย์การเรียนรู้แหล่งนันทนาการ ร้านอาหาร ตลาดท้องถิ่น และที่พัก

- สนับสนุนการจัดการเส้นทางศึกษาธรรมชาติดอยหลวงเชียงดาว และการประกอบกรที่เกี่ยวข้องโดยชุมชนท้องถิ่น

๓.๔ การส่งเสริมป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม

- สนับสนุนโครงการ "คุณดูแลป่า เราดูแลคุณ" : การจัดการคาร์บอนเครดิตในป่าเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒ (๑) บ้านแม่กะ ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (๒) บ้านม่วงฮ่อง ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ (๓) บ้านหัวทุ่ง ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

- ปลูกสวนป่าตามมาตรฐาน FSC ให้เกิดความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

๓.๕ การสร้างการรับรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน

- การขยายผลจากการส่งเสริมผลิตภัณฑ์บนฐานชีวภาพตามความสามารถของชุมชนท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับอาชีพเสริมที่เป็นไปได้ในพื้นที่ ไม่กระทบกับระบบนิเวศทางธรรมชาติในพื้นที่และผลิตภัณฑ์/การบริการที่มีศักยภาพในพื้นที่ แต่ยังไม่เคยมีการประสานนำความรู้เข้ามาเสริมสมรรถนะให้ผู้ประกอบการในท้องถิ่น

- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน ในการจัดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล ผ่านเครือข่ายการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เครือข่ายเด็กและเยาวชน เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) เครือข่ายองค์กรชุมชนต่าง ๆ

แนวทางที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ

มุ่งเน้นกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่ตามมาตรา ๑๒๑ ของพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และพัฒนามิติของการอนุรักษ์ให้เอื้อต่อการทำมาหากินบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างคุณภาพชีวิตบนฐานความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ

กิจกรรม

๔.๑ การสนับสนุนและขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกิน

- มุ่งเน้นการจัดการพื้นที่ที่ตามมาตรา ๑๒๑ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเชียงดาว

- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะไฟฟ้า ประปา และเส้นทางเข้าชุมชนบ้านสันป่าเกี๊ยะ โดยคำนึงถึงความจำเป็นของประชาชนที่อยู่อาศัย ขอกฎหมาย และผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๔.๒ การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ

- เชื่อมโยงกับแนวทางที่ ๓ ในประเด็นของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งคนในพื้นที่เป็นทั้งผู้ประกอบการและงานพื้นฐานภาคพาณิชย์และบริการในพื้นที่ และเชื่อมโยงกับแนวทางที่ ๕ ในประเด็นการสร้างความร่วมมือการลดปริมาณการใช้พลาสติกในการบริการ การท่องเที่ยวในพื้นที่ ชุมชนเป้าหมาย ได้แก่ บ้านนาเลา บ้านเลา และบ้านสันป่าเกี๊ยะ

๔.๓ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างเศรษฐกิจฐานราก

- ก่อสร้างระบบกระจายน้ำสะอาดสนับสนุนโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ

แนวทางที่ ๕ การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม

มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งในการให้บริการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีการใช้ปัจจัยการผลิต ทั้งจากนิเวศบริการในพื้นที่และปัจจัยการผลิตจากภายนอกพื้นที่ และเกิดของเหลือทิ้งจากการบริการ กล่าวคือ ขยะ ของเสีย และมลพิษ ในระยะเวลาที่ผ่านมาการจัดการเส้นทางศึกษาธรรมชาติดอยเชียงดาวเป็นตัวอย่างที่ดี ในการจัดการขยะตามเส้นทางโดยความร่วมมือของนักท่องเที่ยวและภาคประชาชน

กิจกรรม

๕.๑ การสนับสนุนให้เกิดต้นแบบการบริหารจัดการขยะพลาสติก และขยะชุมชนครบวงจร (แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียนใช้ประโยชน์)

- การสนับสนุนวิธีการและเทคโนโลยีในการจัดการขยะให้กับชุมชนในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เชียงดาว

๕.๒ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ BCG

- การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่สงวนชีวมณฑลและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ที่จะดำเนินการในพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว เป้าหมายที่ ๑) กลุ่มเยาวชนนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนท้องถิ่น ๒) ประชาชนทั่วไปภายนอกพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว

แนวทางที่ ๒ การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่

กิจกรรม

๖.๑ การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก

๖.๒ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชน ประชาชนในพื้นที่

- การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่สงวนชีวมณฑลและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ที่จะดำเนินการในพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว เป้าหมายที่ ๑) กลุ่มเยาวชนนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนท้องถิ่น ๒) ประชาชนทั่วไปภายนอกพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จะได้ปรับปรุงให้เกิดการสื่อสารความรู้ในประเด็นดังกล่าว

๖.๓ การส่งเสริมมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่

- สนับสนุนกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาไฟป่าผ่านเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.) เครือข่ายองค์กรเอกชน และเครือข่ายองค์กรชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน ในการขับเคลื่อน การจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผ่านเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) เครือข่ายองค์กรชุมชนต่าง ๆ

ตารางแนวทางการดำเนินการ/กิจกรรม

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม
๑) การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล	☒ การจัดเก็บข้อมูลสถานะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ☒ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ☒ การเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้องถิ่น ☐ การจัดเก็บข้อมูลผู้เกี่ยวข้อง (ชื่อ/ที่อยู่/เลขบัตรประชาชน ๑๓ หลัก) ☒ การรวบรวมข้อมูลคนจนเป้าหมายและรายได้เฉลี่ย/คน/ปี ☐ การพัฒนาฐานข้อมูล ทส. โดยการเชื่อมโยงข้อมูล/ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม
๒) เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	☐ การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุน/เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ☒ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ☐ การพัฒนากลไกส่งเสริมการปลูกป่าโดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน ☐ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของ ทรัพยากรธรรมชาติ
๓) การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	☐ การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น ☐ การวิเคราะห์ศักยภาพและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์และบริการ จากฐานทรัพยากร ☒ การกำหนดแนวทางในการรับรองคุณภาพการผลิตและการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☒ การวิเคราะห์และส่งเสริมตลาดให้กับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การพัฒนาพื้นที่ในความรับผิดชอบของ ทส. เป็นแหล่งท่องเที่ยว ☐ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพ ☐ การให้บริการการท่องเที่ยว ☒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว (เช่น โกดี้ สินค้า) ☐ การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรของคนในพื้นที่ ☒ การส่งเสริมป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วม ☐ การพัฒนาศักยภาพป่าชายเลน เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์/แหล่งอาหารของสัตว์น้ำ และสร้างเศรษฐกิจชุมชน ☐ การส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน ☒ การสร้างการรับรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากร อย่างยั่งยืน ☐ การส่งเสริมให้เกิดการลดการใช้ทรัพยากร/การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร
๔) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน บนฐานทรัพยากร ธรรมชาติและความ หลากหลายทางชีวภาพ	☒ การสนับสนุนและขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกิน ☒ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างเศรษฐกิจฐานราก ☐ การขยายผลการจัดการน้ำชุมชนอย่างยั่งยืน ☒ การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม
๕) การลดขยะ ของเสีย และมลพิษ สิ่งแวดล้อม	☐ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม ☐ การส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ☒ การสนับสนุนให้เกิดต้นแบบการบริหารจัดการขยะพลาสติก และขยะชุมชน ครบวงจร (แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียนใช้ประโยชน์) ☐ การส่งเสริม/สร้างกลไกให้เกิดการนำขยะ/ของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ ☐ การสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วม และเครือข่าย ลดขยะ มลพิษ และโลกร้อน ☒ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ BCG ☐ การพัฒนาศักยภาพชุมชน/ท้องถิ่น/เครือข่ายในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/มลพิษสิ่งแวดล้อม ☐ การส่งเสริมการใช้มาตรการทางกฎหมาย/การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย
๖) การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่	☒ การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก (คำนวณปริมาณการปล่อย และดูกลับก๊าซเรือนกระจกทั้งก่อนและหลังดำเนินการโครงการ/กิจกรรม) ☒ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชน ประชาชนในพื้นที่ ☐ การส่งเสริมบทบาทภาคป่าไม้และหญ้าทะเลในการกักเก็บคาร์บอน ☒ การส่งเสริมมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่

๖. งบประมาณ

งบประมาณจำนวน ๑,๙๐๑,๐๐๐ บาท และใช้งบประมาณตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๘. ประโยชน์ที่ได้รับ

๘.๑ เกิดการเชื่อมโยงคุณค่าของพื้นที่อนุรักษ์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน ใช้แนวคิดเศรษฐกิจ BCG

๘.๒ เกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในลักษณะของแรงสนับสนุนจากภายนอกสู่การอนุรักษ์ภายในพื้นที่แกนกลาง เพื่อความยั่งยืนของทุกชีวิต

๘.๓ เกิดการใช้คุณค่าของพื้นที่ในฐานะพื้นที่สงวนชีวมณฑลของยูเนสโกในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สินค้าและบริการอื่น ๆ สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG ในท้องถิ่น

ส่วนที่ ๓ การติดตามและประเมินผล

๑. การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ภายใต้ภารกิจหลักของหน่วยปฏิบัติและแผนงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๒. การติดตามผลผลิตที่ตอบสนองต่อแนวทางและกิจกรรมตามข้อ ๕ ในรูปแบบ

- รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานในภาพรวมของพื้นที่ตามเป้าหมายของกิจกรรมที่ดำเนินการ
- ข้อมูลความเปลี่ยนแปลงทั้งข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสังคม ได้แก่ พื้นที่ป่า การกักเก็บคาร์บอน การประเมินการรับรู้ และการเปลี่ยนแปลงของรายได้และคุณภาพชีวิตทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จ.เชียงใหม่

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ				
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔							
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘			
แนวทางที่ ๑ การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล (บังคับ)																			
๑.๑ การจัดเก็บ ข้อมูลสถานภาพ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ - การติดตั้ง เครื่องมือตรวจวัด น้ำและอากาศ ในพื้นที่ เขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่าเชียงดาว	- มีฐานข้อมูล สถานะ ทรัพยากร ธรรมชาติ ในพื้นที่ เป้าหมาย - มีฐานข้อมูล รายได้ ประชากร และข้อมูล	คนจนในพื้นที่ เป้าหมาย ข้อมูลคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ได้รับการติดตาม จำนวน ๑ ประเด็น/ปี	←														-	อส.	
๑.๒ การรวบรวม ข้อมูลคนจน เป้าหมาย และรายได้เฉลี่ย/ คน/ปี			←															-	อส.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔					
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘	
๑.๓ การจัดเก็บ ข้อมูลสถานการณ์ มลพิษสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ - รวบรวม ข้อมูลคุณภาพ แหล่งน้ำผิวดิน คุณภาพอากาศ ที่ตรวจวัดโดย สถานีใกล้เคียง			←													๒๒๐,๐๐๐	ศคพ. ๑ อส.
๑.๔ การเก็บข้อมูล ความหลากหลาย ทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญา ท้องถิ่นในชุมชน ท้องถิ่น - การกระจายตัว ของสังคมพืชสำคัญ และพืชต่างถิ่น รุกราน			←													๑๐๐,๐๐๐	อส. อสพ.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔				
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘
- การกระจาย ของกวางผา และสัตว์ป่าอื่น ๆ - การรวบรวม ข้อมูลงานวิจัย ด้านสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา																
แนวทางที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม																
๒.๑ การนำเทคโนโลยี และนวัตกรรม มาประยุกต์ใช้เพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพ ในการอนุรักษ์และ ฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติ - การใช้เทคโนโลยี ที่พัฒนาโดยกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ในการจัดการพื้นที่ ประกอบด้วย ระบบลาดตระเวน เชิงคุณภาพ	มีกิจกรรมเพิ่ม ประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากร ธรรมชาติ ในพื้นที่ เป้าหมาย	พื้นที่ที่มีสภาพ เป็นป่า (เขตรักษา พันธุ์สัตว์ป่า และป่าสงวน แห่งชาติ) ได้รับ การป้องกัน ๔๒๔,๔๕๐ ไร่	←													→
																-
																อส.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔				
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘
ระบบติดตาม การเปลี่ยนแปลง พื้นที่ป่าไม้ และระบบ บริหารจัดการ ฐานข้อมูลไฟป่า																
แนวทางที่ ๓ การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน																
๓.๑ การกำหนด แนวทางในการ รับรองคุณภาพการ ผลิตและการ กำหนดมาตรฐาน คุณภาพของ ผลิตภัณฑ์และ บริการจากฐาน ทรัพยากร - การให้ความรู้ เกี่ยวกับมาตรฐาน สินค้าเกษตรสินค้า จากฐานทุน ทางชีวภาพและ การท่องเที่ยว กับผู้ประกอบการ ในพื้นที่สงวน ชีวมณฑล	ผลิตภัณฑ์ และบริการ ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม จากฐาน ทรัพยากร ได้รับการ รับรองและ ส่งเสริมตลาด	จำนวนผลิตภัณฑ์/ บริการ ที่ใช้ฉลาก คาร์บอน หรือ ได้รับมาตรฐาน ระดับประเทศอื่น ๆ เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๑ ผลิตภัณฑ์/ บริการ	←													→
																-
																สพภ. อบก. สส. อส.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔					
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘	
๓.๒ การวิเคราะห์ และส่งเสริมตลาด ให้กับผลิตภัณฑ์ และบริการ จากฐานทรัพยากร - การร่วม นำสินค้าท้องถิ่น ไปร่วมจัด นิทรรศการ ในโอกาสต่าง ๆ ของหน่วยงาน ทส. - การประสาน นำความรู้ จากหน่วยงาน ที่มีความรู้ ด้านการตลาด ออนไลน์ ในประเทศ และต่างประเทศ เข้ามาเสริมให้ วิสาหกิจในพื้นที่	ผลิตภัณฑ์ และบริการ ที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม จากฐาน ทรัพยากร ได้รับการ รับรอง และส่งเสริม ตลาด	จำนวน ผลิตภัณฑ์ ท้องถิ่นที่ได้รับ การส่งเสริม การตลาด ไม่น้อยกว่า ๑ ผลิตภัณฑ์/ปี	←												→	๓๐,๐๐๐	สพภ. อส.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน										งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔				
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘			ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘
๓.๓ การส่งเสริม การมีส่วนร่วม ของชุมชน ในการจัดการ การท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน และได้รับ ประโยชน์ จากการท่องเที่ยว (เช่น ไกด์ ลินค้า) - ความร่วมมือ กับผู้ประกอบการ และภาคเอกชน ในพื้นที่ในการจัด โปรแกรม การท่องเที่ยว พื้นที่สงวน ชีวมณฑล ดอยเชียงดาว ครอบคลุม การท่องเที่ยว ป่าชุมชน เส้นทาง	มีกิจกรรม ส่งเสริม การมีส่วนร่วม ของชุมชน ในการจัดการ การท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน การท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน	จำนวน ผู้ประกอบการ นำเที่ยว คนรถ ลูกหาบ นักสื่อ ความหมาย ร้านค้า โฮมสเตย์ ที่เข้าร่วม โปรแกรม การท่องเที่ยว พื้นที่สงวน ชีวมณฑล ดอยเชียงดาว เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐	←											→	-	อส.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔					
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘	
ศึกษาธรรมชาติ ศูนย์การเรียนรู้ แหล่งนันทนาการ ร้านอาหาร ตลาด ท้องถิ่น และที่พัก - สนับสนุน การจัดการ เส้นทางศึกษา ธรรมชาติดอยหลวง เชียงดาว และการ ประกอบการ ที่เกี่ยวข้อง โดยชุมชนท้องถิ่น																	
๓.๔ การส่งเสริม ป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และการใช้ ประโยชน์จากป่า อย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วม	ผลิตภัณฑ์ และบริการ ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม จากฐาน ทรัพยากร ได้รับการ ได้รับการ T-VER	- โครงการ ป่าชุมชน ในพื้นที่ไม่ลด จำนวนลง - จำนวนโครงการ ป่าชุมชน/ชุมชน ที่สนใจลงทะเบียน T-VER	←													-	ปม.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔					
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘	
FSC ให้เกิดความยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจ สังคมและ สิ่งแวดล้อม																	
๓.๕ การสร้าง การรับรู้ และส่งเสริม การมีส่วนร่วม ในการใช้ประโยชน์ จากฐานทรัพยากร อย่างยั่งยืน - การขยายผล จากการส่งเสริม ผลิตภัณฑ์ บนฐานชีวภาพ ตามความสามารถ ของชุมชนท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญ กับอาชีพเสริม ที่เป็นไปได้ในพื้นที่ ไม่กระทบ	ผลิตภัณฑ์ และบริการ ที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม จากฐาน ทรัพยากร ได้รับการ รับรองและ ส่งเสริมตลาด	จำนวน ผลิตภัณฑ์ ท้องถิ่นที่ได้รับ การส่งเสริม การตลาด ไม่น้อยกว่า ๑ ผลิตภัณฑ์	←													๑๖๐,๐๐๐	สพภ. อส. สส.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔			
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘		
กับระบบนิเวศ ทางธรรมชาติ ในพื้นที่ และผลิตภัณฑ์/ การบริการที่มี ศักยภาพในพื้นที่ แต่ยังไม่เคยมี การประสาน นำความรู้เข้ามา เสริมสมรรถนะ ให้ผู้ประกอบการ ในท้องถิ่น - ส่งเสริม การมีส่วนร่วม ของประชาชน และชุมชน ในการจัดการ ใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และ ความหลากหลาย ทางชีวภาพ															

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔				
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘
อย่างสมดุล ผ่านเครือข่าย การผลิต และการบริโภค ที่ยั่งยืน เครือข่าย เด็กและเยาวชน เครือข่าย อาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.) เครือข่ายองค์กร ชุมชนต่าง ๆ																
แนวทางที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ																
๔.๑ การสนับสนุน และขับเคลื่อน การจัดที่ดินทำกิน - มุ่งเน้น การจัดการพื้นที่ ตามมาตรา ๑๒๑ พระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครอง	ชุมชน เป้าหมาย มีน้ำใช้ ในการเกษตร การอุปโภค บริโภคโดย ไม่ขาดแคลน	ชุมชน ๑๖ ชุมชน ในพื้นที่ มาตรา ๑๒๑ รับทราบ ความคืบหน้า ของกระบวนการ เป็นประจำทุกปี	←													→
															-	อส. ปม.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔				
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘
สัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ของเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่าเชียงดาว - ประสาน การวางแผนพัฒนา สาธารณูปโภค ให้ชุมชนในพื้นที่ อนุรักษ์ โดยคำนึงถึง ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์ ความหลากหลาย ทางชีวภาพ																
๔.๒ การส่งเสริม เศรษฐกิจชุมชน จากฐานทรัพยากร ธรรมชาติและ ความหลากหลาย ทางชีวภาพ - เชื่อมโยงกับ แนวทางที่ ๓ การมีส่วนร่วม ของชุมชน	ผลิตภัณฑ์ และบริการ ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม ได้รับ การรับรอง และส่งเสริม ตลาด	จำนวน ผู้ประกอบการ นำเที่ยว คนรถ ลูกหาบ นักสื่อความหมาย ร้านค้า โฮมสเตย์ ที่เข้าร่วม โปรแกรม การท่องเที่ยว	←												๓๐,๐๐๐	อส.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔					
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘	
ในการจัดการ การท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน แนวทางที่ ๕ การสร้างควม ร่วมมือการลด ปริมาณการใช้ พลาสติกในการ บริการการท่องเที่ยว ในพื้นที่		พื้นที่สงวน ชีวมณฑล ดอยเชียงดาว เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐															
๔.๓ การพัฒนา แหล่งน้ำและระบบ กระจายน้ำ เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต และสร้างเศรษฐกิจ ฐานราก - ก่อสร้างระบบ กระจายน้ำสะอาด สนับสนุนโครงการ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบ	ดำเนินงาน โครงการ แล้วเสร็จ ตามเป้าหมาย และสามารถ ใช้น้ำตาม วัตถุประสงค์	ครัวเรือนได้รับ ประโยชน์รวม ทุกโครงการ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ครัวเรือน	←													๔๙๑,๐๐๐	ทท.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน												งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔						
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘				
โครงการหลวงเพื่อ แก้ปัญหาพื้นที่เฉพาะ																		
แนวทางที่ ๕ การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม																		
๕.๑ การสนับสนุน ให้เกิดขึ้นแบบ การบริหารจัดการ ขยะพลาสติก และขยะชุมชน ครบวงจร (แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียน ใช้ประโยชน์) - การส่งเสริม การบริหารจัดการ ขยะชุมชน ในหมู่บ้านนาร่อง	มีกิจกรรม ส่งเสริม การผลิต และบริโภค ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ เป้าหมาย	ความร่วมมือกับ ผู้ประกอบการ โฮมสเตย์ ในการคัดแยก ขยะ และใช้ วิธีการ จัดการขยะ ที่เหมาะสม ใน ๑ หมู่บ้าน	←														๒๐,๐๐๐	อส.
๕.๒ การสร้างการ รับรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับโมเดล เศรษฐกิจ BCG	มีกิจกรรม ส่งเสริม การผลิต และบริโภค ที่เป็นมิตรกับ	ความรู้ ความเข้าใจ ของประชาชน สำรวจจากการ จัดกิจกรรม ในพื้นที่	←														๓๐๐,๐๐๐	อส.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔					
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘	
- การ ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพื้นที่ สงวนชีวมณฑล และโมเดล เศรษฐกิจ BCG	สิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ เป้าหมาย																
แนวทางที่ ๖ การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่																	
๖.๑ การจัดทำ ฐานข้อมูล การปล่อย และการลด ก๊าซเรือนกระจก	มีฐานข้อมูล ปริมาณ การปล่อย และดูดกลับ ก๊าซเรือน กระจก ทั้งก่อน และหลัง ดำเนินการ โครงการ	มีวิธีการ ในการจัดเก็บ ข้อมูลคาร์บอน สุทธิ ในการดำเนินงาน ขับเคลื่อนฯ BCG ในพื้นที่	←														-
																	อบก.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ				
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔							
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘			
๖.๒ การสร้าง การรับรู้ และความเข้าใจ ในประเด็น การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชน ประชาชน ในพื้นที่ - การ ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพื้นที่ สงวนชีวมณฑล และโมเดล เศรษฐกิจ BCG	ปริมาณ การปล่อย ก๊าซ เรือนกระจก ลดลง จากการ ดำเนิน กิจกรรม ในพื้นที่ เป้าหมาย	ความรู้ ความเข้าใจ ของประชาชน สำรวจจาก การจัดกิจกรรม ในพื้นที่	←													→	๓๐,๐๐๐	อส.	
๖.๓ การส่งเสริม มาตรการ ลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก จากกิจกรรม	ปริมาณ การปล่อย ก๊าซ เรือนกระจก ลดลงจาก	มีการกำหนด ระยะเวลา การจัดการ เชื้อเพลิงร่วมกับ ชุมชน			ตามช่วงเวลา สส. กำหนด													๒๐,๐๐๐	อส.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

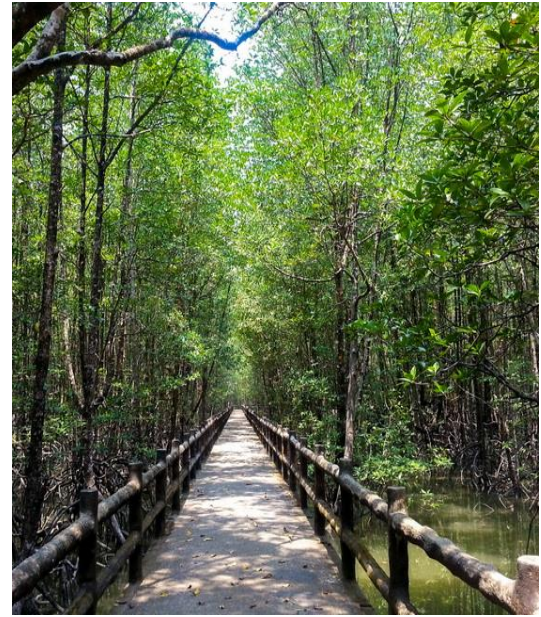
แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ			
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔						
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘		
ที่ดำเนินการ ในพื้นที่ - สนับสนุน กิจกรรม การมีส่วนร่วม ของชุมชน ในการป้องกัน ไฟฟ้าและหมอกควัน ในพื้นที่สงวน ชีวมณฑล ดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ - ส่งเสริม การมีส่วนร่วม ของประชาชน ในการป้องกัน ปัญหาไฟฟ้า ผ่านเครือข่าย อาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.)	การดำเนิน กิจกรรม ในพื้นที่ เป้าหมาย	หรือฝ่าย ปกครอง ๑ ช่วงเวลา/ปี															-	สส.

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
 ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง การดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔				
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘
เครือข่ายองค์กร เอกชน และเครือข่าย องค์กรชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม - ส่งเสริม การมีส่วนร่วม ของประชาชน และชุมชน ในการขับเคลื่อน การจัดการ การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ ผ่านเครือข่าย อาสาสมัครพิทักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน (ทสม.) เครือข่ายองค์กร ชุมชนต่าง ๆ															-	สส.
งบประมาณทั้งสิ้น												๑,๙๐๑,๐๐๐				

พื้นที่ปฏิบัติการ พื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง

Ranong
Biosphere Reserve

แผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง
ภายใต้การดำเนินงานจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โดยคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง

ที่มา

พื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง มีบทบาทหน้าที่ ๓ ประการ ได้แก่ ๑) การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และวัฒนธรรม ๒) การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๓) การเป็นพื้นที่ตัวอย่างของการจัดการที่สร้างองค์ความรู้ที่ดี บทเรียน และผลผลิต แล้วถ่ายทอดสู่พื้นที่อื่น ๆ การจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG โดยใช้พื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง เป็นพื้นที่ปฏิบัติการ ภายใต้การบูรณาการความร่วมมือของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นรูปแบบการทำงาน เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาในทุกมิติไปพร้อม ๆ กัน ที่มุ่งหมายให้ธรรมชาติอยู่ได้ ประชาชนอยู่ดี บนวิถีความยั่งยืน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน

๑. ที่ตั้งพื้นที่ปฏิบัติการ

ชุมชนบ้านท่าฉาง หมู่ที่ ๓ และ ชุมชนบ้านล่าง หมู่ที่ ๔ ตำบลหงาว อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

๒. ข้อมูลพื้นฐานชุมชนเป้าหมาย

๒.๑ ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณภาพชีวิต

๑) จำนวนประชากร

หมู่ที่	ชาย	หญิง	รวม
บ้านท่าฉาง หมู่ที่ ๓	๒,๐๓๐	๒,๐๖๘	๔,๐๙๘
บ้านล่าง หมู่ที่ ๔	๗๕๗	๗๘๓	๑,๕๔๐
รวม	๒,๗๘๗	๒,๘๕๑	๕,๖๓๘

ข้อมูลจากกรมการปกครอง ณ เดือนตุลาคม ๒๕๖๗

๒) รายได้

รายได้เฉลี่ยต่อหัวอยู่ที่ ๑๐๕,๒๕๖ บาท/คน/ปี (สำนักงานคลังจังหวัดระนอง, ๒๕๖๔)

๓) อาชีพหลักของประชาชน

การทำประมงพื้นบ้าน ค้าขาย และการทำเกษตรกรรม

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ดินมีเอกสารสิทธิ (โฉนด) รองลงมา คือ ที่ดิน สปก.

๕) การเข้าถึงระบบสาธารณสุขบุคคลขั้นพื้นฐาน

เส้นทางการคมนาคมเป็นถนนคอนกรีตและถนนลาดยางเป็นส่วนใหญ่ มีไฟฟ้าเข้าถึงครัวเรือนในทุกหมู่บ้าน และมีระบบน้ำประปาขององค์การบริหารส่วนตำบลหงาว โดยนำน้ำดิบจากคลองบางหนางมาผลิตเป็นน้ำประปา และมีการใช้น้ำบ่อน้ำตื้นบางส่วน

๒.๒ ข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนและรอบพื้นที่ชุมชน

- (๑) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะระนอง เนื้อที่ ๒๒๒,๙๓๘ ไร่
- (๒) พื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง เนื้อที่ ๑๙๐,๗๘๒.๑ ไร่
- (๓) คลองที่สำคัญ ได้แก่ คลองหงาว และคลองบางหนาง

๒.๓ ข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๑) ข้อมูลเชิงปริมาณสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม

ขยะมูลฝอย

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น จำนวน ๕.๐๓ ตัน/วัน (คำนวณจากจำนวนประชากร และอัตราการเกิดขยะมูลฝอย ๐.๙๑ กิโลกรัม/คน/วัน) โดยปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลหงาว รับกำจัดขยะในบางพื้นที่ โดยยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด และนำไปฝังกลบบริเวณด้านหลังสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลหงาว ทั้งนี้ อยู่ระหว่างดำเนินการเรื่องพื้นที่เพื่อเป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่แล้ว โดยเป็นระบบเตาเผาขยะ

มลพิษทางอากาศ

พื้นที่ตำบลหงาว มีการประกอบกิจการเผาเม็ดมะม่วงหิมพานต์ ซึ่งเป็นวิธีการผลิตแบบดั้งเดิมในครัวเรือน โดยจะเป็นการเผากลางแจ้ง ทำให้มีกลุ่มควันไฟ แต่ยังไม่เคยได้รับการร้องเรียน ทั้งนี้ มีกรณีการร้องเรียนเกี่ยวกับผลกระทบจากเมรุเผาศพของวัดบ้านหงาว จำนวน ๑ ครั้ง โดยได้มีการประชุมแก้ไขปัญหาเรียบร้อยแล้ว

๒) ข้อมูลเชิงปริมาณของการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

แหล่งกำเนิด	ปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า/ปี)		
	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕
ภาคพลังงาน	๑,๙๒๑	๑,๘๕๒	๓,๙๐๙
ภาคขนส่ง	๑,๙๖๑	๓,๗๔๔	๔,๓๒๙

(หน่วย : ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า)

*หมายเหตุ : คำนวณจากปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของจังหวัดระนอง เปรียบเทียบกับชุมชนนำร่อง โดยใช้ปริมาณประชากร ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นตัวเปรียบเทียบ

๒.๔ ข้อมูลพื้นฐานคนจนเป้าหมายในชุมชนพื้นที่ปฏิบัติการตามระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP)

๑) คนจนเป้าหมายในพื้นที่ ๓๗๔ คน จากประชากรสำรวจ ๕,๖๓๘ คน คิดเป็น ร้อยละ ๖.๖๓

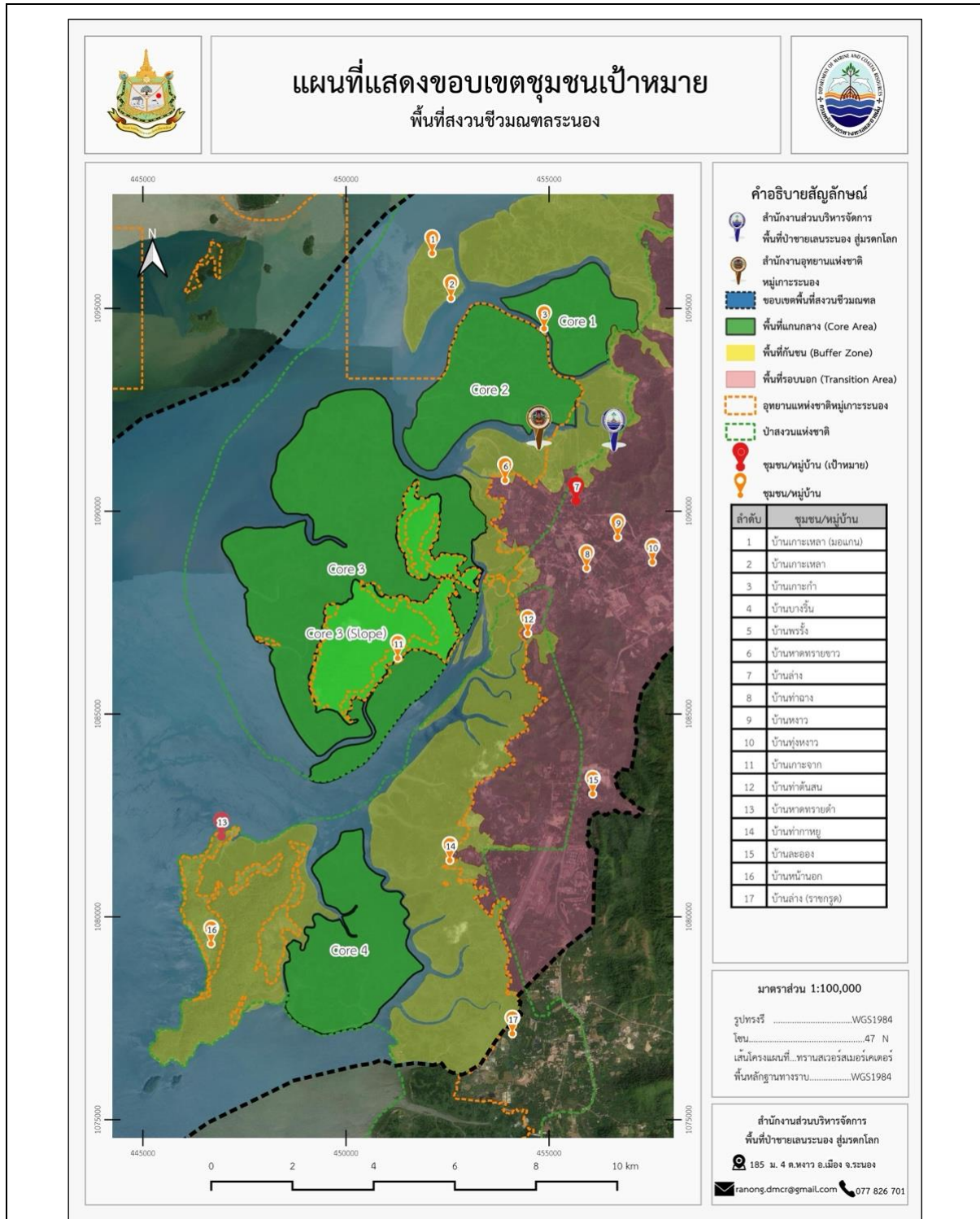
๒) ประเภทมิติความยากจนตามดัชนีความยากจนหลายมิติ (Multidimensional Poverty Index: MPI) โดยคนจน ๑ คน มีปัญหาได้มากกว่า ๑ ด้าน

- ด้านสุขภาพ ๔๙ คน
- ด้านความเป็นอยู่ ๗๒ คน
- ด้านการศึกษา ๓๐ คน
- ด้านรายได้ ๑๘๗ คน
- ด้านการเข้าถึงบริการรัฐ ๑๘๑ คน

๓. แผนที่แสดงขอบเขตชุมชนเป้าหมาย

ชุมชนบ้านท่าฉาง หมู่ที่ ๓ ตำบลหงาว อำเภอเมือง จังหวัดระนอง
(Lat 9.845995, Long 98.596563, <https://shorturl.at/rhZS0>)

ชุมชนบ้านล่าง หมู่ที่ ๔ ตำบลหงาว อำเภอเมือง จังหวัดระนอง
(Lat 9.864932, Long 98.596921, <https://shorturl.at/hDLcE>)

ส่วนที่ ๒ สารระสำคัญของแผน

๑. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนและความหลากหลายทางชีวภาพ ในพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง ให้คงความอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน
- ๒) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าชายเลน และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนองอย่างยั่งยืน
- ๓) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และชุมชนชายฝั่งที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๔) เพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชนในการตั้งรับปรับตัวเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. เป้าหมาย

- ๑) ทรัพยากรป่าชายเลน ความหลากหลายทางชีวภาพ และสภาพแวดล้อมในพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง คงความอุดมสมบูรณ์
- ๒) ชุมชนเป้าหมายมีการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพภูมินิเวศ วิถีชีวิต และวัฒนธรรม มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ส่งผลให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- ๓) ชุมชนมีองค์ความรู้ สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ได้รับประโยชน์

ประชาชน ชุมชนชายฝั่ง ในพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง

๔. ความสอดคล้องของโครงการ/กิจกรรมกับประเด็นการขับเคลื่อน และเป้าหมายภายใต้การขับเคลื่อน การขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นขับเคลื่อน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดหลัก
๑) อนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อความสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานการพัฒนา	☒ มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ☐ สัดส่วนพื้นที่สีเขียว และความสมบูรณ์ ของทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> • มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย • สัดส่วนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓ - พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๒ - พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๓
๒) ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน เพื่อสร้าง และกระจายรายได้ อย่างเป็นธรรม	☒ ผลผลิตและบริการที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากรได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด ☐ พื้นที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการพัฒนา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานธรณี และถ้ำ พื้นที่แหล่งมรดกโลก และอื่น ๆ) ☒ มีการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากร อย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม	ผลผลิตและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จากฐานทรัพยากรได้รับการรับรอง และส่งเสริมตลาด

ประเด็นขับเคลื่อน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดหลัก
๓) ลดการใช้ทรัพยากร ลดขยะ และของเสีย	☒ มีฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ☒ ลดการใช้ทรัพยากรและมลพิษสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> ลดการใช้ทรัพยากรลง ๑ ใน ๔ นำพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้ ร้อยละ ๑๐๐
๔) มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำและวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	☒ สร้างคนที่มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ☐ สร้างสังคมคาร์บอนต่ำ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ร้อยละ ๑๕ จากกรณีปกติ

๕. แนวทางการดำเนินการ

แนวทางที่ ๑ การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล

กิจกรรม

๑.๑ รวบรวมข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้ประโยชน์ที่ดิน วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมาย

แนวทางที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

กิจกรรม

๒.๑ ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งป่าชุมชน

แนวทางที่ ๓ การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

กิจกรรม

๓.๑ พัฒนา จัดตั้งศูนย์การท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง

๓.๒ จัดตั้งกลุ่มการท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง

๓.๓ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง

แนวทางที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากร ธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ

กิจกรรม

๔.๑ ดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)

แนวทางที่ ๕ การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม

กิจกรรม

๕.๑ ส่งเสริมศักยภาพชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จากฐานทรัพยากร

๕.๒ สร้างการรับรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน/ ประชาชนในการใช้ประโยชน์ จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน

๕.๓ รวบรวมข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม/ มลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เป้าหมาย

๕.๔ ส่งเสริมการลดและใช้ประโยชน์ขยะอาหาร

๕.๕ ส่งเสริม/ ดำเนินการเพื่อลดขยะและขยะพลาสติก และนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ ตามแนวทาง Circular Economy

แนวทางที่ ๒ การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่

กิจกรรม

๖.๑ ขับเคลื่อนโครงการ Eco School/ พิจารณาแนวทางในการเพิ่มหลักสูตรหลักของการเรียนการสอนทุกระดับชั้น

ตารางแนวทางการดำเนินการ / กิจกรรม

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม
๑) การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล	☐ การจัดเก็บข้อมูลสถานะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ☐ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ☒ การเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้องถิ่น ☐ การจัดเก็บข้อมูลผู้เกี่ยวข้อง (ชื่อ/ที่อยู่/เลขบัตรประชาชน ๑๓ หลัก) ☐ การรวบรวมข้อมูลคนจนเป้าหมายและรายได้เฉลี่ย/คน/ปี ☐ การพัฒนาฐานข้อมูล ทส. โดยการเชื่อมโยงข้อมูล/ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
๒) เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	☐ การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุน/เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ☐ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ☒ การพัฒนากลไกส่งเสริมการปลูกป่าโดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน ☐ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ
๓) การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	☐ การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น ☐ การวิเคราะห์ศักยภาพและส่งเสริมผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การกำหนดแนวทางในการรับรองคุณภาพการผลิตและการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การวิเคราะห์และส่งเสริมตลาดให้กับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การพัฒนาพื้นที่ในความรับผิดชอบของ ทส. เป็นแหล่งท่องเที่ยว ☒ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพ ☐ การให้บริการการท่องเที่ยว ☒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว (เช่น โกดัง สินค้า) ☐ การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรของคนในพื้นที่ ☐ การส่งเสริมป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม ☐ การพัฒนาศักยภาพป้าชายเลน เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์/แหล่งอาหารของสัตว์น้ำและสร้างเศรษฐกิจชุมชน ☐ การส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน ☒ การสร้างการรับรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน ☐ การส่งเสริมให้เกิดการลดการใช้ทรัพยากร/การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม
๔) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน บนฐานทรัพยากร ธรรมชาติและความ หลากหลายทางชีวภาพ	☐ การสนับสนุนและขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกิน ☐ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างเศรษฐกิจฐานราก ☐ การขยายผลการจัดการน้ำชุมชนอย่างยั่งยืน ☐ การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ
๕) การลดขยะ ของเสีย และมลพิษ สิ่งแวดล้อม	☐ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม ☐ การส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ☐ การสนับสนุนให้เกิดต้นแบบการบริหารจัดการขยะพลาสติก และขยะชุมชน ครบวงจร (แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียนใช้ประโยชน์) ☐ การส่งเสริม/สร้างกลไกให้เกิดการนำขยะ/ของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ ☐ การสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วม และเครือข่าย ลดขยะ มลพิษ และโลกร้อน ☒ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ BCG ☒ การพัฒนาศักยภาพชุมชน/ท้องถิ่น/เครือข่ายในการรับมือการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ/มลพิษสิ่งแวดล้อม ☐ การส่งเสริมการใช้มาตรการทางกฎหมาย/การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย
๖) การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรม ในพื้นที่	☐ การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก (คำนวณปริมาณการปล่อย และดูดกลับก๊าซเรือนกระจกทั้งก่อนและหลังดำเนินการโครงการ/กิจกรรม) ☒ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชน ประชาชนในพื้นที่ ☐ การส่งเสริมบทบาทภาคป่าไม้และหญ้าทะเลในการกักเก็บคาร์บอน ☐ การส่งเสริมมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่

๖. งบประมาณ ๘๗,๐๐๐ บาท

๗. ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

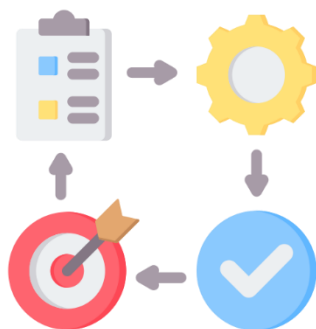
๘. ประโยชน์ที่ได้รับ

- ๘.๑ พื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง คงความอุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๘.๒ ชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย มีการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากป่าชายเลนและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างชาญฉลาด และยั่งยืน
- ๘.๓ ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายมีคุณภาพที่ดี มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและพึ่งตนเองได้
- ๘.๔ ชุมชนมีศักยภาพในการตั้งรับปรับตัวเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ส่วนที่ ๓ การติดตามและประเมินผล

ทำการติดตามประเมินผล โดยแต่งตั้งคณะทำงานติดตามประเมินผลการดำเนินงานระดับพื้นที่

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จ.ระนอง

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง
ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน												งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔						
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘				
แนวทางที่ ๑ การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล																		
๑. การจัดเก็บข้อมูลสถานะ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่	ชุมชนมีความรู้ในเรื่อง BCG Model และ นำมาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน	ข้อมูล ๒ หมู่บ้าน	←													→	๑๘,๕๐๐	ทสจ. ระนอง
แนวทางที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม																		
๑. การพัฒนากลไก ส่งเสริมการปลูกป่า โดยการมีส่วนร่วม ของภาคเอกชน และประชาชน	ส่งเสริมการจัดการ ป่าชุมชน	๒ หมู่บ้าน	←													→	-	ส่วนบริหาร จัดการ พื้นที่ป่า ชายเลน ระนอง สู่มรดกโลก
แนวทางที่ ๓ การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน																		
๑. การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการนำ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพ	มีศูนย์การกระจาย สินค้าชุมชน	๑ แห่ง	←													→	-	ส่วนบริหาร จัดการ พื้นที่ป่า ชายเลน ระนอง สู่มรดกโลก

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง

ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน												งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔						
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘				
๒. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการจัดการ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และได้รับประโยชน์ จากการท่องเที่ยว (เช่น ไกด์ สินค้า)	ชุมชนมีความรู้ ความสามารถในการ ผลิตสินค้าเพื่อต่อยอด การใช้ประโยชน์ จากทรัพยากร อย่างยั่งยืน	๒ ชุมชน	←														-	ส่วนบริหาร จัดการ พื้นที่ป่า ชายเลน ระนอง สู่มรดกโลก
๓. การสร้างการรับรู้และ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการใช้ประโยชน์ จากฐานทรัพยากร อย่างยั่งยืน	ชุมชนประยุกต์ใช้ ประโยชน์จาก ทรัพยากรในพื้นที่ อย่างยั่งยืน	๒ ชุมชน	←														-	ส่วนบริหาร จัดการ พื้นที่ป่า ชายเลน ระนอง สู่มรดกโลก
แนวทางที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ																		
๑. การสนับสนุนและ ขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกิน	ชุมชนมีที่ดินทำกิน ตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)	๒ ชุมชน	←														-	ส่วนบริหาร จัดการ พื้นที่ป่า ชายเลน ระนอง สู่มรดกโลก

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง

ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน												งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔					
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘			
แนวทางการดำเนินงาน ขจัดความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำ																	
๑. การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ BCG	ส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชน และ เครือข่ายต่าง ๆ ร่วมกันขับเคลื่อนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน โดยใช้องค์ความรู้ในท้องถิ่นร่วมกับนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งเสริมให้เกิดฐานทรัพยากรที่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนลดปัญหาขยะมูลฝอยและของเสียต่าง ๆ มีการใช้ทรัพยากรน้อยลง เกิดของเสีย น้อยที่สุด	๑ กิจกรรม														๑๒,๕๐๐	ทสจ. ระนอง

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง
ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ			
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔						
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘		
๒. การพัฒนาศักยภาพ ชุมชน/ท้องถิ่น/เครือข่าย ในการรับมือการ เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ/มลพิษ สิ่งแวดล้อม	ประชาชนและภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ โมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Model) สู่การ พัฒนาที่ยั่งยืน และสามารถนำต้นทุน ทางทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลาย ทางชีวภาพ ไปพัฒนา ชุมชนในการสร้างงาน และสร้างรายได้ให้กับ ประชาชนในพื้นที่ โดยกระบวนการ มีส่วนร่วมของ ประชาชน และสามารถ ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	๑ กิจกรรม	←														๒๘,๔๕๐	ทสจ. ระนอง

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง
ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ			
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔						
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘		
แนวทางที่ ๖ การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่																		
๑. การสร้างการรับรู้และ ความเข้าใจในประเด็น การเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ ให้กับ เจ้าหน้าที่ ชุมชน ประชาชนในพื้นที่	ชุมชนมีองค์ความรู้ BCG Model และมี แนวทางในการปรับตัว การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ	๑ กิจกรรม	←													→	๒๘,๔๕๐	ทสจ. ระนอง
งบประมาณทั้งสิ้น														๘๗,๐๐๐				

พื้นที่ปฏิบัติการ ป่าชุมชนบ้านตาดีนทอง จังหวัดชัยภูมิ

Baan Tad Rin Thong
Community Forest
Chaiyaphum

แผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการป่าชุมชนบ้านตาตรินทอง จังหวัดชัยภูมิ
ภายใต้การดำเนินงานจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โดยคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชน

ที่มา

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ ให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) โมเดลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นวาระแห่งชาติ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีนโยบายเร่งรัดขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชน เพื่อทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำฯ ติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชน รายงานความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานในการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยในเบื้องต้น จึงได้จัดทำแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับเป็นแนวทางในการประสานติดตามความก้าวหน้าการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน

๑. ที่ตั้งพื้นที่ปฏิบัติการ

ป่าชุมชนบ้านตาตรินทอง หมู่ ๖ ตำบลธาตุนทอง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

๒. ข้อมูลพื้นฐานชุมชนเป้าหมาย

๒.๑ ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณภาพชีวิต

๑) จำนวนประชากร

ประชากรรวมทั้งสิ้น ๔๔๖ คน แบ่งเป็นชาย ๒๓๙ คน และหญิง ๒๐๗ คน

(ที่มา : https://stat.bora.dopa.go.th/new_stat/webPage/statByYear.php)

๒) รายได้

รายได้เฉลี่ยต่อหัวอยู่ที่ ๒๗๓,๓๓๖ บาท/คน/ปี

๓) อาชีพของประชาชน

การทำเกษตรกรรม รับราชการ และค้าขาย

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๕) การเข้าถึงระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

การประปา

ในเขตเทศบาลตำบลธาตุทอง ประชาชนมีน้ำประปาใช้ทุกครัวเรือน ระบบประปาส่วนใหญ่เป็นระบบประปาบาดาล และประปาผิวดิน

การไฟฟ้า

ในเขตเทศบาลตำบลธาตุทอง มีผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด ๓,๔๖๘ ครัวเรือน ซึ่งเทศบาลตำบลธาตุทองได้ดำเนินการประสานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอแก้งคร้อ และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอภูเขียวเพื่อดำเนินการขยายเขตการให้บริการให้ทั่วถึงทุกพื้นที่หมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลธาตุทอง

การสื่อสาร

ในเทศบาลตำบลธาตุทองมี จำนวน ๒ หมู่บ้าน มีพื้นที่อยู่ห่างจากอำเภอและมีพื้นที่อยู่บนภูเขาทำให้ไม่สามารถรับสัญญาณโทรศัพท์ได้ จึงไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร และอีก ๑๑ หมู่บ้าน การติดต่อสื่อสารมีความสะดวกรวดเร็ว

๒.๒ ข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนและรอบพื้นที่ชุมชน

แหล่งน้ำ แหล่งน้ำทางการเกษตร และอุปโภค บริโภค

๑) แหล่งน้ำธรรมชาติ

- ลำน้ำ / ลำห้วย	จำนวน ๓๙ สาย
- บึง / หนอง และอื่น ๆ	จำนวน ๔๖ สาย

๒) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝาย	จำนวน ๘ แห่ง
- บ่อน้ำตื้น	จำนวน ๒๙ แห่ง
- ระบบประปาบาดาล	จำนวน ๑๔ แห่ง
- ระบบประปาผิวดิน	จำนวน ๕ แห่ง

“ป่าชุมชนบ้านตาตรินทอง หรือที่ชาวบ้านเรียกว่าป่าภูหลง” มีสภาพเป็นป่าดิบแล้ง มีชนิดพันธุ์ไม้เด่นเป็นไม้วงศ์ยาง (Dipterocarp) ได้แก่ ยางแดง ยางปาย และพันธุ์ไม้อื่น ๆ รัฐมีการให้สัมปทานไม้ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๑๖ แต่ยังมีป่าตะเคียนหิน (Hopea ferra Laness) ฝืนสุดท้ายแห่งเทือกเขาภูแลนคาที่หลุดรอดจากสัมปทาน การบุกจับจองพื้นที่ของชาวบ้าน และนายทุนหลังหมดระยะเวลาสัมปทานป่าไม้ มีความบริสุทธิ์ของพันธุ์กรรมเฉพาะถิ่น โดยไม่มีพันธุ์จากถิ่นอื่นเข้ามาปะปน เนื่องจากระยะเวลาที่ผ่านมา การปลูกฟื้นฟูป่าของวัดปามหาวัน ชุมชนและภาคีต่าง ๆ (ปัจจุบันผู้เป็นแกนนำดูแลและฟื้นฟูป่า คือ พระอาจารย์ไพศาล วิสาโล) ไม่ได้นำพันธุ์ตะเคียนหินจากถิ่นอื่นเข้ามาปลูกฟื้นฟูในป่าภูหลง

๒.๓ ข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๑) ข้อมูลเชิงปริมาณสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม

- ในเขตเทศบาลตำบลธาตุทอง มีปริมาณขยะ และน้ำเสียจากบ้านเรือนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากยังไม่มีมาตรการสำหรับการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลแบบถูกสุขลักษณะ

๒) ข้อมูลเชิงปริมาณของการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หน่วย : ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

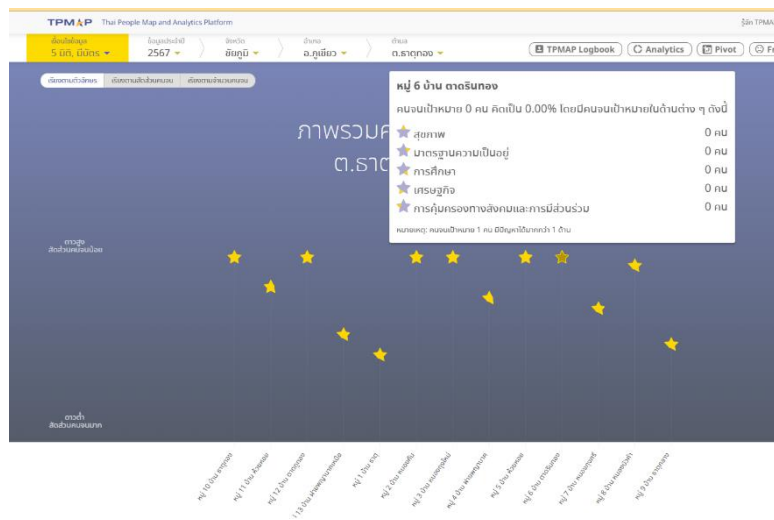
- ไม่มีข้อมูลการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

๒.๔ ข้อมูลพื้นฐานคนจนเป้าหมายในชุมชนพื้นที่ปฏิบัติการตามระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP)

๑) คนจนเป้าหมาย ๐ คน จากประชากรสำรวจ ๘,๘๒๕ คน คิดเป็น ร้อยละ ๐.๐๐

๒) ประเทมิติความยากจนตามดัชนีความยากจนหลายมิติ (Multidimensional Poverty Index: MPI) โดยคนจน ๑ คน มีปัญหาได้มากกว่า ๑ ด้าน

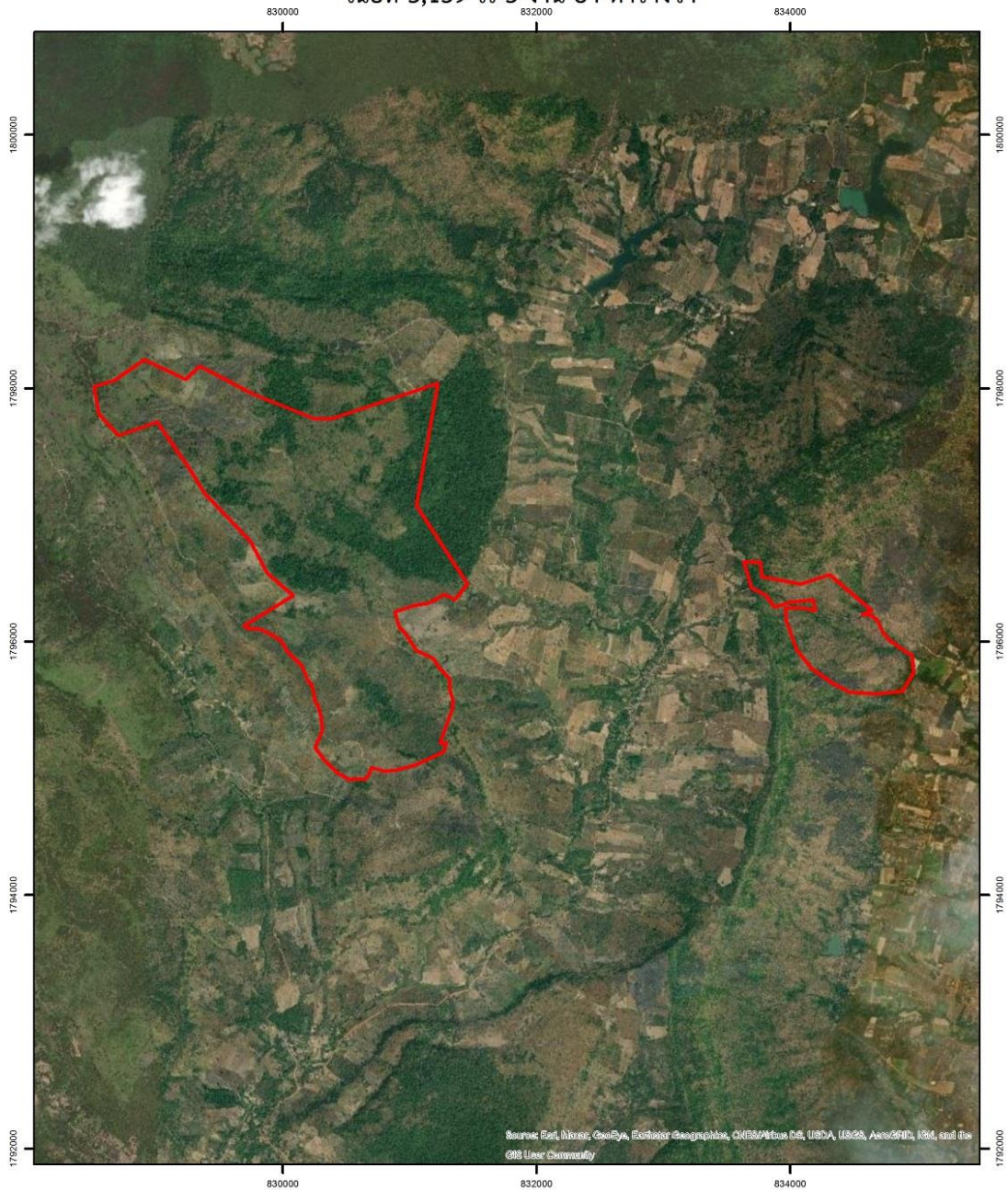
- ด้านสุขภาพ ๐ คน
- ด้านความเป็นอยู่ ๐ คน
- ด้านการศึกษา ๐ คน
- ด้านเศรษฐกิจ ๐ คน
- ด้านการคุ้มครองทางสังคมและการมีส่วนร่วม ๐ คน

๓. แผนที่แสดงขอบเขตชุมชนเป้าหมาย

(Lat 16.2252487 N, Long 102.0992514 E, https://maps.app.goo.gl/XQcr5cXD7AYfo7ff7?g_st=ic)

แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่ป่าชุมชนบ้านตาตรินทอง
หมู่ที่ 6 ตำบลธาตุทอง อำเภอกูเซียว จังหวัดชัยภูมิ
เนื้อที่ 3,159 ไร่ 3 งาน 84 ตารางวา

คำอธิบายสัญลักษณ์

 ขอบเขตป่าชุมชน

WGS 1984 ZONE 47N มาตราส่วน 1 : 40,000

0 5 1 2 กิโลเมตร

กรมป่าไม้

สำนักงานจัดการป่าชุมชน

ส่วนที่ ๒ สารสำคัญของแผน

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อเป็นแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรม/โครงการ แบบบูรณาการสำหรับสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชน เพื่อขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

๑.๒ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู บำรุงดูแลรักษา การจัดการ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้างเศรษฐกิจชุมชนภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

๑.๓ เพื่อส่งเสริมบทบาทภาคป่าไม้ในการกักเก็บคาร์บอน การลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อรองรับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒. เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

- ๑) มีฐานข้อมูลคนจนเป้าหมาย และรายได้เฉลี่ย/คน/ปี ครอบคลุมพื้นที่ปฏิบัติการ
- ๒) พื้นที่ป่าชุมชนมีความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพเพิ่มขึ้น
- ๓) ชุมชนสามารถนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน
- ๔) ชุมชนสามารถนำองค์ความรู้ด้านการลดคาร์บอนจากป่าชุมชนต้นแบบมาปรับใช้ในพื้นที่ได้

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

- ๑) มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย
- ๒) มีการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม
- ๓) สร้างคนที่มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๔) สร้างสังคมคาร์บอนต่ำลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ได้รับประโยชน์

ชุมชนท้องถิ่นโดยรอบพื้นที่ป่าชุมชนบ้านตาตรินทอง

๔. ความสอดคล้องของโครงการ/กิจกรรมกับประเด็นการขับเคลื่อน และเป้าหมายภายใต้การขับเคลื่อน การจัดการความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นขับเคลื่อน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดหลัก
๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความสมดุลของระบบนิเวศและเป็นฐานการพัฒนา	☒ มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ☒ สัดส่วนพื้นที่สีเขียว และความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย สัดส่วนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น <ul style="list-style-type: none"> พื้นที่ป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓ พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๒ พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๓
๒) ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างและกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม	☐ ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากรได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด ☐ พื้นที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานธรณีและถ้ำ พื้นที่แหล่งมรดกโลก และอื่น ๆ) ☐ มีการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม	ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากรได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด
๓) ลดการใช้ทรัพยากรลดขยะ และของเสีย	☐ มีฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ☐ ลดการใช้ทรัพยากรและมลพิษสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> ลดการใช้ทรัพยากรลง ๑ ใน ๔ นำพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้ ร้อยละ ๑๐๐
๔) มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำและวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	☐ สร้างคนที่มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม ☒ สร้างสังคมคาร์บอนต่ำลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ร้อยละ ๑๕ จากกรณีปกติ

๕. แนวทางการดำเนินการ

แนวทางที่ ๑ การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล

กิจกรรม

๑. การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล

๑.๑ ประสานคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนบ้านตาดรินทองเพื่อจัดประชุมชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงาน

๑.๒ สำรวจพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการจัดเก็บข้อมูล

๑.๓ สำรวจและจัดเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านตาดรินทอง และข้อมูลที่เกี่ยวข้องในพื้นที่บ้านตาดรินทอง

๑.๔ จัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน

๒. การรวบรวมข้อมูลคนจนเป้าหมายและรายได้เฉลี่ย/คน/ปี

นำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมการจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผลเพื่อจัดเป็นฐานข้อมูลคนจนเป้าหมายและรายได้เฉลี่ย/คน/ปี

แนวทางที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

กิจกรรม

๑. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้

๑.๑ จัดเตรียมเรือนเพาะชำ

๑.๒ จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เพาะชำ

๑.๓ จัดเตรียมแปลงเพาะชำ

๑.๔ ดูแลรักษากล้าไม้

แนวทางที่ ๓ การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

- ไม่มีการดำเนินกิจกรรมในแนวทางนี้ -

แนวทางที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ

- ไม่มีการดำเนินกิจกรรมในแนวทางนี้ -

แนวทางที่ ๕ การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม

- ไม่มีการดำเนินกิจกรรมในแนวทางนี้ -

แนวทางที่ ๖ การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่

กิจกรรม

๑. การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก

๑.๑ ประสานงานหน่วยงานราชการในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อรวบรวมข้อมูลการใช้พลังงานที่ส่งผลให้เกิดการปลดปล่อยปริมาณก๊าซเรือนกระจก

๑.๒ สร้างความรู้ความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๑.๓ วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลการปลดปล่อยและลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก

๑.๔ สรุปผล

๒. การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ชุมชน ประชาชนในพื้นที่

๒.๑ จัดประชุมการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชน ประชาชนในพื้นที่

ตารางแนวทางการดำเนินงาน / กิจกรรม

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม
๑) การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล	☒ การจัดเก็บข้อมูลสถานะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ☐ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ☐ การเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้องถิ่น ☐ การจัดเก็บข้อมูลผู้เกี่ยวข้อง (ชื่อ/ที่อยู่/เลขบัตรประชาชน ๑๓ หลัก) ☒ การรวบรวมข้อมูลคนจนเป้าหมายและรายได้เฉลี่ย/คน/ปี ☐ การพัฒนาฐานข้อมูล ทส. โดยการเชื่อมโยงข้อมูล/ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
๒) เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	☐ การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุน/เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ☐ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ☒ การพัฒนากลไกส่งเสริมการปลูกป่าโดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน ☐ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ
๓) การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	☐ การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น ☐ การวิเคราะห์ศักยภาพและส่งเสริมผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การกำหนดแนวทางในการรับรองคุณภาพการผลิตและการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การวิเคราะห์และส่งเสริมตลาดให้กับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การพัฒนาพื้นที่ในความรับผิดชอบของ ทส. เป็นแหล่งท่องเที่ยว ☐ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพ ☐ การให้บริการการท่องเที่ยว ☐ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว (เช่น ไกด์ สินค้า) ☐ การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรของคนในพื้นที่ ☐ การส่งเสริมป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม ☐ การพัฒนาศักยภาพป่าชายเลน เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์/แหล่งอาหารของสัตว์น้ำ และสร้างเศรษฐกิจชุมชน ☐ การส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม
	☐ การสร้างการรับรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน ☐ การส่งเสริมให้เกิดการลดการใช้ทรัพยากร/การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร
๔) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ	☐ การสนับสนุนและขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกิน ☐ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างเศรษฐกิจฐานราก ☐ การขยายผลการจัดการน้ำชุมชนอย่างยั่งยืน ☐ การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ
๕) การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม	☐ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม ☐ การส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ☐ การสนับสนุนให้เกิดต้นแบบการบริหารจัดการขยะพลาสติกและขยะชุมชนครบวงจร (แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียนใช้ประโยชน์) ☐ การส่งเสริม/สร้างกลไกให้เกิดการนำขยะ/ของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ ☐ การสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วม และเครือข่าย ลดขยะ มลพิษ และโลกร้อน ☐ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ BCG ☐ การพัฒนาศักยภาพชุมชน/ท้องถิ่น/เครือข่ายในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/มลพิษสิ่งแวดล้อม ☐ การส่งเสริมการใช้มาตรการทางกฎหมาย/การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย
๖) การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่	☒ การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก (คำนวณปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกทั้งก่อนและหลังดำเนินการโครงการ/กิจกรรม) ☒ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชน ประชาชนในพื้นที่ ☐ การส่งเสริมบทบาทภาคป่าไม้และหญ้าทะเลในการกักเก็บคาร์บอน ☐ การส่งเสริมมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่

๖. งบประมาณ ๒๙๕,๕๐๐ บาท

๗. ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘

๘. ประโยชน์ที่ได้รับ

๘.๑ ชุมชนท้องถิ่นโดยรอบป่าชุมชนบ้านตาตรินทอง จังหวัดชัยภูมิ ได้รับการสนับสนุนเพื่อขจัดความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

๘.๒ เกิดการส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู บำรุงดูแลรักษา การจัดการ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้าง เศรษฐกิจชุมชนภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

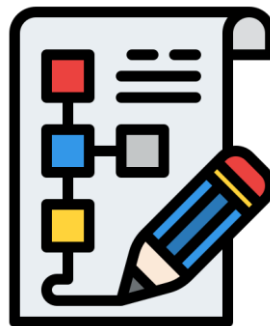
๘.๓ เกิดการเรียนรู้ เข้าใจ กระบวนการรองรับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ส่วนที่ ๓ การติดตามและประเมินผล

๑. การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ของหน่วยปฏิบัติ

๒. การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานในรูปแบบการประเมินการรับรู้จากการจัดกิจกรรม

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชน บ้านตาตรินทอง จ.ชัยภูมิ

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการประชุมชนบ้านตาดรินทอง จังหวัดชัยภูมิ

ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน												งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔				
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘		
แนวทางที่ ๑ การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล (บังคับ)																
๑. การจัดเก็บข้อมูลสถานะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่	มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เป้าหมาย	๑ งาน	←												๕๐,๐๐๐	สจป.๘ (นม.)
๒. การรวบรวมข้อมูลคนจนเป้าหมายและรายได้เฉลี่ย/คน/ปี	มีฐานข้อมูลรายได้ประชากร และข้อมูลคนจนพื้นที่เป้าหมาย	๑ งาน		←											๑๕,๐๐๐	สจป.๘ (นม.)
แนวทางที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม																
๑. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน (กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้)	มีกิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เป้าหมาย	๕๐,๐๐๐ กล้า				←									๑๕๕,๕๐๐	สจป.๘ (นม.)
แนวทางที่ ๓ การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน																
- ไม่มีการดำเนินกิจกรรมในแนวทางนี้ -																

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการประชุมชนบ้านตาดรินทอง จังหวัดชัยภูมิ

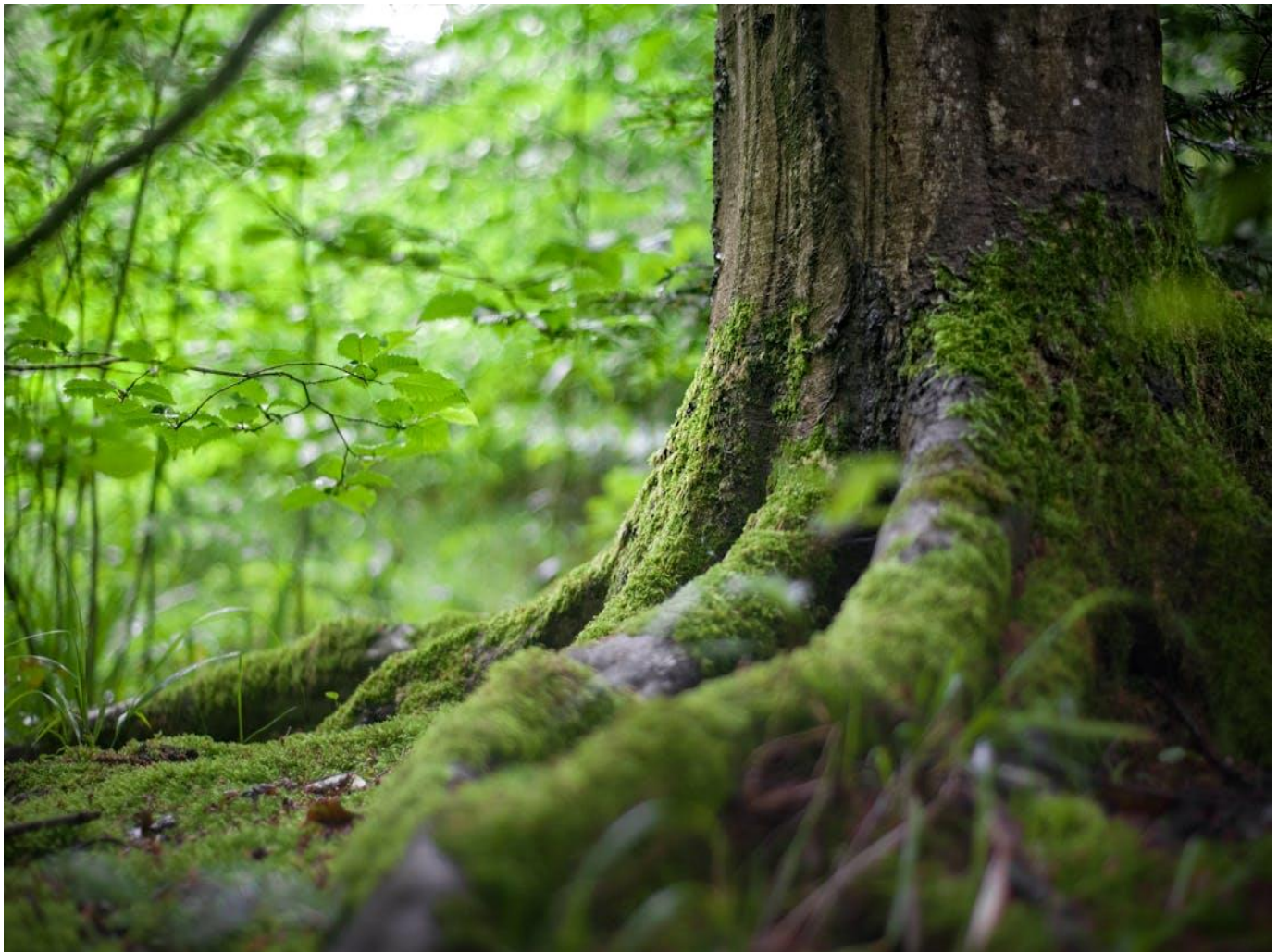
ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน												งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔						
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘				
<p>แนวทางที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- ไม่มีการดำเนินกิจกรรมในแนวทางนี้ -</p>																		
<p>แนวทางที่ ๕ การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม</p> <p>- ไม่มีการดำเนินกิจกรรมในแนวทางนี้ -</p>																		
<p>แนวทางที่ ๖ การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่</p>																		
๑. การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก	มีฐานข้อมูลปริมาณการดูดกลับและปล่อยก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่เป้าหมาย	๑ งาน		←													๑๕,๐๐๐	สจป.๘ (นม.)
๒. การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชนประชาชนในพื้นที่	มีกิจกรรมการสร้างการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชนประชาชนในพื้นที่	๒ ครั้ง		←													๖๐,๐๐๐	สจป.๘ (นม.)
															งบประมาณทั้งสิ้น	๒๗๕,๕๐๐		

พื้นที่ปฏิบัติการ ป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย จังหวัดเชียงราย

Baan Huai Mae Sai
Community Forest
Chiang Rai

แผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย จังหวัดเชียงราย
ภายใต้การดำเนินงานจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โดยคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชน

ที่มา

บ้านห้วยแม่ซ้าย เป็นชุมชนเกษตรกรรม และชุมชนชาติพันธุ์ของชาวเขาเผ่ามูเซอแดง ที่อพยพมาจากเมียนมา เข้าสู่ประเทศไทย อาศัยอยู่บริเวณดอยตุง เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้อพยพเคลื่อนย้ายมาอยู่บริเวณ บ้านยะฟูเดิม ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของบ้านดอยยาวปัจจุบัน ลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบ ระหว่างภูเขาและมีภูเขาสูงล้อมรอบชุมชน มีลำห้วยแม่ซ้ายไหลผ่านทางทิศใต้ของพื้นที่ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำคัญของชุมชน เป็นชุมชนเรือนไม้เดี่ยวที่ตั้งอยู่บนที่ราบระหว่างภูเขา พื้นดินยังมีลักษณะลาดเอียงเล็กน้อย กระจุกตัวเป็นกลุ่มโดยมีถนนแม่ฟ้าหลวง (๑๒๐๗) ตัดผ่านกลางหมู่บ้าน มีความต่อเนื่องใกล้ชิดกัน มีเรือนไม้เก่า ที่มีสภาพดั้งเดิม คือ ยกใต้ถุนสูง หลังคามุงจากหลงเหลืออยู่บ้าง ภายในชุมชนมีการจัดการเรื่องการท่องเที่ยวของชุมชนตามศักยภาพของชุมชน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ แบบดั้งเดิมอยู่ ปัจจุบันมีอาชีพที่สำคัญ ได้แก่ อาชีพการเกษตร อาชีพเลี้ยงสัตว์ อาชีพหัตถกรรมฝีมือพื้นบ้านของกลุ่มแม่บ้าน

ป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้ายเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ และวัฒนธรรมด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ฟื้นฟูและการใช้ประโยชน์ การเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชน และคนรุ่นใหม่ พัฒนาให้ชุมชนมีความรู้ทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการใช้ประโยชน์และอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้นำร่องการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย

การขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ครอบคลุมตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานถึงการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มุ่งเน้นการสร้างพื้นฐานความเข้าใจ การวางข้อตกลงร่วมกัน ในการดูแลสิ่งแวดล้อม แนวทางการส่งเสริมสินค้าและบริการที่มีอยู่และมีศักยภาพ โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ที่เป็นจุดเด่นของพื้นที่ โดยในระยะยาวคาดหวังให้การบริหารจัดการพื้นที่ขับเคลื่อนโดยท้องถิ่นเอง การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม การนำคุณค่าและความเพิ่มพูนไปใช้อย่างชาญฉลาด การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ ในเชิงของการใช้ทรัพยากรสร้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพึ่งพาตัวเองเป็นบทเรียนของการบูรณาการและการประยุกต์ใช้โมเดลเศรษฐกิจ BCG ต่อไป

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน

๑. ที่ตั้งพื้นที่ปฏิบัติการ

ป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย หมู่ที่ ๑๑ ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

๒. ข้อมูลพื้นฐานชุมชนเป้าหมาย

๒.๑ ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณภาพชีวิต

๑) จำนวนประชากร

ประชากรรวมทั้งสิ้น ๒,๒๐๕ คน แบ่งเป็นชาย ๑,๑๒๐ คน และหญิง ๑,๐๘๕ คน

๒) รายได้

รายได้เฉลี่ยต่อหัวอยู่ที่ ๕๘,๐๐๐ - ๖๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี

๓) อาชีพของประชาชน

การทำสวน ไร่ นา การเลี้ยงสัตว์ และรับจ้าง

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

พื้นที่ส่วนมากเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบาย

รัฐบาล (คทช.) บางส่วน

๕) การเข้าถึงระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

มีระบบประปาภูเขา และไฟฟ้าเข้าถึงครัวเรือน (ยกเว้นบ้านบริวาร และบ้านยะฟู ที่ยังไม่มีระบบไฟฟ้า)

๒.๒ ข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนและรอบพื้นที่ชุมชน

พื้นที่บ้านห้วยแม่ซ้ายอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ บางส่วนอยู่ในพื้นที่สวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ได้แก่ สวนป่าแม่ยาว - แม่ซ้าย และพื้นที่ป่าชุมชนอยู่ติดกับพื้นที่เตรียมการอุทยานแห่งชาติลำน้ำกก

ทรัพยากรน้ำและลำน้ำสายหลักในพื้นที่ ได้แก่ ลำห้วยแม่ซ้าย

ความหลากหลายของระบบนิเวศในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้ายอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๕๐๐ - ๘๐๐ เมตร ส่วนใหญ่เป็นภูเขาล้อมรอบชุมชน จึงมีพื้นที่ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีลักษณะเป็นป่าเบญจพรรณ พันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ ได้แก่ สัก ประดู่ ช่อ สมพงษ์ ไม้วงศ์ยาง ฯลฯ

๒.๓ ข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๑) ข้อมูลเชิงปริมาณสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม

สถานที่กำจัดขยะชุมชนในพื้นที่ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

สถานที่กำจัดขยะ	ขนาดพื้นที่ (ไร่)	ปริมาณขยะมูลฝอยเข้าสู่สถานที่ (ตัน/วัน)	ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกกำจัด (ตัน/วัน)	ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้าง (ตัน)
๑. บ่อขยะเทศบาลตำบลแม่ยาว	๖	๓.๐	๓.๐	๐
๒. บ่อขยะบ้านห้วยแม่ซ้าย	๒	๑.๕	๑.๕	๐
รวม ๒ แห่ง	๘	๔.๕	๔.๕	๐

๒) ข้อมูลเชิงปริมาณของการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

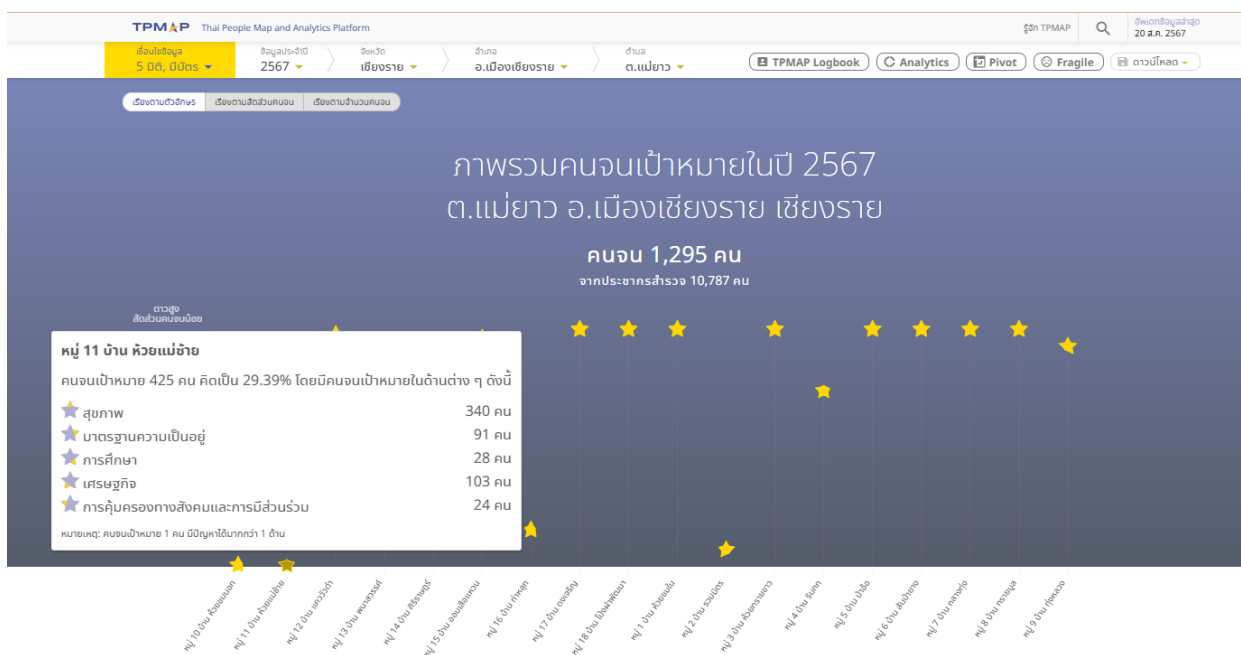
- ไม่มีข้อมูลการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ -

๒.๔ ข้อมูลพื้นฐานคนจนเป้าหมายในชุมชนพื้นที่ปฏิบัติการตามระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAP)

๑) คนจนเป้าหมาย ๔๒๕ คน จากประชากรสำรวจ ๑๐,๗๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๙

๒) ประเภทมิติความยากจนตามดัชนีความยากจนหลายมิติ (Multidimensional Poverty Index: MPI) โดยคนจน ๑ คน มีปัญหาได้มากกว่า ๑ ด้าน

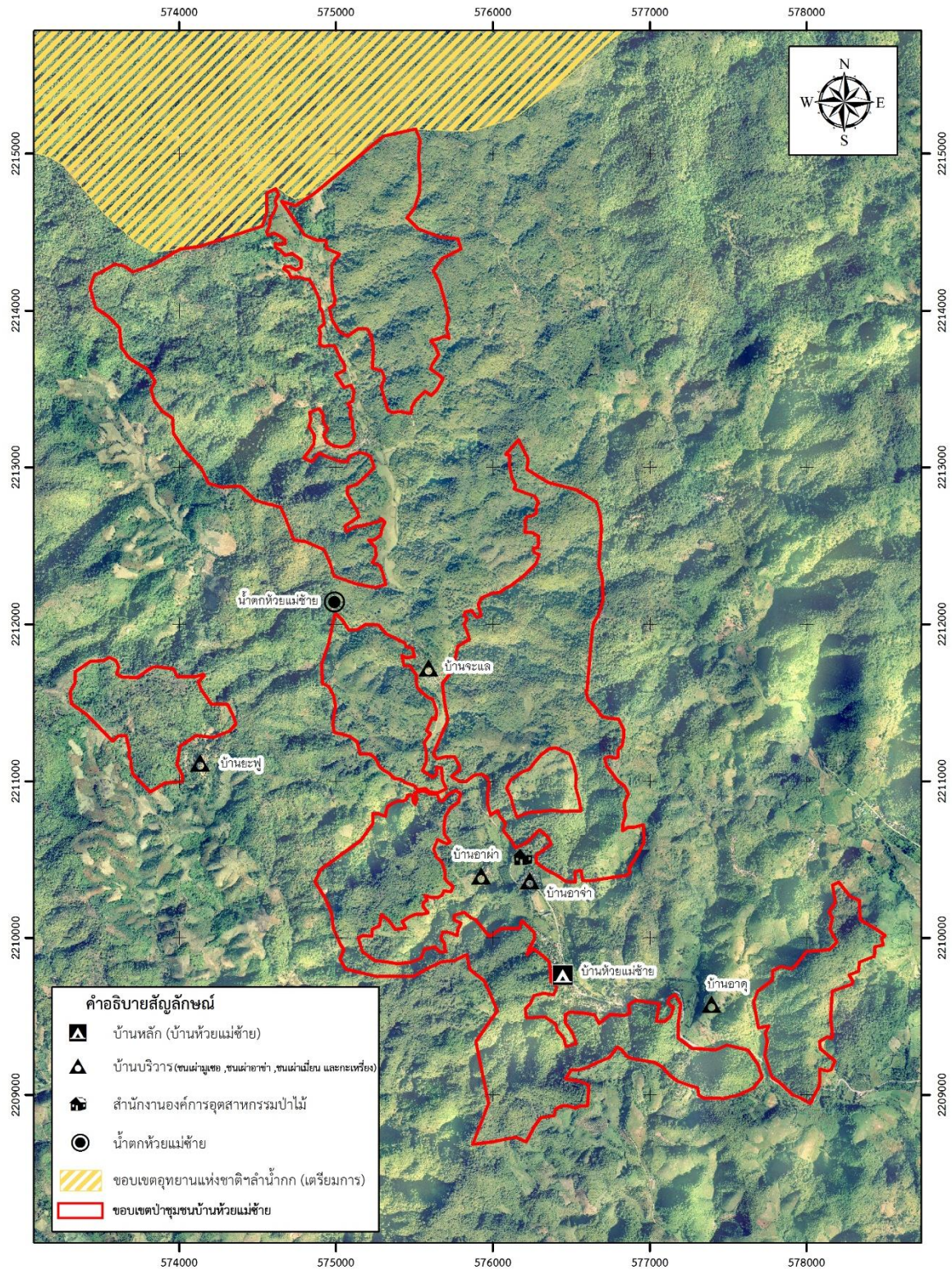
- ด้านสุขภาพ ๓๔๐ คน
- ด้านความเป็นอยู่ ๙๑ คน
- ด้านการศึกษา ๒๘ คน
- ด้านเศรษฐกิจ ๑๐๓ คน
- ด้านการคุ้มครองทางสังคมและการมีส่วนร่วม ๒๔ คน

๓. แผนที่แสดงขอบเขตชุมชนเป้าหมาย

ป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย หมู่ที่ ๑๑ ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

(Lat 19.9882, Long 99.7279, https://maps.app.goo.gl/6fHA42jD6ybHSgnX8?g_st=ic)

ส่วนที่ ๒ สารสำคัญของแผน

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อส่งเสริมการบูรณาการเพื่อการอนุรักษ์ การใช้แนวคิดเศรษฐกิจ BCG กกับการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่สนับสนุนแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

๑.๒ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่บ้านห้วยแม่ซ้าย โดยใช้ฐานทุนของความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม นวัตกรรมที่เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ทรัพยากร

๑.๓ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและภาพลักษณ์ของสินค้าและการบริการจากพื้นที่ป่าชุมชน

๒. เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

๑) ชุมชนและเยาวชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในพื้นที่ป่าชุมชน

๒) มีข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การศึกษาธรรมชาติ และสินค้าจากฐานทุนทางชีวภาพอื่น ๆ ในพื้นที่ตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG

๓) ชุมชนให้ความร่วมมือในการลดปริมาณขยะพลาสติกจากการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

๑) กลุ่มคนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และพัฒนาเศรษฐกิจตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ป่าชุมชน บนฐานของคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม และนิเวศบริการของพื้นที่

๒) ความยั่งยืนของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชน จากการบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่ป่าชุมชน

๓) เป็นพื้นที่ต้นแบบในการบริหารจัดการทรัพยากรตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ได้รับประโยชน์

- ราษฎรในพื้นที่บ้านห้วยแม่ซ้าย บ้านห้วยน้ำตก และพื้นที่ใกล้เคียง
- ผู้ประกอบการในพื้นที่ ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
- นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

๔. ความสอดคล้องของโครงการ/กิจกรรมกับประเด็นการขับเคลื่อน และเป้าหมายภายใต้การขับเคลื่อน การขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นขับเคลื่อน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดหลัก
๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อความสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานการพัฒนา	☒ มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ☐ สัดส่วนพื้นที่สีเขียว และความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย สัดส่วนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น <ul style="list-style-type: none"> พื้นที่ป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓ พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๒ พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๓
๒) ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างและกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม	☐ ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากรได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด ☐ พื้นที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานธรณีและถ้ำ พื้นที่แหล่งมรดกโลก และอื่น ๆ) ☒ มีการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม	ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากรได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด
๓) ลดการใช้ทรัพยากร ลดขยะ และของเสีย	☒ มีฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ☐ ลดการใช้ทรัพยากรและมลพิษสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> ลดการใช้ทรัพยากรลง ๑ ใน ๔ นำพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้ ร้อยละ ๑๐๐
๔) มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำและวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	☐ สร้างคนที่มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ☒ สร้างสังคมคาร์บอนต่ำ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ร้อยละ ๑๕ จากกรณีปกติ

๕. แนวทางการดำเนินการ

แนวทางที่ ๑ การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล

กิจกรรม

การปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันจากข้อมูลที่ได้ดำเนินการรวบรวมในการจัดทำเอกสารนำเสนอ พื้นที่ป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย การขอความอนุเคราะห์ข้อมูลทั้งด้านความหลากหลายทางชีวภาพ งานวิจัยด้านสังคม ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ ภาพถ่ายระยะไกลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการพื้นที่ในอนาคต

๑.๑ การจัดเก็บข้อมูลสถานะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ป่า พื้นที่เพื่อการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่บ้านห้วยแม่ซ้าย ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ของพื้นที่

๑.๒ การเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้องถิ่น

การปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันจากข้อมูลที่ได้ดำเนินการรวบรวมในการจัดทำเอกสาร
นำเสนอพื้นที่ป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย ทั้งด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และงานวิจัยด้านสังคม

แนวทางที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี
และนวัตกรรม

- ไม่มีการดำเนินกิจกรรมในแนวทางนี้ -

แนวทางที่ ๓ การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

กิจกรรม

๓.๑ กิจกรรมจัดทำแปลงธนาคารอาหารชุมชน

แนวทางที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากร ธรรมชาติและ ความหลากหลาย
ทางชีวภาพ

- ไม่มีการดำเนินกิจกรรมในแนวทางนี้ -

แนวทางที่ ๕ การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม

- ไม่มีการดำเนินกิจกรรมในแนวทางนี้ -

แนวทางที่ ๖ การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่

กิจกรรม

๖.๑ การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก

๖.๒ การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่ป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ที่จะดำเนินการในพื้นที่บ้านห้วยแม่ซ้าย เป้าหมายที่ ๑) กลุ่มเยาวชน นักเรียน ผู้ปกครอง
และชุมชนท้องถิ่น ๒) ระดับสาธารณะภายนอกพื้นที่บ้านห้วยแม่ซ้าย จะได้ปรับปรุงให้เกิดการสื่อสารความรู้
ในประเด็นดังกล่าว

๖.๓ การส่งเสริมมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่

สนับสนุนกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่
ป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย เพื่อบรรจุงการจัดทำข้อตกลงระดับอำเภอในการลดปัจจัยเสี่ยงในการเกิดไฟป่า
ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ในการประชุมระดับอำเภอที่เกี่ยวข้องกับการจัดการไฟป่า

ตารางแนวทางการดำเนินการ / กิจกรรม (โปรดทำเครื่องหมาย ในช่อง ในกิจกรรมที่ดำเนินการ)

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม
๑) การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล	☐ การจัดเก็บข้อมูลสถานะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ☐ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ☐ การเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในชุมชนท้องถิ่น ☐ การจัดเก็บข้อมูลผู้เกี่ยวข้อง (ชื่อ/ที่อยู่/เลขบัตรประชาชน ๑๓ หลัก) ☒ การรวบรวมข้อมูลคนจนเป้าหมายและรายได้เฉลี่ย/คน/ปี ☐ การพัฒนาฐานข้อมูล ทส. โดยการเชื่อมโยงข้อมูล/ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
๒) เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	☐ การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุน/เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ☐ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ☐ การพัฒนากลไกส่งเสริมการปลูกป่าโดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน ☐ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของ ทรัพยากรธรรมชาติ

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม
๓) การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	☐ การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น ☐ การวิเคราะห์ศักยภาพและส่งเสริมผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การกำหนดแนวทางในการรับรองคุณภาพการผลิตและการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การวิเคราะห์และส่งเสริมตลาดให้กับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การพัฒนาพื้นที่ในความรับผิดชอบของ ทส. เป็นแหล่งท่องเที่ยว ☐ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพ ☐ การให้บริการการท่องเที่ยว ☐ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว (เช่น ไกด์ สินค้า) ☐ การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรของคนในพื้นที่ ☒ การส่งเสริมป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม ☐ การพัฒนาศักยภาพป่าชายเลน เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์/แหล่งอาหารของสัตว์น้ำและสร้างเศรษฐกิจชุมชน ☐ การส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน ☐ การสร้างการรับรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน ☐ การส่งเสริมให้เกิดการลดการใช้ทรัพยากร/การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร
๔) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากร ธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ	☐ การสนับสนุนและขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกิน ☐ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างเศรษฐกิจฐานราก ☐ การขยายผลการจัดการน้ำชุมชนอย่างยั่งยืน ☐ การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ
๕) การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม	☐ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม ☐ การส่งเสริมการผลิตและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ☐ การสนับสนุนให้เกิดต้นแบบการบริหารจัดการขยะพลาสติก และขยะชุมชนครบวงจร (แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียนใช้ประโยชน์) ☐ การส่งเสริม/สร้างกลไกให้เกิดการนำขยะ/ของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ ☐ การสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วม และเครือข่าย ลดขยะ มลพิษ และโลกร้อน ☐ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ BCG ☐ การพัฒนาศักยภาพชุมชน/ท้องถิ่น/เครือข่ายในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/มลพิษสิ่งแวดล้อม ☐ การส่งเสริมการเข้ามาตราทางกฎหมาย/การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย
๖) การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่	☐ การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก (คำนวณปริมาณการปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจกทั้งก่อนและหลังดำเนินการโครงการ/กิจกรรม) ☐ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชน ประชาชนในพื้นที่ ☐ การส่งเสริมบทบาทภาคป่าไม้และหญ้าทะเลในการกักเก็บคาร์บอน ☒ การส่งเสริมมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่

๖. งบประมาณ ๖๒๗,๐๐๐ บาท

๗. ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

๘. ประโยชน์ที่ได้รับ

๘.๑ เกิดการเชื่อมโยงคุณค่าของพื้นที่อนุรักษ์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชน ใช้แนวคิดเศรษฐกิจ BCG

๘.๒ เกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในลักษณะของแรงสนับสนุนจากภายนอกสู่การอนุรักษ์ภายในพื้นที่แกนกลาง เพื่อความยั่งยืนของทุกชีวิต

๘.๓ เกิดการใช้คุณค่าของพื้นที่ในฐานะพื้นที่สงวนชีวมณฑลของยูเนสโกในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสินค้าและการบริการอื่น ๆ สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG ในท้องถิ่น

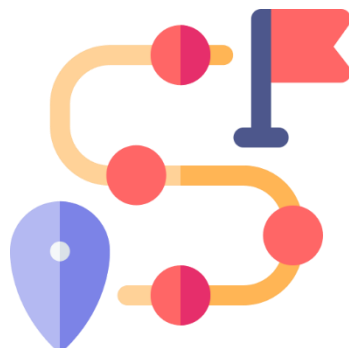
ส่วนที่ ๓ การติดตามและประเมินผล

๑. การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ภายใต้ภารกิจหลักของหน่วยปฏิบัติ และแผนงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๒. การติดตามผลผลิตที่ตอบสนองต่อแนวทางและกิจกรรมตามข้อ ๕ ในรูปแบบ

- การประเมินการรับรู้จากการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์
- รายงานความตกลงระดับชุมชนในการจัดการขยะพลาสติกจากการท่องเที่ยว
- รายงานความตกลงกับท้องถิ่น/อำเภอในการลดปัจจัยการเกิดไฟป่า
- รายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมของพื้นที่

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชน บ้านห้วยแม่ซ้าย จ.เชียงราย

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย จังหวัดเชียงราย
 ภายใต้การดำเนินงานจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

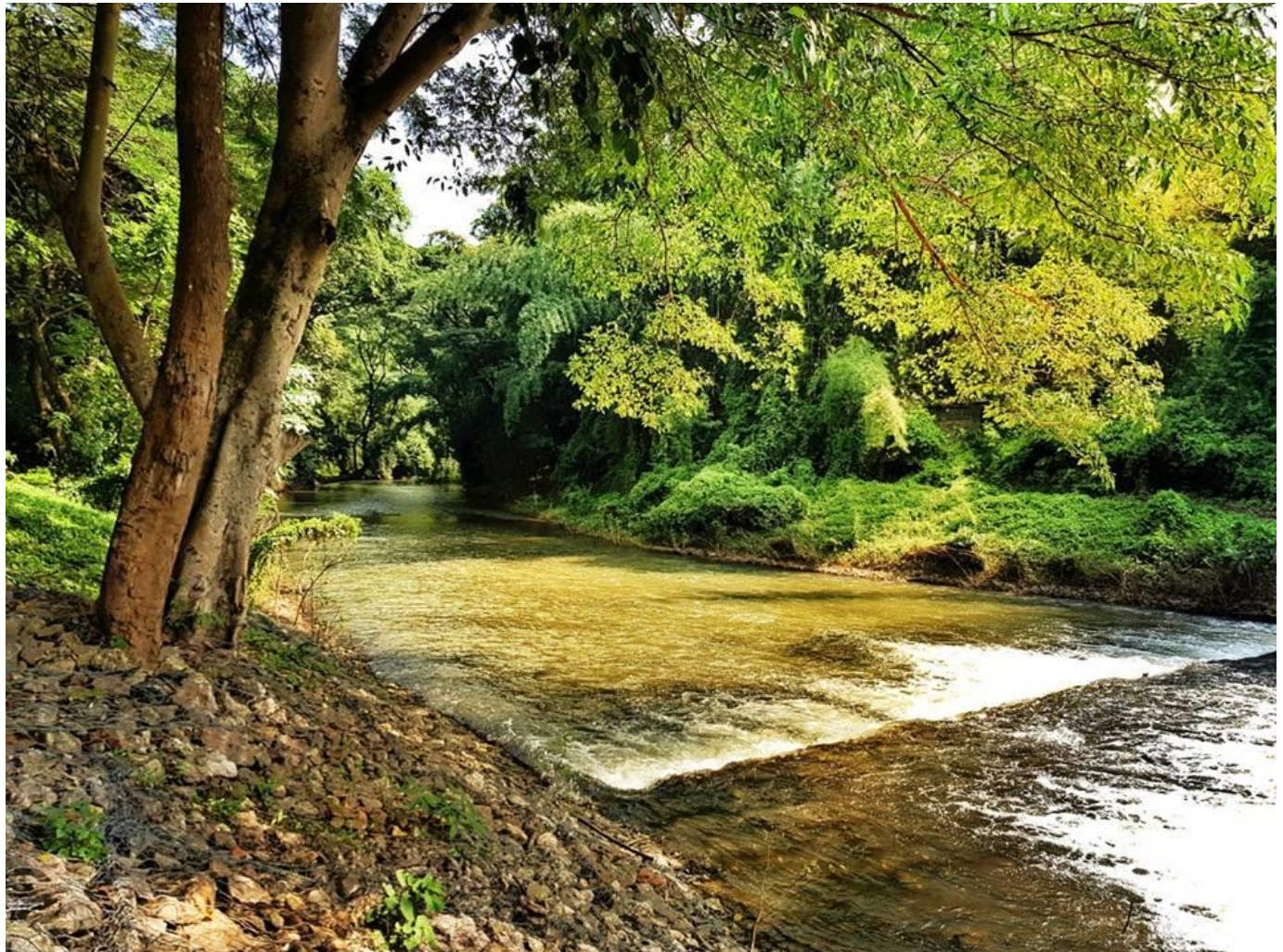
แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔				
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘
แนวทางที่ ๑ การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล																
๑. การจัดเก็บข้อมูล สถานะทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่	มีฐานข้อมูล ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เป้าหมาย	๑ งาน		←											๔๐,๐๐๐	สจป.๒ (ขร.)
๒. การรวบรวมข้อมูล คนจนเป้าหมายและรายได้ เฉลี่ย/คน/ปี	มีฐานข้อมูลรายได้ ประชากร และ ข้อมูลคนจนพื้นที่ เป้าหมาย	๑ งาน						←			→				๑๐,๐๐๐	สจป.๒ (ขร.)
แนวทางที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม																
- ไม่มีการดำเนินกิจกรรมในแนวทางนี้ -																
แนวทางที่ ๓ การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน																
๑. กิจกรรมจัดทำแปลง ธนาคารอาหารชุมชน	- มีกิจกรรมจัดทำ แปลงธนาคาร อาหารชุมชน	๑๐๐ ไร่	←												๕๓๙,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริม วนศาสตร์ ชุมชน ที่ ๑ (เชียงใหม่)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการป่าชุมชนบ้านห้วยแม่ซ้าย จังหวัดเชียงราย
 ภายใต้การดำเนินงานจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน/ กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔					
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘	
แนวทางที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ																	
- ไม่มีการดำเนินกิจกรรมในแนวทางนี้ -																	
แนวทางที่ ๕ การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม																	
- ไม่มีการดำเนินกิจกรรมในแนวทางนี้ -																	
แนวทางที่ ๖ การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่																	
๑. การจัดทำฐานข้อมูล การปล่อยและการลดก๊าซ เรือนกระจก	มีฐานข้อมูลปริมาณ การปล่อยและดูด กลับก๊าซเรือน กระจก	๑ งาน															
๒. การประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก จากกิจกรรมที่ดำเนินการ ในพื้นที่	ปริมาณการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก ลดลงจากการ ดำเนินกิจกรรม ในพื้นที่เป้าหมาย	๑ ครั้ง				←											๓๘,๐๐๐
															งบประมาณทั้งสิ้น	๖๒๗,๐๐๐	

พื้นที่ปฏิบัติการ ชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี

Baan Tha Makham Community
Ratchaburi

แผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี
ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โดยคณะทำงานขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี

ที่มา

แม่น้ำภาชี (ตอนปลายน้ำเรียกว่า ลำภาชี) มีความยาวประมาณ ๑๕๔ กิโลเมตร เป็นแม่น้ำสายหนึ่งในภาคตะวันตกของประเทศไทย มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาที่แบ่งเขตระหว่างอำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี กับอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ทิศทางการไหลจากทางทิศใต้ตามพื้นที่หุบเขาสู่พื้นที่ต่ำทางด้านทิศเหนือ ผ่านเขตอำเภอบ้านคา อำเภอสวนผึ้ง และอำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ค่อนข้างมีความลาดชันมาก แล้วไหลผ่านไปยังเขตอำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี มาบรรจบแม่น้ำแควน้อยที่บริเวณบ้านท่าเสด็จ ตำบลจรเข้มะเขือ อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งถือเป็นลุ่มน้ำสาขาหนึ่งของลุ่มน้ำแม่กลอง

แม่น้ำภาชี ถือเป็นพื้นที่ต้นน้ำ ประกอบด้วยลำธารหลายสาย ก่อให้เกิดประโยชน์ในการเกษตร และการอุปโภคบริโภคแก่ประชากรที่อาศัยอยู่สองฝั่งน้ำอย่างมาก มีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตในลำน้ำ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร ปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีชื่อเสียง ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของคนในพื้นที่ การขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG การพัฒนาเป็นพื้นที่ตัวอย่างของการจัดการที่สร้างองค์ความรู้ แบบอย่างที่ดี บทเรียนและผลผลิตสามารถถ่ายทอดสู่พื้นที่อื่น ๆ โดยใช้พื้นที่โครงการฝายชะลอน้ำลำภาชี บ้านท่ามะขาม ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เป็นพื้นที่ปฏิบัติการ ภายใต้การบูรณาการความร่วมมือของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นรูปแบบการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาในทุกมิติไปพร้อม ๆ กันที่มุ่งหมายให้ธรรมชาติอยู่ได้ ประชาชนอยู่ดี บวรวิถีความยั่งยืน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน

๑. ที่ตั้งพื้นที่ปฏิบัติการ

บ้านท่ามะขาม ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของตำบลตะนาวศรี

ทิศเหนือ	ติดกับตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และหมู่ที่ ๕ บ้านห้วยแห้ง ตำบลตะนาวศรี จังหวัดราชบุรี
ทิศใต้	ติดกับหมู่ที่ ๗ บ้านบ่อเก่าบน ตำบลตะนาวศรี จังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันออก	ติดกับหมู่ที่ ๔ บ้านบ่อหวี ตำบลตะนาวศรี จังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันตก	ติดกับหมู่ที่ ๑ บ้านสวนผึ้ง ตำบลตะนาวศรี จังหวัดราชบุรี

แผนที่แสดงขอบเขตที่ตั้งพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี

๒. ข้อมูลพื้นฐานชุมชนเป้าหมาย

๒.๑ ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณภาพชีวิต

๑) จำนวนประชากร

จำแนกเป็น ชาย ๘,๖๓๙ คน หญิง ๗,๕๕๓ คน (ข้อมูลจากแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒) รายได้

ข้อมูลจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ. ๒๕๖๕) ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ย ๖๑,๙๙๖.๖๘ บาท/คน/ปี

๓) อาชีพของประชาชน

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การปลูกอ้อย มันสำปะหลัง การทำนา ทำสวนผลไม้และผัก เลี้ยงสัตว์ ได้แก่ การเลี้ยงโค สุกร เป็ด ไก่ แพะ และรับจ้างทั่วไป ได้แก่ รับจ้างทำงาน โรงงานอุตสาหกรรมนอกพื้นที่ และประกอบอาชีพค้าขาย ได้แก่ ค้าขายผัก ขายของชำ และธุรกิจส่วนตัว ซึ่งปัจจุบันธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่มีการขยายตัวสูงขึ้น ส่งผลให้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมเริ่มกลับมา ประกอบกิจการการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

เป็นพื้นที่ในเขตสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

๕) การเข้าถึงระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

ประชาชนสามารถเข้าถึงสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานได้ทั่วถึงและเป็นธรรม เช่น ด้านการศึกษา มีโรงเรียนบ้านท่ามะขาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอนระดับอนุบาล ถึงประถมศึกษาปีที่ ๖ ด้านสาธารณสุข ตำบลตะนาวศรี มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ จำนวน ๒ แห่ง มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในตำบล รวมทั้งอัตรการมีและใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ ๑๐๐ ด้านการคมนาคม ระบบประปา มีระบบประปาหมู่บ้าน โดยบ้านท่ามะขาม หมู่ที่ ๒ จำนวน ๒ แห่ง ไฟฟ้ามีใช้ในในพื้นที่ทั่วถึง และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในพื้นที่ตำบลตะนาวศรีมีหน่วยเฉพาะกิจทัพพระยาเสือ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑ สถานีควบคุมไฟฟ้า ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๓ และป้อม/จุดตรวจ (ตำรวจ) ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๓ ด้วย

๒.๒ ข้อมูลพื้นฐานด้านทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนและรอบพื้นที่ชุมชน

๑) ทรัพยากรน้ำ มีแหล่งน้ำธรรมชาติ ดังนี้

- แม่น้ำ ได้แก่ แม่น้ำลำภาชี
- ลำห้วย ได้แก่ ลำห้วยท่าเคย, ลำห้วยบ่อคลึง, ลำห้วยคอกหมู, ลำห้วยอะนะ และลำห้วยยาง
- ห้วย ได้แก่ ห้วย รบ ๒, ห้วยบ่อหวี, ห้วยดีบุก, ห้วยบ้านห้วยผาก, ห้วยกะวาน, ห้วยวังโค, ห้วยโกท่า, ห้วยพระกำ และห้วยบ่อเก่า
- บึง หนอง ได้แก่ หนองน้ำโรงเรียนรุจิรพัฒน์

๒) ทรัพยากรป่าไม้ ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ หรือป่าโปร่ง พบมากในบริเวณเนินเขาและยอดเขา มีลักษณะเด่น คือ ไม้พื้นล่างประกอบด้วยไม้ไผ่เป็นส่วนใหญ่ เช่น ไผ่ชางนวล ไผ่ป่า ไผ่รวก เป็นต้น ในบริเวณที่เป็นดินลูกรังบริเวณกว้าง พบว่า มีไม้ไผ่เป็นไม้เด่นมากกว่าไม้ยืนต้นอื่น ๆ ไม้ยืนต้นที่พบ ได้แก่ สมอตีนเป็ด ตะแบก แครทวาย เสลา ประดู่ มะค่าโมง เป็นต้น

๓) ภูเขา มีพื้นที่ที่สำคัญ ได้แก่ เทือกเขาตะนาวศรี

๒.๓ ข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมชุมชน

๑) ข้อมูลเชิงปริมาณสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม

- ไม่มีข้อมูล -

๒) ข้อมูลเชิงปริมาณของการปล่อยและกักเก็บก๊าซเรือนกระจก

- ไม่มีข้อมูล -

๒.๔ ข้อมูลพื้นฐานคนจนเป้าหมายในชุมชนพื้นที่ปฏิบัติการตามระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP)

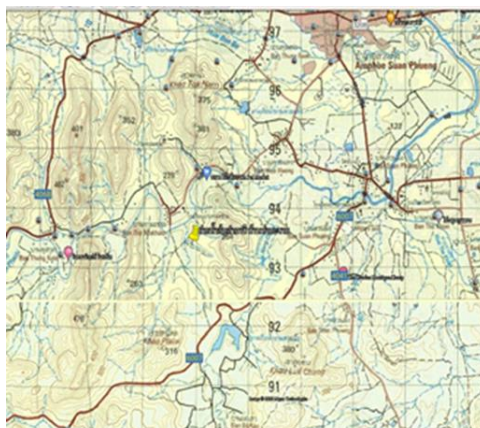
๑) คนจนเป้าหมาย ๑๐ คน จากประชากรสำรวจ ๑๖,๘๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๖

๒) ประเภทมิติความยากจนตามดัชนีความยากจนหลายมิติ (Multidimensional Poverty Index: MPI) โดยคนจน ๑ คน มีปัญหาได้มากกว่า ๑ ด้าน

- ด้านสุขภาพ ๐ คน
- ด้านความเป็นอยู่ ๗ คน
- ด้านการศึกษา ๐ คน
- ด้านรายได้ ๑๐ คน
- ด้านการเข้าถึงบริการรัฐ ๐ คน

๓. แผนที่แสดงขอบเขตชุมชนเป้าหมาย

แผนที่ชุด L7018 โซน 47 P ระวัง 4836 II พิกัดเริ่ม 1493368 N , 533898 E พื้นที่ลุ่มน้ำ ลุ่มน้ำแม่น้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำสาขา ลุ่มน้ำลำภาชี

ส่วนที่ ๒ สารสำคัญของแผน

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อส่งเสริมการบูรณาการเพื่อการอนุรักษ์ การใช้แนวคิดโมเดลเศรษฐกิจ BCG กับการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่สนับสนุนแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

๑.๒ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่บ้านท่ามะขาม ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยใช้ฐานทุนของความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม นวัตกรรมที่เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

๑.๓ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและภาพลักษณ์ของสินค้าและการบริการจากพื้นที่

๒. เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

- ๑) ชุมชนและเยาวชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน
- ๒) มีข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การศึกษาธรรมชาติ ในพื้นที่ตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG
- ๓) ชุมชนให้ความร่วมมือในการลดปริมาณขยะพลาสติกจากกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

- ๑) กลุ่มคนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และพัฒนาเศรษฐกิจตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ดำเนินโครงการบนฐานของคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม และนิเวศของพื้นที่
- ๒) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการเกิดความยั่งยืน
- ๓) เป็นพื้นที่ต้นแบบในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG

๓. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ได้รับประโยชน์

- ประชาชนในพื้นที่ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

๔. ความสอดคล้องของโครงการ/กิจกรรมกับประเด็นการขับเคลื่อน และเป้าหมายภายใต้การขับเคลื่อน การขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นขับเคลื่อน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดหลัก
๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อความสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานการพัฒนา	☒ มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย ☐ สัดส่วนพื้นที่สีเขียว และความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> • มีฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย • สัดส่วนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓ - พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๒ - พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๓
๒) ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างและกระจายรายได้ อย่างเป็นธรรม	☒ ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากร ได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด ☒ พื้นที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการพัฒนา	ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากฐานทรัพยากรได้รับการรับรองและส่งเสริมตลาด

ประเด็นขับเคลื่อน	เป้าหมาย	ตัวชี้วัดหลัก
	<p>เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานธรณี และถ้ำ พื้นที่แหล่งมรดกโลก และอื่นๆ)</p> <p>☒ มีการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม</p>	
๓) ลดการใช้ทรัพยากร ลดขยะ และของเสีย	<p>☐ มีฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย</p> <p>☐ ลดการใช้ทรัพยากรและมลพิษสิ่งแวดล้อม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ลดการใช้ทรัพยากรลง ๑ ใน ๔ • นำพลาสติกเป้าหมายกลับมาใช้ประโยชน์ให้ได้ ร้อยละ ๑๐๐
๔) มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำและวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	<p>☒ สร้างคนที่มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>☐ สร้างสังคมคาร์บอนต่ำ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก</p>	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง ร้อยละ ๑๕ จากกรณีปกติ

๕. แนวทางการดำเนินการ

แนวทางที่ ๑ การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล

ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลสถานะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ และด้านแหล่งน้ำครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน และใช้เป็นฐานการพัฒนาด้านทรัพยากรน้ำต่อไปในอนาคต

แนวทางที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

อนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

๑) การวางแผนทางการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำและการป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน มีประสิทธิภาพ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการภัยแล้ง และอุทกภัยอย่างบูรณาการ (เสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มผู้ใช้น้ำ/ เครือข่ายเดิม) กลุ่มเครือข่ายเยาวชนโรงเรียนบ้านท่ามะขาม

๓) การเพิ่มประสิทธิภาพกลุ่มผู้ใช้น้ำและเครือข่ายกลุ่มผู้ใช้น้ำบ้านท่ามะขาม โดยการยกระดับเป็นองค์กรบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อประโยชน์ร่วมกันเกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ รวมถึงทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๔) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการปลูกต้นไม้บริเวณรอบโครงการ และปล่อยพันธุ์ปลาเพื่อเสริมสร้างระบบนิเวศในน้ำ

แนวทางที่ ๓ การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน

๑) การส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม

๒) การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการ และเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน

๓) การสร้างการรับรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน

แนวทางที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ

- ๑) การสนับสนุนและขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการทุกภาคส่วน เน้นการมีส่วนร่วมการเข้าถึงทรัพยากรน้ำอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน
- ๒) การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ

แนวทางที่ ๕ การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม

- ๑) การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโมเดลเศรษฐกิจ BCG
- ๒) การพัฒนาศักยภาพชุมชน/ท้องถิ่น/เครือข่ายในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และมลพิษสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ ๖ การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่

- ๑) ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการปลูกต้นไม้บริเวณโดยรอบโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ

ตารางแนวทางการดำเนินการ / กิจกรรม

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม
๑) การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล	☒ การจัดเก็บข้อมูลสถานะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ☐ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ☐ การเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนท้องถิ่น ☐ การจัดเก็บข้อมูลผู้เกี่ยวข้อง (ชื่อ/ที่อยู่/เลขบัตรประชาชน ๑๓ หลัก) ☒ การรวบรวมข้อมูลคนจนเป้าหมายและรายได้เฉลี่ย/คน/ปี ☐ การพัฒนาฐานข้อมูล ทส. โดยการเชื่อมโยงข้อมูล/ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
๒) เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	☐ การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุน/เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ☐ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ☒ การพัฒนากลไกส่งเสริมการปลูกป่าโดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน ☐ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติ
๓) การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	☐ การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น ☐ การวิเคราะห์ศักยภาพและส่งเสริมผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การกำหนดแนวทางในการรับรองคุณภาพการผลิตและการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☐ การวิเคราะห์และส่งเสริมตลาดให้กับผลิตภัณฑ์และบริการจากฐานทรัพยากร ☒ การพัฒนาพื้นที่ในความรับผิดชอบของ ทส. เป็นแหล่งท่องเที่ยว ☐ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพ ☐ การให้บริการการท่องเที่ยว ☐ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว (เช่น ไกด์ สินค้า) ☒ การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรของคนในพื้นที่

แนวทางการดำเนินงาน	กิจกรรม
	☐ การส่งเสริมป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และการใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วม ☐ การพัฒนาศักยภาพป่าชายเลน เพื่อเป็นแหล่งเพาะพันธุ์/แหล่งอาหารของสัตว์น้ำ และสร้างเศรษฐกิจชุมชน ☒ การส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน ☒ การสร้างการรับรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน ☒ การส่งเสริมให้เกิดการลดการใช้ทรัพยากร/การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร
๔) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน บนฐานทรัพยากร ธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ	☐ การสนับสนุนและขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกิน ☒ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างเศรษฐกิจฐานราก ☒ การขยายผลการจัดการน้ำชุมชนอย่างยั่งยืน ☒ การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจากฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ
๕) การลดขยะ ของเสีย และมลพิษ สิ่งแวดล้อม	☐ การจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์มลพิษสิ่งแวดล้อม ☒ การส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ☐ การสนับสนุนให้เกิดต้นแบบการบริหารจัดการขยะพลาสติก และขยะชุมชน ครบวงจร (แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียนใช้ประโยชน์) ☐ การส่งเสริม/สร้างกลไกให้เกิดการนำขยะ/ของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ ☒ การสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วม และเครือข่าย ลดขยะ มลพิษ และโลกร้อน ☒ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ BCG ☐ การพัฒนาศักยภาพชุมชน/ท้องถิ่น/เครือข่ายในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/มลพิษสิ่งแวดล้อม ☐ การส่งเสริมการใช้มาตรการทางกฎหมาย/การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย
๖) การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่	☐ การจัดทำฐานข้อมูลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจก (คำนวณปริมาณการปล่อย และดูดกลับก๊าซเรือนกระจกทั้งก่อนและหลังดำเนินการโครงการ/กิจกรรม) ☒ การสร้างการรับรู้และความเข้าใจในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชน ประชาชนในพื้นที่ ☐ การส่งเสริมบทบาทภาคป่าไม้และหญ้าทะเลในการกักเก็บคาร์บอน ☒ การส่งเสริมมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่

๖. งบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

มกราคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๘

๘. ประโยชน์ที่ได้รับ

- ๘.๑ พื้นที่ชุมชนบ้านท่ามะขาม ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ มีความอุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๘.๒ ชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
- ๘.๓ ประชาชน ในพื้นที่เป้าหมาย มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและพึ่งตนเองได้
- ๘.๔ ชุมชนมีศักยภาพในการตั้งรับปรับตัว เพื่อรับมือจากภัยพิบัติ เช่น ภัยแล้ง และอุทกภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๓ การติดตามและประเมินผล

๑. ระหว่างดำเนินการ

- ๑) หน่วยงานผู้รับผิดชอบกิจกรรม จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน รอบ ๖ เดือน
- ๒) คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการ จัดประชุมเพื่อติดตามและทบทวนผลการดำเนินงาน รอบ ๖ เดือน พร้อมจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG เพื่อขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. สิ้นสุดระยะเวลาแผน

- ๑) หน่วยงานผู้รับผิดชอบกิจกรรม จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน รอบ ๑๒ เดือน
- ๒) คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่บ้านท่ามะขาม ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จัดประชุมเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน รอบ ๑๒ เดือน พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เสนอต่อคณะกรรมการฯ

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จ.ราชบุรี

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี

ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน /กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน										งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔				
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘			ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘
แนวทางที่ ๑ การจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาฐานข้อมูล (บังคับ)																
๑. การจัดเก็บข้อมูลสถานะทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่	มีฐานข้อมูลสถานะทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย	มีฐานข้อมูลสถานะทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				←				→						สทน.๗ (สอน.๑)
๒. การรวบรวมข้อมูลคนจนเป้าหมายและรายได้เฉลี่ย/คน/ปี	มีฐานข้อมูลคนจนและรายได้เฉลี่ย/คน/ปีในพื้นที่เป้าหมาย	มีฐานข้อมูลคนจนและรายได้เฉลี่ย/คน/ปี				←				→						สทน.๗ (สอน.๑)
แนวทางที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม																
ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนและการมีส่วนร่วม	มีกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์	จำนวน ๑ ครั้ง/โครงการ								←					→	๓๐,๐๐๐ สทน.๗ (สอน.๑)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี

ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน /กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔			
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘		
เพื่อเพิ่มศักยภาพกลุ่มผู้ใช้น้ำในการบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มผู้ใช้น้ำ/กลุ่มเครือข่ายเยาวชนโรงเรียนบ้านท่ามะขาม	ทรัพยากรน้ำ และการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ใช้น้ำ/เครือข่ายในพื้นที่ เป้าหมาย														
แนวทางที่ ๓ การยกระดับและเพิ่มมูลค่าของการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน															
สนับสนุนการเป็นพื้นที่ต้นแบบการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืนให้เกิดการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยลดขยะของเสียและมลพิษ รวมถึงสร้างการรับรู้ตามแนวทางเกี่ยวกับ BCG	มีกิจกรรมสนับสนุนการให้ความรู้การใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน และการสร้างการรับรู้ตามแนวทาง BCG ในพื้นที่เป้าหมาย	๑ กิจกรรม													สทน.๗ (สอน.๑)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี

ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน /กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน											งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ				
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔							
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘	ส.ค. ๒๕๖๘			ก.ย. ๒๕๖๘			
แนวทางที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ																			
๑. การสร้างการรับรู้และความเข้าใจการปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้กับเจ้าหน้าที่ ชุมชนประชาชนในพื้นที่	มีกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่เป้าหมาย	๑ กิจกรรม														←		→	สทน.๗ (สอน.๑)
๒. การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ	มีกิจกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่เป้าหมาย	มีกิจกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติ														←		→	สทน.๗ (สอน.๑)

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ของพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี

ภายใต้การดำเนินงานขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการดำเนินงาน /กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย กิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินงาน										งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ		
			ไตรมาสที่ ๑			ไตรมาสที่ ๒			ไตรมาสที่ ๓			ไตรมาสที่ ๔				
			ต.ค. ๒๕๖๗	พ.ย. ๒๕๖๗	ธ.ค. ๒๕๖๗	ม.ค. ๒๕๖๘	ก.พ. ๒๕๖๘	มี.ค. ๒๕๖๘	เม.ย. ๒๕๖๘	พ.ค. ๒๕๖๘	มิ.ย. ๒๕๖๘	ก.ค. ๒๕๖๘			ส.ค. ๒๕๖๘	ก.ย. ๒๕๖๘
แนวทางที่ ๕ การลดขยะ ของเสีย และมลพิษสิ่งแวดล้อม																
สนับสนุนการเป็นพื้นที่ต้นแบบการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืนให้เกิดการใช้อย่างมีประสิทธิภาพโดยลดขยะ ของเสียและมลพิษ รวมถึงสร้างการรับรู้ตามแนวทางเกี่ยวกับ BCG	มีกิจกรรมสนับสนุนการเป็นพื้นที่ต้นแบบการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืนในพื้นที่เป้าหมาย	มีกิจกรรมสนับสนุนการเป็นพื้นที่ต้นแบบการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน														สทน.๗ (สอน.๑)
แนวทางที่ ๖ การลดปริมาณคาร์บอนจากกิจกรรมในพื้นที่ (บังคับ)																
ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการปลูกต้นไม้บริเวณโดยรอบโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ	มีกิจกรรมปลูกต้นไม้ในพื้นที่โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำในพื้นที่เป้าหมาย	๑ กิจกรรมมีการปลูกต้นไม้จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ต้น														สทน.๗ (สอน.๑)
													งบประมาณทั้งสิ้น	๓๐,๐๐๐		

ภาคผนวก

คำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่ ๑๒๑/๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ๔๓๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ และข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี และสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนชื่อกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยกเลิกคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ๔๓๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ที่ปรึกษา
๑.๒ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ที่ปรึกษา
๑.๓ นายวิจารณ์ สีมาฉายา	ที่ปรึกษา
๑.๔ นายเพชร มโนปวิตร	ที่ปรึกษา
๑.๕ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประธานกรรมการ
๑.๖ ผู้ช่วยปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ที่ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมอบหมาย	รองประธานกรรมการ

๑.๗	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๘	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๙	อธิบดีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๐	อธิบดีกรมป่าไม้ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๑	อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๒	อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๓	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๔	อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๕	อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๖	ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๗	ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๘	ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๙	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๒๐	ผู้อำนวยการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๒๑	ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	กรรมการ
๑.๒๒	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัลและอากาศยาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑.๒๓	ผู้อำนวยการสถาบันการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑.๒๔	นายอำนาจ ทองเบ็ญญ์ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑.๒๕	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ และเลขานุการ
๑.๒๖	ผู้อำนวยการส่วนขับเคลื่อนนโยบายเชิงรุก กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๗	ผู้อำนวยการส่วนประสานราชการภูมิภาค กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ กำหนดแผนงานและแนวทางการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการจัดทำและให้ความเห็นชอบแผนขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒ บูรณาการและขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามเป้าหมายการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ และแผนขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานในการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อทราบ

๒.๔ เชิญบุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็นและแนวทางปฏิบัติในประเด็นเฉพาะทางต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงานตามที่เห็นสมควรเพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

พลตำรวจเอก

(พัชรวาท วงษ์สุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนา

คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

ที่ ๗ /๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการ

ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีคำสั่ง ที่ ๑๒๑/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG นั้น

เนื่องจากการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ ได้มีมติเห็นชอบให้ปรับปรุงคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนชื่อกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ และให้เพิ่มเติมพื้นที่ปฏิบัติการ จึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒.๕ ของคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ๑๒๑/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ที่ ๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. คณะกรรมการขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล จังหวัดสตูล มีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑.๑ องค์ประกอบ

(๑) อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี หรือผู้แทน	ประธานคณะกรรมการ
(๒) ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะกรรมการ
(๓) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	คณะกรรมการ
(๔) ผู้แทนกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม	คณะกรรมการ
(๕) ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะกรรมการ

/(๖) ผู้แทน...

(๖) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
(๗) ผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	คณะทำงาน
(๘) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ	คณะทำงาน
(๙) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	คณะทำงาน
(๑๐) ผู้แทนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	คณะทำงาน
(๑๑) ผู้แทนองค์การสวนพฤกษศาสตร์	คณะทำงาน
(๑๒) ผู้แทนองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ	คณะทำงาน
(๑๓) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ	คณะทำงาน
(๑๔) ผู้แทนองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	คณะทำงาน
(๑๕) ผู้แทนกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๑๖) ผู้อำนวยการกองธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน และเลขานุการ
(๑๗) ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๒ หน้าที่และอำนาจ

- (๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการขจัดความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล จังหวัดสตูล
- (๒) ติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการอุทยานธรณีโลกสตูล จังหวัดสตูล
- (๓) รายงานความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๒.๑ องค์ประกอบ

- (๑) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือผู้แทน ประธานคณะทำงาน
- (๒) ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะทำงาน
- (๓) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ คณะทำงาน
- (๔) ผู้แทนกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม คณะทำงาน

/(๕) ผู้แทน...

(๕) ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะทำงาน
(๖) ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน
(๗) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ	คณะทำงาน
(๘) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	คณะทำงาน
(๙) ผู้แทนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	คณะทำงาน
(๑๐) ผู้แทนองค์การสวนพฤกษศาสตร์	คณะทำงาน
(๑๑) ผู้แทนองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ	คณะทำงาน
(๑๒) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ	คณะทำงาน
(๑๓) ผู้แทนองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	คณะทำงาน
(๑๔) ผู้แทนกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๑๕) ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
(๑๖) ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน และเลขานุการร่วม
(๑๗) ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน และเลขานุการร่วม
(๑๘) ผู้จัดการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการขจัดความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการ พื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

(๒) ติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

(๓) รายงานความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

/๓. คณะทำงาน...

๓. คณะทำงานในขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง
มีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๓.๑ องค์ประกอบ

(๑) อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือผู้แทน	ประธานคณะทำงาน
(๒) ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๓) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	คณะทำงาน
(๔) ผู้แทนกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๕) ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะทำงาน
(๖) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
(๗) ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน
(๘) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ	คณะทำงาน
(๙) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	คณะทำงาน
(๑๐) ผู้แทนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	คณะทำงาน
(๑๑) ผู้แทนองค์การสวนพฤกษศาสตร์	คณะทำงาน
(๑๒) ผู้แทนองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ	คณะทำงาน
(๑๓) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ	คณะทำงาน
(๑๔) ผู้แทนองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	คณะทำงาน
(๑๕) ผู้แทนกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๑๖) ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	คณะทำงาน
และเลขานุการ

๓.๒ หน้าที่และอำนาจ

- (๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง
- (๒) ติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่สงวนชีวมณฑลระนอง จังหวัดระนอง
- (๓) รายงานความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

/๔. คณะทำงาน...

๔. คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่ชุ่มน้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำ
ห้วยจรเข้มาก จังหวัดบุรีรัมย์ มีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๔.๑ องค์ประกอบ

(๑) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือผู้แทน	ประธานคณะทำงาน
(๒) ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๓) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	คณะทำงาน
(๔) ผู้แทนกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๕) ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะทำงาน
(๖) ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน
(๗) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ	คณะทำงาน
(๘) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	คณะทำงาน
(๙) ผู้แทนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	คณะทำงาน
(๑๐) ผู้แทนองค์การสวนพฤกษศาสตร์	คณะทำงาน
(๑๑) ผู้แทนองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ	คณะทำงาน
(๑๒) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ	คณะทำงาน
(๑๓) ผู้แทนองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	คณะทำงาน
(๑๔) ผู้แทนกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๑๕) ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
(๑๖) ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน และเลขานุการร่วม
(๑๗) หัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน และเลขานุการร่วม

๔.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการขจัดความยากจน
และลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการ
พื้นที่ชุ่มน้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก จังหวัดบุรีรัมย์

(๒) ติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการพื้นที่ชุ่มน้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
อ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก จังหวัดบุรีรัมย์

/ (๓) รายงาน...

(๓) รายงานความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๕. คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชน มีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๕.๑ องค์ประกอบ

(๑) อธิบดีกรมป่าไม้ หรือผู้แทน	ประธานคณะทำงาน
(๒) ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๓) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	คณะทำงาน
(๔) ผู้แทนกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๕) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
(๖) ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน
(๗) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ	คณะทำงาน
(๘) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	คณะทำงาน
(๙) ผู้แทนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	คณะทำงาน
(๑๐) ผู้แทนองค์การสวนพฤกษศาสตร์	คณะทำงาน
(๑๑) ผู้แทนองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ	คณะทำงาน
(๑๒) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ	คณะทำงาน
(๑๓) ผู้แทนองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	คณะทำงาน
(๑๔) ผู้แทนกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๑๕) ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้	คณะทำงาน และเลขานุการร่วม
(๑๖) ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้	คณะทำงาน และเลขานุการร่วม

๕.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชน

(๒) ติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการประเภทป่าชุมชน

/(๓) รายงาน...

(๓) รายงานความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๖. คณะทำงานขับเคลื่อนฯ ในพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี มีองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๖.๑ องค์ประกอบ

(๑) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ หรือผู้แทน	ประธานคณะทำงาน
(๒) ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๓) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	คณะทำงาน
(๔) ผู้แทนกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๕) ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะทำงาน
(๖) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
(๗) ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี	คณะทำงาน
(๘) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	คณะทำงาน
(๙) ผู้แทนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	คณะทำงาน
(๑๐) ผู้แทนองค์การสวนพฤกษศาสตร์	คณะทำงาน
(๑๑) ผู้แทนองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ	คณะทำงาน
(๑๒) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ	คณะทำงาน
(๑๓) ผู้แทนองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	คณะทำงาน
(๑๔) ผู้แทนกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
(๑๕) ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมทรัพยากรน้ำ	คณะทำงาน
และเลขานุการ
(๑๖) ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ
กรมทรัพยากรน้ำ	คณะทำงาน
และเลขานุการร่วม
(๑๗) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำที่ ๗
กรมทรัพยากรน้ำ	คณะทำงาน
และเลขานุการร่วม
(๑๘) ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผน
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมทรัพยากรน้ำ	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการร่วม
(๑๙) ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและประสานมวลชน
กองอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการร่วม
	/ (๒๐) ผู้อำนวยการ...

(๒๐) ผู้อำนวยการส่วนอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำที่ ๑
สำนักงานทรัพยากรน้ำที่ ๗ กรมทรัพยากรน้ำ

คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๖.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการขจัดความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการ ชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี

(๒) ติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนบ้านท่ามะขาม จังหวัดราชบุรี

(๓) รายงานความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการขจัด ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(ลงนาม) เถลิงศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ

(นายเถลิงศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ)

รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโมเดลเศรษฐกิจ BCG

สำเนาถูกต้อง

วท

(นางสาวกรวิ สืบสำราญ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ส่วนขับเคลื่อนนโยบายเชิงรุก กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ แขวงพญาไท
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๕๔ โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๘๖๔๗
www.mnre.go.th